

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra zahradní a krajinné architektury

System předzahrádek vybraných obcí

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Ondřej Effenberger

Vedoucí práce: doc. Ing. Matouš Jebavý, PhD.

© 2016 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Systém předzahrádek vybraných obcí" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 8.4.2016

Poděkování

Tímto bych zde rád poděkoval vedoucímu diplomové práce doc. Ing. Matouši Jebavému, PhD., za vedení, odbornou pomoc, poskytnuté rady a trpělivost věnovanou autorovi, při zpracování tohoto projektu.

Souhrn

Diplomová práce se zabývá zhodnocením možností návrhů poloveřejné zeleně předzahrádek a možnostmi jejího použití na širším území vybraných ulic obcí Petrov a Velké Přílepy. Speciální pozornost je věnována aplikaci těchto návrhů v podmínkách satelitních městeček. Ty v práci představuje obec Velké Přílepy.

Pro potřeby návrhů práce je v části literární přehled zhodnocen vznik, rozvoj a fungování zahradních měst, od okamžiku definování jejich konceptuální podoby Ebenezerem Howardem. Analyzovány jsou první zahradní města vznikající na území Anglie, na území dalších státních útvarů ve světě i na území České republiky. Pozornost je věnována podobě a funkci zeleně ve zvolených příkladech zahradních měst a zahradních čtvrtí na území hlavního města Prahy. Dále se práce věnuje zhodnocení vlivu myšlenky zahradních měst na rozvoj suburbánních rezidenčních oblastí. Zde je opět věnována pozornost funkci a podobě veřejné a poloveřejné zeleně.

V části analýz je podrobně popsáno prostředí obcí, vybraných pro navržení předzahrádek.

Pro zpracování návrhu byly vybrány tři ulice, které obdobím vzniku a typem zástavby pokrývají vývoj příměstských kolonií v České republice. Dále byla vybrána jedna ulice historického charakteru, pro zhodnocení možností aplikace myšlenky návrhu i na původní zástavby.

Klíčová slova: zahradní město, příměstská kolonie, suburbie, sídelní kaše, předzahrádka

Summary

Thesis is devoted to the concept of front garden greenery and the possibility of its application to areas of selected streets in towns of Petrov and Velké Přílepy. A detailed focus is put on the special use of application in an environment of suburb town Velké Přílepy.

The digest review consists of research of the first formation and further development of Garden cities. It observes the process of the first Garden cities in England as in other countries including Czech Republic. The attempt here is put on the form and role of public and semi-public greenery. Following the analysis it describes the evolution of suburb towns in Prague and the role of the concept of garden city in their further development. Besides it considers the role of public greenery and its various forms as a part of the suburb towns in Prague. The detailed analysis describes a selected model of towns. These towns were chosen because of their historical development and architectural concept of surrounding area.

The thesis project itself suggest a solution for three existing streets. Each of these streets is by its form and time of origin covering the development of suburbs in Czech Republic. Additional proposal explores the possibility of application of those concepts to the area of historical environment.

Keywords: garden city, suburban colony, suburbia, urban sprawl, front garden

Obsah

1. Úvod	7
2. Cíl práce	7
3. Literární přehled	8
3.1. Funkce zeleně	8
3.2. Vývoj urbanismu	9
3.3. Anglie v 19. století	10
3.4. První utopická města	10
3.5. Koncept Zahradního města Ebenezer Howarda	11
3.6. Podoba Zahradního města Ebenezer Howarda	12
3.7. Společnosti pro Zahradní Města	13
3.8. Vznik zahradního města Letchworth	13
3.9. Současný stav Letchworth Garden City	14
3.10. Příčiny vzniku zahradních měst	14
3.11. Zahradní města v Anglii	15
3.12. Zahradní města v Německu	16
3.13. Zahradní města v Rusku	16
3.14. Zahradní města v USA	16
3.15. Idea zahradních měst na území České republiky	16
3.15.1. Funkcionalistické zahradní město Zlín	17
3.15.2. Pražská zahradní čtvrť Ořechovka	17
3.15.3. Pražská zahradní čtvrť Hanspaulka	18
3.15.4. Pražské zahradní město Spořilov	18
3.16. Definice suburbanizace a satelitních měst	19
3.17. Historie suburbanizace	19
3.18. Urbanizace, suburbanizace a sídelní kaše	19
3.19. Negativa suburbii	20
4. Zhodnocení podkladových údajů	23
4.1. Vymezení lokalit v rámci ČR	23
4.2. Podkladové údaje obce Petrov	23
4.2.1. Katastrální území obce Petrov a základní údaje	23
4.2.2. Širší vztahy obce Petrov	24
4.2.3. Historie a vývoj obce Petrov	24
4.2.4. Přírodní podmínky	25
4.2.4.1. Geomorfologická analýza	25
4.2.4.2. Geologická analýza	26
4.2.4.3. Pedologická analýza	26
4.2.4.4. Klimatická charakteristika	27
4.2.4.5. Biogeografické členění	27
4.2.4.6. Potenciální přirozená vegetace	28
4.2.5. Současný stav obce Petrov	29
4.2.5.1. Fotodokumentace současného stavu Petrova	31
4.2.6. Technické sítě a limity v zájmovém území obce Petrov	33
4.3. Podkladové údaje obce Velké Přílepy	34
4.3.1. Katastrální území obce Velké přílepy a základní údaje	34
4.3.2. Širší vztahy obce Velké Přílepy	34
4.3.3. Historie a vývoj obce Velké Přílepy	34
4.3.4. Přírodní podmínky	36
4.3.4.1. Geomorfologická analýza	36
4.3.4.2. Geologická analýza	36
4.3.4.3. Pedologická analýza	36
4.3.4.4. Klimatická charakteristika	36
4.3.4.5. Biogeografické členění	37
4.3.4.6. Potenciální přirozená vegetace	37
4.3.5. Současný stav obce Velké Přílepy	37
4.3.5.1. Fotodokumentace současného stavu Velkých Přílep	39
4.3.6. Technické sítě a limity v zájmovém území obce Velké Přílepy	41
5. Vlastní projekt	42
5.1. Charakteristika projektu	42
5.1.1. Idea projektu	42
5.1.2. Obsah projektu	42
5.1.3. Vybrané lokace	42
5.2. Návrhová část	44
5.2.1. Návrh systémové předzahrádky v ulici Rybáře obce Petrov	44
5.2.1.1. Koncept	44
5.2.1.2. Návrh	44
5.2.1.3. Zeleň	44
5.2.1.4. Zhodnocení návrhu	45
5.2.1.5. Ekonomické zhodnocení	45
5.2.2. Návrh systémové předzahrádky v ulici Komárov obce Petrov	46
5.2.2.1. Koncept	46
5.2.2.2. Návrh	46
5.2.2.3. Zeleň	46
5.2.2.4. Zhodnocení návrhu	47
5.2.2.5. Ekonomické zhodnocení	47
5.2.3. Návrh systémové předzahrádky v ulici Werichova obce Velké Přílepy	48
5.2.3.1. Koncept	48
5.2.3.2. Návrh	48
5.2.3.3. Zeleň	48
5.2.3.4. Zhodnocení návrhu	49
5.2.3.5. Ekonomické zhodnocení	49
5.2.4. Návrh systémové předzahrádky v ulici Nerudova obce Velké Přílepy	49
5.2.4.1. Koncept	49
5.2.4.2. Návrh	50
5.2.4.3. Zeleň	50
5.2.4.4. Zhodnocení návrhu	51
5.2.4.5. Ekonomické zhodnocení	51
5.3. Technologický postup výsadby	52
5.3.1. Stromová výsadba	52
5.3.2. Keřová výsadba	52
5.3.3. Výsadba půdopokryvných rostlin	53
5.3.4. Trvalková výsadba	53
5.3.5. Výsadby cibulovin	53
5.3.6. Založení trávníku	53
6. Diskuze	54
7. Závěr	55
8. Seznam použité literatury	56
9. Seznam obrázků	58

1. Úvod

Zahradní města představovala v době industriální revoluce až utopickou představu urbanizace. Na rozdíl od jiných utopických představ o podobě lidských sídel však došlo k řadě velmi povedených realizací měst, založených na konceptu Ebenezera Howarda. I v dnešní době, v tolika ohledech odlišné, se k základnímu Howardově konceptu odkazuje velké množství odborníků.

I v českém prostředí byla nově zakládána města s cílem, co nejvíce se přiblížit původnímu konceptu zahradních měst. Většinou však došlo pouze k aplikaci ideí zeleného města, potažmo čtvrti. Je pravda, že veřejná zeleň hrála v myšlence zahradních měst velmi významnou roli. Základní stavební jednotku představoval přeci rodinný domek se zahradou. Což je forma bydlení, kterou si v době industriální revoluce mohla dovolit pouze majetnější vrstva a i dnes je považována za ideální způsob bydlení. Po uplynutí sta let od prvních výstaveb zahradních měst je vlastnictví domu se zahradou dosažitelné pro výrazně větší část populace a pro většinu občanů představuje vysněný cíl.

Jako každá komodita, po které společnost touží se tak i rodinné domky v zeleni staly objektem tržních mechanismů. Začaly se stavět v enormních množstvích v takzvaných příměstských koloniích, anglicky nazvaných suburbia. V těchto nově vznikajících "městečcích" však již nehraje hlavní roli snaha vybudovat příjemné a soběstačné sídlo, ale jak je tomu v kapitalistické společnosti zvykem - maximalizovat zisk. Náklady na oblasti, které zisk neposkytují tak byly odsunuty na okraj zájmu developerských společností, realizující tato příměstská sídla. Dochází tak v těchto koloniích ke ztrátě zásadních prvků, které dělají města městy a dílčí ztátě elementů, považovaných developery za vícenáklady. Zmenšují se tak veřejná prostranství ulic, mizí veřejná zeleň a "zahradní města" tak skutečně zůstávají jen vysokými ploty ohraničenými zahradami postrádajícími identitu.

Předzahrádky představují jednu z prvních položek, které padly za obět' developerům. Pokud jsou u nových zástaveb vůbec přítomny, neobsahují jinou založenou zeleň, než trávnik z výsevu. Předzahrádky přitom představují důležitou poloveřejnou zeleň, která pokud je dobře navržena, zvyšuje estetickou hodnotu domu. Pakliže developerské projekty jsou často prodávány takzvaně "na klíč", může předzahrádka představovat důležitý prvek při prodeji domu.

2. Cíl práce

Cílem zpracovaného projektu je navrhnout předzahrádky pro čtyři typizované formy ulic a aplikovat návrh na širší oblast zájmového území. Zvolené ulice se nachází ve dvou obcích – Petrov a Velké Přílepy. Tři z těchto ulic mají charakter developerské zástavby a z hlediska doby jejich výstavby pokrývají vývoj suburbií na území České republiky. Poslední zájmová ulice představuje historickou zástavbu a návrh zde sleduje, zda je možné aplikovat tento koncept i na další typy uličních forem.

Projekt zhodnocuje tuto myšlenku "systémových předzahrádek" především v prostředí suburbánní developerské zástavby. Součástí práce je i ekonomické zhodnocení návrhů.

3. Literární přehled

3.1. Funkce zeleně

Zeleň stromů, keřů a trávníků má v našem životě důležitou úlohu a v pracovním i obytném prostředí je nepostradatelná.

Rostlinstvo je úzce spojené s biologickým a psychickým vývojem člověka. Byla to lesostepní krajina, s řídkými skupinami stromů, s podrostem keřů a rozsáhlými travnatými plochami, kde se pračlověk vyvíjel. Zde nacházel nejvhodnější podmínky pro vývoj. Stromy a keře mu skýtaly úkryt před dravou zvěří v časech, kdy byl lovcem a rostlinami se ještě neživil. Z korun vysokých stromů měl dobrý výhled na kořist i pozorování nebezpečí. Stejně dobře mu lesostepní krajina vyhovovala i v časech, kdy se stal pastýřem. V travnatých pláních objevil vydatné pastviny a pod stromy našel ochranu před nepříznivým počasím.

Podobně i zemědělný člověk dosahoval nejlepších pěstitelských výsledků v lesostepní krajině, kde byla půda ve velmi dobrém stavu a pole před vysušujícími větry chránily vysoké stromy a keře.

Pro rostoucí zalidněnost území se člověk začal stěhovat do oblastí s hustějšími lesními porosty. Toto území si poté upravoval: vykácel, nebo vypálil husté lesy. Na holé území naopak vysazoval stromy a keře. Obráběné pole nechával vždy na určitý čas ležet úhorem a tedy měl i travnaté plochy.

Význam zeleně v obytné i produkční oblasti je velmi důležitý. Zeleň nesmíme považovat pouze za okrasu, krom estetického má stejně důležitý význam zdravotní, hospodářský a společenský (Čejka a spol,1963).

Estetický význam zeleně

Stromy, keře a travnaté plochy člověka provází po celý čas jeho vývoje. Proto i krajinu bez porostu a zeleně si lidé nedovedou představit. Vysoké stromy modelují ráz krajiny, rozdělují prostor a dodávají charakteristický ráz zejména rovinaté krajině.

Zeleň krajinu sjednocuje a sladuje i nesourodé prvky do jednoho kompozičního celku. Pestrobarevné stromy a keře s různě zbarvenými listy ale zejména kvetoucí keře osvěžují krajinu. Technická, architektonická a umělecká díla po sadovnické úpravě ztrácejí technickou hranatost a lépe se vyjímají.

Zeleň zakryje i mnohé chyby a nedostatky technických staveb. V jednoduchém výrazu "sadovnická zeleň" se skrývá množství variabilních estetických hodnot.

Zdravotní význam zeleně

Zeleň, především vzrostlé stromy a rozsáhlé travnaté plochy jsou důležitým činitelem i v hygieně krajiny. Zelené rostliny ozdravují ovzduší, protože při asimilaci spotřebují velké množství oxidu uhličitého, který lidé vydechují jako zplodinu životních procesů. Rostliny vylučují kyslík, čímž urychlují jeho koloběh v přírodě.

Mnohé rostliny, zvláště jehličnaté stromy, keře a kvetoucí rostliny vylučují do vzduchu éterické oleje, které omezují šíření choroboplodných mikroorganismů. Husté seskupení listů v koruně stromu působí zase jako filtr, který zachycuje značnou část prachu obsaženého ve vzduchu. To je obzvláště důležité u prašných cest, v obytných částech města, v okolí průmyslových podniků a v obcích na venkově (Čejka a spol,1963).

Zmírnění prašnosti vegetací je dáno její vnitřní strukturou a jejím prostorovým uspořádáním. Nejdůležitějším faktorem vnitřní struktury je velikost listové plochy. Největší listovou plochu mají dřeviny malolisté s hustou korunou a dřeviny s listy plstnatými, zvrásněnými nebo lepkavými. Roli zde hraje i postavení listové plochy. Větší množství prachu zadrží vodorovně postavené listy (Mareček, 2005).

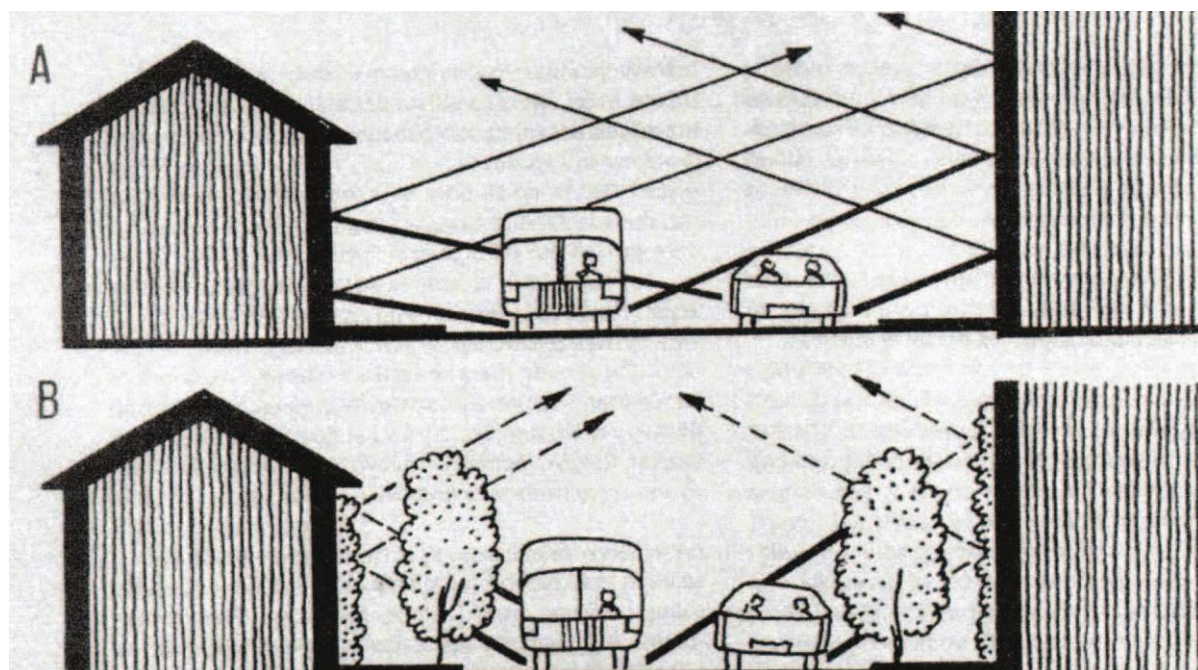
Stromy jsou důležité i pro správné složení ovzduší ve městech. Porosty a husté skupiny stromů tlumí hluk (Čejka a spol,1963). Hluk je škodlivý fyzikální činitel, působící na sluchový orgán, ale také na celý organismus člověka. V nepřiměřeném množství negativně ovlivňuje funkčnost srdce a cév a celý oběhový systém (Mareček, 2005).

Stromová vegetace také zmírňuje účinek prudkých větrů. Pokud jsou však vysazeny na nevhodných místech mohou působit jako vzdušné kanály. Nesmíme s nimi prostor úplně uzavřít, protože by se tím snížila výměna vzduchu. Porosty snižují i oteplování vzduchu v horkém létě, poskytují příjemný stín, takže vytvářejí příjemnější místo pro život.

Zelená barva je pro zrak člověka nejpříjemnější. Vyžaduje nejmenší vypětí nervového centra zraku, proto pobyt v zeleném prostředí působí uspokojivě. Tuto vlastnost zeleně je těžké dostatečně ocenit, jsme si však vědomi její důležitosti a proto je důležité umisťovat zeleň do všech oblastí lidských aktivit. To je důležité zejména pro lidi, kteří si jednostranně namáhají zrak.

Opačný účinek má barva červená a žlutá. V sadovnické úpravě má proto převládat taková kombinace barev, jakou lze najít ve volné přírodě.

Obr. č. 1 Protihlukové působení zeleně (Mareček, 1992)

A) Hlučnost ulic se násobí odrazem zvukových vln od budov.

B) Vegetace zeslabuje intenzitu odražených zvukových vln svou listovou plochou.

Hospodářský význam zeleně

Význam neprodukční zeleně v hospodářství má bezprostřední vliv na produkci. Stromy, keře a louky jsou přirozeným regulátorem půdní i vzdušné vlhkosti. Půda pod stromy nenamrzá tolik jako na volných prostranstvech, má lepší složení i strukturu. Takováto půda snáze propouští vodu při deštích a jarním tání sněhu. Voda tak neodtéká po povrchu a nezpůsobuje škody odplavováním ornice, ale zvětšuje zásobu vody v půdě. V horkých letních dnech rostliny odčerpávají vodu z hlubších vrstev a odpařují ji zpět do ovzduší pro srážky. Z toho důvodu jsou lesy bohatší na srážky než oblasti s nedostatkem lesních porostů. Některé druhy stromů odčerpávají vodu ze zamokřených oblastí jako pumpy a efektivně je tak odvodňují.

Vysoké stromy tvoří v krajině přirozenou bariéru pro déšť, vítr a zachycují i vysušující větry. Za tímto účelem je vhodné je vysazovat i v sušších zemědělských oblastech. Stromy podél cest ulehčují orientaci a poskytují příjemný stín. Výsadba lemující vodní toky zpevňuje břehy. V neposlední řadě slouží porost jako útočiště pro množství užitečných druhů ptáků a drobných šelem.

Společenský význam zeleně

Zeleň má neopomenutelný význam i ve společenském životě člověka a to zejména výchovný. Znamé jsou příklady z historie starých národů. Uměleckým uspořádané nebo přirozené porosty měli důležitou úlohu v soukromém i veřejném životě. Řečtí a římscí filozofové v hájích diskutovali se svými žáky. Egypťané, Indové, Maurové i jiné národy prožili část života v hájích a zahradách, kde měli vysazené rostliny speciálně pro různé společenské události. Za renesance vznikaly důmyslné zahrady, ve kterých se odehrávaly důležité společenské slavnosti a události. Celý společenský systém je tedy takto spjatý s použitím zeleně (Čejka a spol, 1963)

3.2. Vývoj urbanismu

Urbanismus je spojený s vývojem lidské společnosti již tisíce let, od vzniku prvních měst, která dokládají pouze archeologické nálezy. I tyto první města byla formována určitými pravidly a potřebami jejich obyvatel. První písemné zmínky o plánování měst se dochovaly z dob vyspělé starověké Mezopotámské říše. Z historie starověkého Řecka a Říma se dochoval systém šachovnicové zástavby měst a jejich orientace ke světovým stranám. Ten byl používán pro plánování výstavby římských vojenských táborů a později byl uplatňován při zakládání středověkých měst.

První urbanista antického světa byl římský architekt Vitruvius. Ten v 1. století př. n. l. sepsal světoznámé dílo Deset knih o architektuře (*De architectura libri decem*). V tomto díle popisuje postup výběru vhodných míst pro zakládání měst.

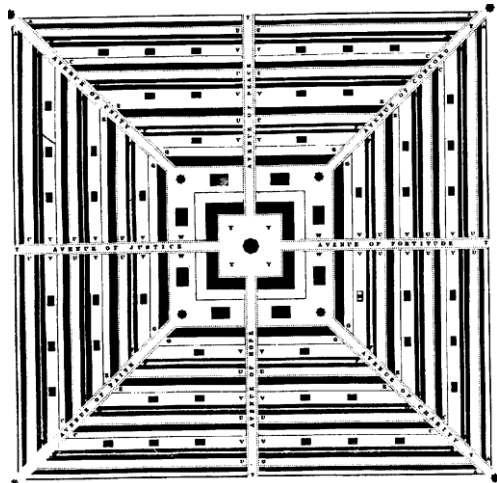
Ve středověku docházelo k intenzivnějšímu rozvoji měst. Ty se často vyvinuly z původních tržních osad nebo osídlením podhradí. Taková města měla centrální nebo podélný (uliční) charakter půdorysu, na který navazovala šachovnicově řešená cestní síť.

V období renesance a baroka dochází k zvýšení důrazu na pravidelnost a osovitost. Za ideální půdorys města je považován hvězdicovitý, čtvercový nebo lineární typ. Tyto půdorysy bývají vymezeny hradbami města. Uvnitř hradeb se pak nachází radiální nebo šachovnicová uliční síť.

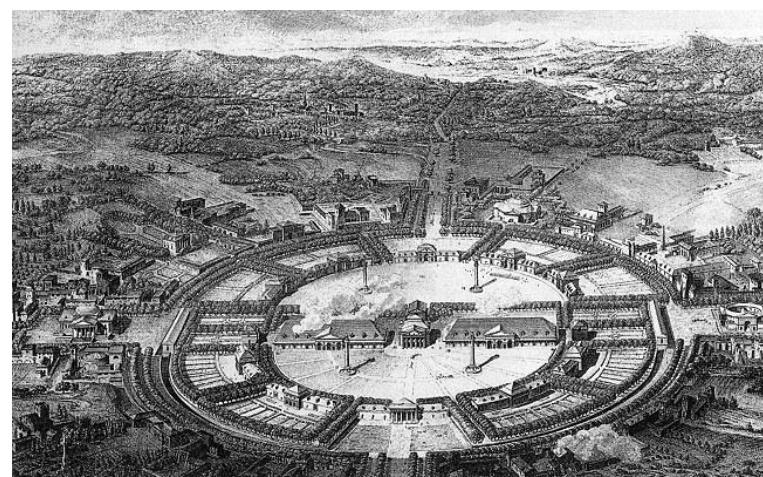
Klasicistní ideál urbanizace představuje pravidelná zástavba s přímými ulicemi (Hrůza, 1965). Počátkem 19. Století se začíná objevovat, po předchozích utopistických návrzích i teorie ideálních měst. Příkladem takového města je návrh J. S. Buckinghama s jeho ideálním městem pro 10 000 obyvatel nebo návrh francouzského architekta C. N. Ledoux z roku 1804 (Jebavý, 2001). Na konci devatenáctého století navrhoval ideální město Tony Garnier, jehož návrh se zabýval tvorbou ideálního průmyslového města pro 35 000 obyvatel (Hrůza, 1965). Zásadní pro rozvoj těchto utopistických urbanistických

myšlenek a jejich převod do praxe bylo působení Ebenezera Howarda z přelomu devatenáctého a dvacátého století (Jebavý, 2001).

Obr. č. 2 Ideální město pro 10 000 obyvatel J.S. Buckinghamha

Obr. č. 3 Ideální město architekta C. N. Ledoux

V období 19. století vzniklo množství těchto idealistických konceptů a teorií měst. Přesto v průběhu industriální revoluce došlo k živelnému rozvoji měst kapitalistického typu bez využití jakéhokoli z nich. Vhodný příklad představuje Anglie, kde v průběhu devatenáctého století, došlo k masivní migraci obyvatel z venkova do měst, kam se lidé stěhovali za práci v nově vznikajících továrnách. Anglie se v tomto období stala vedoucí velmocí v oblasti industriální výroby a Londýn se stal jedním z největších a nejlidnatějších měst na světě. Byla to doba úpadku architektury a zároveň období první výstavby ocelových staveb a mrakodrapů (Hrůza, 1965).

3.3. Anglie v 19. století

V průběhu 19. století s nástupem industriální revoluce dochází k migraci obyvatelstva z venkova do měst. Venkovské osídlení, tradiční pro historický vývoj Anglie, ztrácí své obyvatele a venkovský styl života začíná upadat. Dochází k importu levných potravin z bývalých kolonií v Severní Americe a většina původních obdělávaných produkčních ploch v zemědělství se transformuje na pastviny. Ve velkých městech vznikají továrny, transformací z manufaktur, ve kterých ekonomičtí migranti nacházejí obživu. Z těchto velkých měst byl nejvíce zasažen Londýn (Beavers, 2002).

Populaci Londýna na začátku 19. století tvořilo 900 000 obyvatel. V polovině století to bylo již 2 263 000 obyvatel a na konci století 3 900 000 obyvatel. Veškerá populace Anglie a Walesu se v průběhu 19. století zčtyřnásobila z 8 873 000 na 35 584 540 obyvatel. Následkem této populační exploze bylo rapidní snížení kvality městského života většiny populace. Problematická byla absence

kanalizace a tekoucí vody v mnohých dělnických čtvrtích, bytové prostory se staly přeplněnými a mnoho obyvatel se ocitlo zcela bez domova. Tyto nehygienické podmínky měly za následek šířící se epidemie cholery a dalších chorob. Mezi lety 1830 a 1850 podleho choleře 114 000 obyvatel ostrovní Anglie (Miller, 2002). Tyto epidemie se šířily z chudinských čtvrtí i do bohatých oblastí. Špatný zdravotní stav obyvatelstva měl následky na jeho pracovní výkonnosti a ovlivňoval fyzický stav britského vojska (Hrůza, 1865).

Tyto důsledky spolu s rostoucí úmrtností obyvatel vyvolaly zájem státu o veřejné zdraví. Po roce 1848 vznikla legislativa kontrolující vodní zdroje, kanalizaci a kontrolovala plány pro výstavbu nových budov. Snahou legislativy byla přeměna sídelních čtvrtí dělnictva v předměstí, která byla výrazně zdravější. Standardy stanovené tímto zákonem však neměly dostatečný účinek pro svou jednotvárnost a i nadále docházelo k nekontrolovanému rozrůstání chudinských čtvrtí.

Roku 1968 byl schválen nový zákon o demolicích a přestavbách obydlí, zdůrazňující odpovědnost majitele domu za jeho stav. Ani tento zákon však neměl dostatečnou účinnost (Miller, 2002).

3.4. První utopická města

Bournville

Bournville je Anglické zahradní město vzdálené 6 km od Birminghamu. Jeho stavba byla započata roku 1879 a z větší části dokončena v roce 1885. Jeho výstavbu inicioval potravinářský magnát Cadbury jakožto rezidenční oblast pro dělnictvo pracující v jeho, v těsné blízkosti se nacházející, továrně. Obyvatelstvo však nakonec netvořili výhradně jeho zaměstnanci a celý projekt výrazně přispěl jako vzor k řešení otázky bytové reformy v Anglii.

Jeho výstavbě předcházelo důkladné plánování respektující vznikající myšlenku zahradního města. Domy byly navrženy jako samostatně stojící a každý z nich musel mít odpovídající zahradu, přičemž zastavěná plocha nesměla přesáhnout čtvrtinu parcely. Uliční prostory byly navrženy do podoby širokých cest s lemovými plochami zeleně a výsadbou stromořadí a alejí. Na každých deset dílů zástavby připadal jeden díl veřejných prostranství.

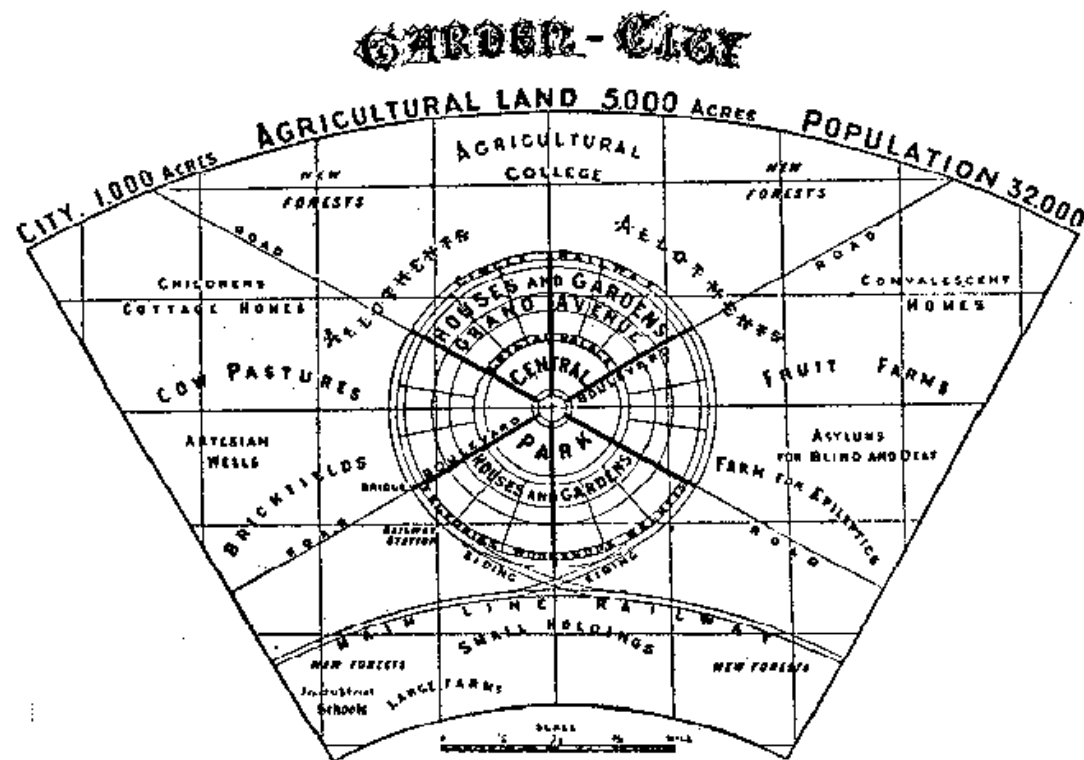
Po dokončení výstavby roku 1900 bylo celé město převedeno do zformované městské správy. Ta řídila veškeré příjmy a kapitál města. Po odečtení výdajů na údržbu obce musely být zbylé prostředky vynaloženy na novou výstavbu obytných domů. Ty byly projektovány architekty Taylorem a Herveym. Vzdálenost domů od uliční čáry byla minimálně 6 m a šířka ulice tedy byla 12 m. Zahradní části pozemků byly zakládány při výstavbě domů. Město bylo vybaveno vodovodem, plynovodem

3.6. Podoba Zahradního města Ebenezer Howarda

Zahradní město podle Ebenezer Howarda mělo být budováno pro 30 000 obyvatel v hlavní městské části a pro 2000 obyvatel přilehlého zemědělského pásu. Ten měl být chráněn před budoucími úpravami a rozrůstáním. V tomto chráněném pásu se měly nacházet produktivní plochy zásobující město stavebním materiálem podle geologický podmínek lokality, malé usedlosti, nemocnice, zařízení pro rekreaci a nemocnice (Miller, 2002). Dopravní řešení představovala železnice vedená v okruhu města ale navazující na hlavní železniční spojení s okolními městy a trhy. Na vnějším okraji města pak byly umístěny továrny, mlékárny a sklady, pro které tato železnice představovala dopravní napojení (Howard, 2014).

Plocha samotného města v Howardově návrhu zabírá plochu 1000 akrů z celkové plochy 6000 akrů plochy celku. Město mělo mít kruhový charakter s poloměrem půdorysu tři čtvrtě míle (1,2 km). Mělo být pravidelně rozděleno šesti radiálními bulváry s šířkou 120 stop (36,5 m) do šesti rovnocenných částí (Howard, 2014). Pět koncentrických obvodových ulic (avenue) rozděluje město soustředně, spolu s bulváry do bloků. Tyto bulváry, ulice a křižovatky, které tak vznikají měly být pojmenovány po významných osobnostech anglické vědy a kultury (Miller, 2002).

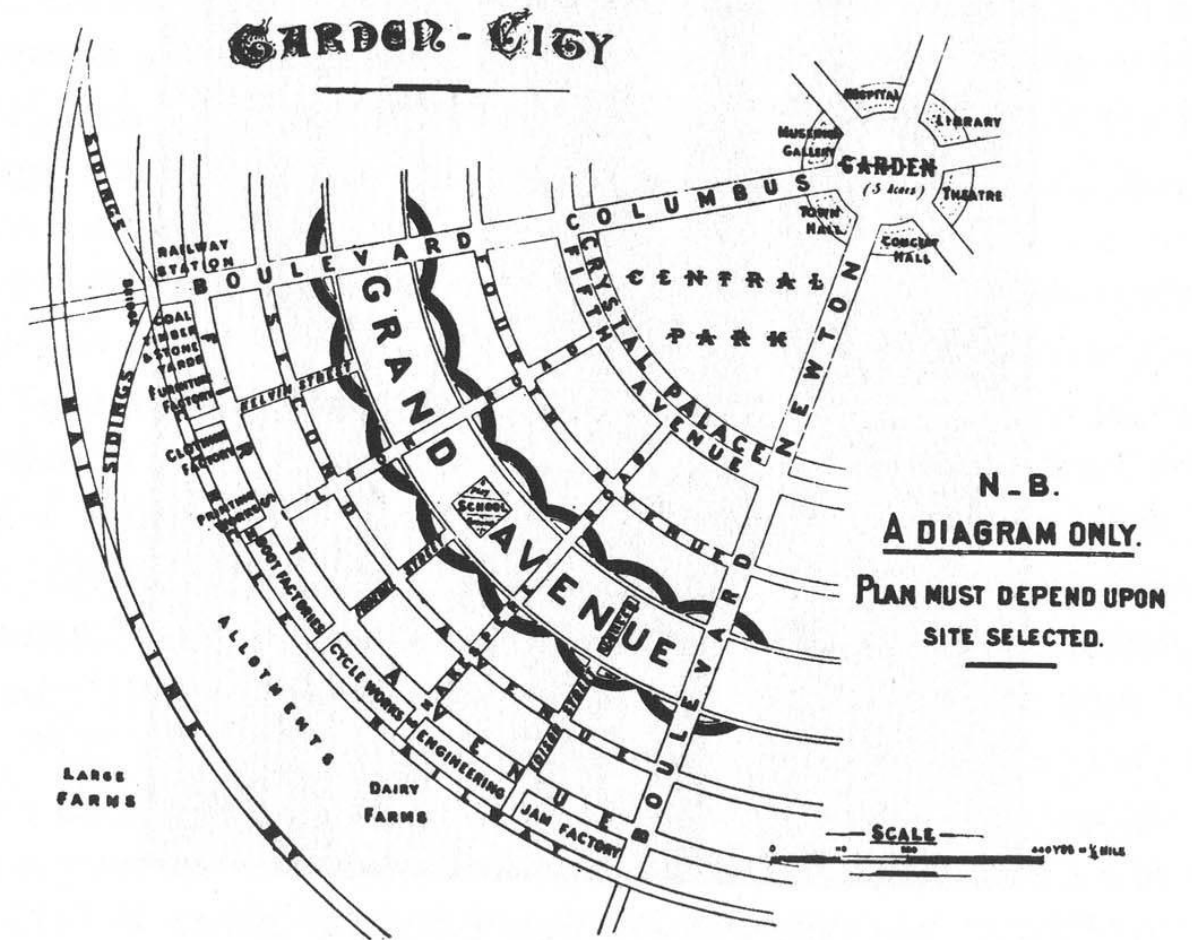
Obr. č. 5 Plán zahradního města a přilehlého zemědělského pásu (Howard, 2014)

V centru města se měla nacházet zahrada kruhového tvaru o ploše 5 akrů. Tento kruhový park byl lemován veřejnými a kulturními budovami, mezi které měly patřit radnice, muzeum, koncertní sál, obrazová galerie, knihovna, divadlo atd. Průčelí těchto budov směřovalo do parku a vytvářelo prsteneček o ploše 145 akrů. V tomto otevřeném prostoru mělo být sportovní hřiště (Beevers 2002; Howard 2014).

Okolo tohoto parku měl být vystaven skleněný veřejný prostor (Crystal palace) kruhového charakteru. Měl poskytovat přístřeší v deštivém počasí a zároveň sloužit jako zimní zahrada a výstavní prostory (Howard, 2014). Za ním se již nachází rezidenční plochy města, které měly obsahovat 5000 stavebních parcel o rozměrech 20 stop (6,1 m) na 130 stop (39,6 m). Toto zastavěné území bylo dále rozděleno ve středu hlavní promenádou (Grand avenue) o šířce 420 stop (120m). Ta měla za úkol oddělovat rezidenční část města od produkční části nacházející se na okraji a zároveň sloužit jako veřejný park. Celková rozloha této promenády činí 115 akrů. Pro mohutnost tohoto zeleného pásu do něj byly umístěny další veřejné stavby jako školy a kostely (Howard, 2014). Škol mělo být vystavěno šest, jedna pro každý z úseků města, vzniklými dělením bulváry (Miller, 2002).

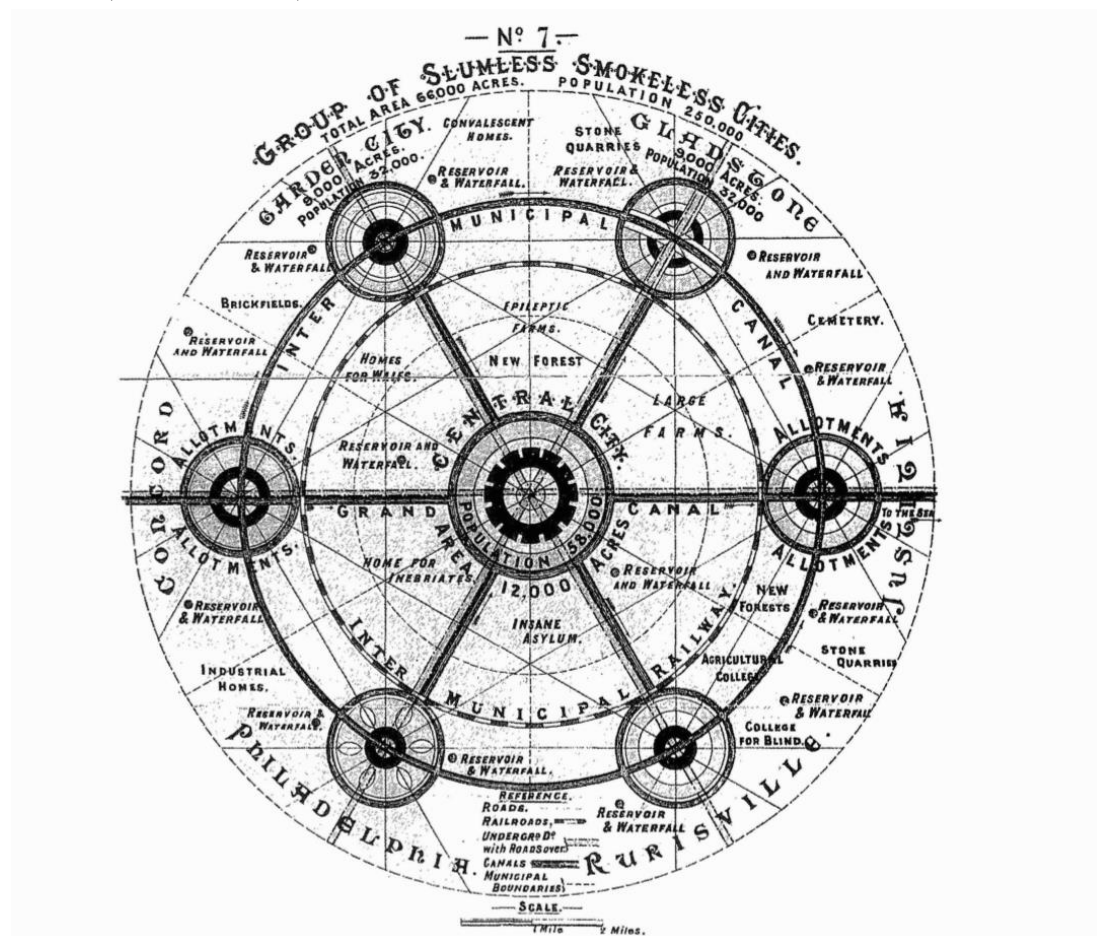
Obr. č. 6 Plán zahradního města (Howard, 2014)

Toto popsané město však tvoří pouze jeden z šesti do kruhu uspořádaných zahradních měst. Ebenezer Howard tyto města pojmenoval Rurisville, Concord, Philadelphia, Justicia, Gladstone a Garden City. Každé toto město mělo mít populaci 32 000 obyvatel, v centru tohoto kruhu se pak nachází centrální město s 58 000 obyvateli pojmenované Social City (Společenské Město). Rozměr centrálního města odpovídá 66 000 akrů. Všechna tato města měla být dohromady propojena železnicí a každé z okružních měst mělo být napojeno na Social City plavebním kanálem. Celý tento komplex byl pojmenován Města bez kouře a ubohých obydlí (Group of Slumless, Smokeless cities) (Miller 2002; Howard, 2014).

Na okrajích městského komplexu a v prostoru mezi jednotlivými městy se měly nacházet zdravotní a sociální instituce (ozdravovny, domov pro opilce, škola pro slepé, domovy pro nalezence, azyly pro mentálně postižené a epileptiky) a čtrnáct vodovodních rezervoárů (Howard, 2014).

Obr. č. 7 Plán Města bez kouře a ubohých obydlí (Group of Slumless, Smokeless cities) (Howard, 2014)

3.7. Společnosti pro Zahradní Města

Pro realizaci zahradních měst byl zásadní vznik společností pro zahradní města. První společnost vznikla v Anglii a jmenovala se Asociace zahradních měst (Garden City Association). Brzy po svém vzniku byla přeměněna na společnost The Garden City Lmt. V roce 1902 vznikla společnost The Garden City Pioneer Company. Zásadní však byl až vznik s.r.o. The First Garden City Lmt. (Miller, 2002).

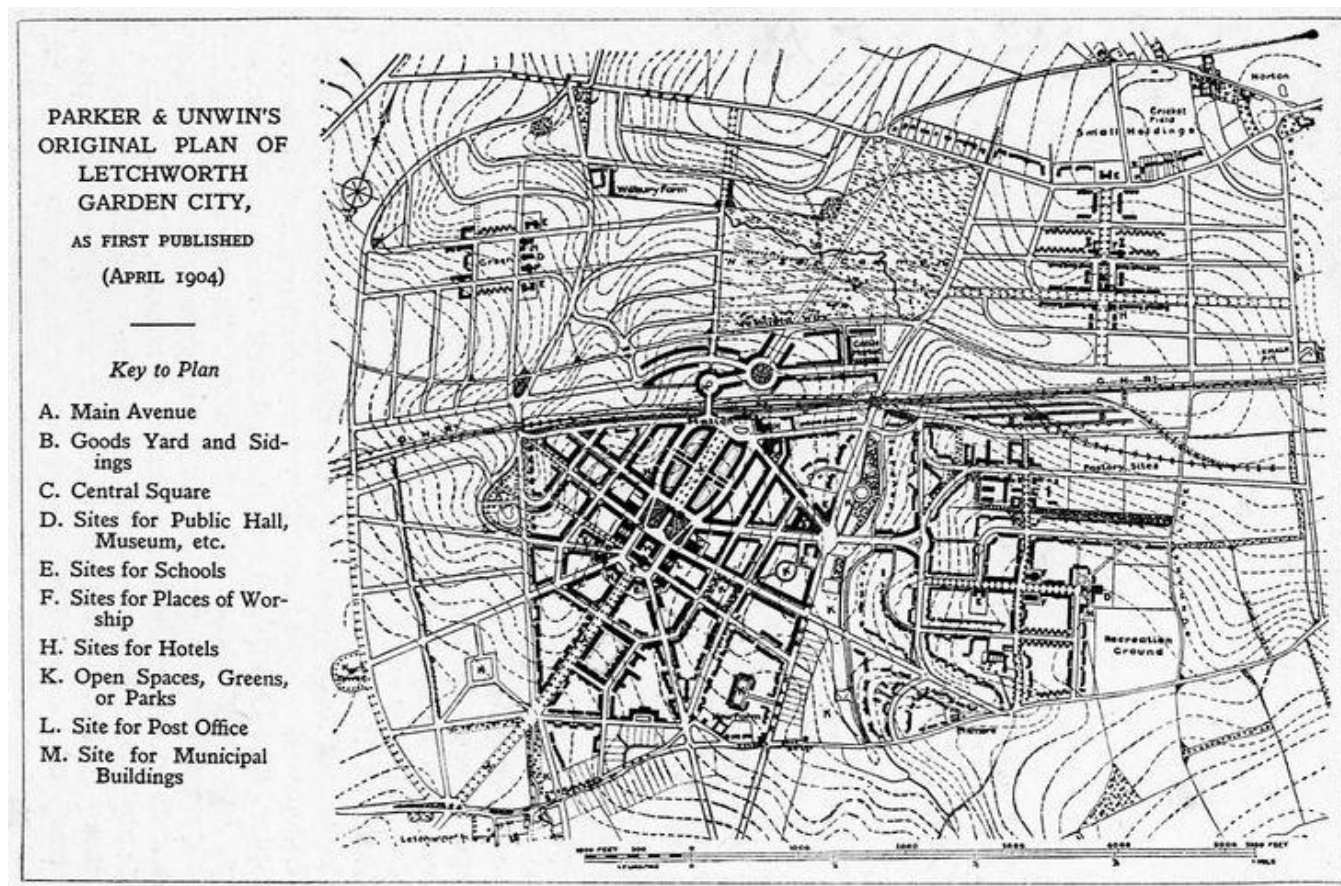
Zahradní společnosti následně začaly vznikat i v dalších zemích. Roku 1902 vznikla v Německu, r. 1903 ve Francii, r. 1905 v Holandsku, r. 1906 v USA a Itálii a r. 1911 v Rusku (Kupka, 2006). Roku 1913 pak vznikla Mezinárodní federace zahradních měst a plánování měst (Hrůza, 1965).

3.8. Vznik zahradního města Letchworth

Záměrem společnosti The First Garden City Lmt. bylo realizovat výstavbu prvního oficiálního zahradního města. Roku 1903 zakoupila společnost pozemek v blízkosti Londýna o rozloze 3818 akrů (1545 ha) a 9.10.1903 byla zahájena stavba prvního zahradního města.

Plán k realizaci města zpracovali, po vyhrání soutěže, architekti Rymond Unwin a Berry Parker. Plán města neodpovídá ideálnímu konceptu Ebenezera Howarda. Pro realizaci bylo nutné počítat se zvlněnou krajinou a původními sídly. V území se před realizací města nacházely tři vesničky, každá s méně než tisícem obyvatel. Při navrhování bylo nezbytné správně rozmístit prvky, důležité pro funkci města. Důležitou roli hrálo umístění železniční trati a umístění produkční částí města. Lokace průmyslové zóny byla vybrána s ohledem na proudění vzduchu v území tak, aby kouř nebyl odnášen větrem do města a aby byla skryta pohledovou clonou. K tomu účelu posloužil nevysoký kopec, na kterém byla připravena vegetační zóna zakrývající neestetický výhled (Miller, 2002).

Ačkoli půdorys města neodpovídá Howardovým diagramům, snažili se jej architekti Unwin a Parker uplatnit v co největší míře. Střed města tak tvoří otevřená plocha, z níž vybíhají cesty radiálně do města. Tyto radiály poskytují pohledové osy do krajiny a z krajiny do centra města. Hlavní osu města tvoří Broadway, která vede od centra k železnici (Miller, 2002).

3.9. Současný stav Letchworth Garden City

Zahradní město Letchworth Garden city se nachází v kraji Hertfordshire a leží 56 km severně od Londýna. Zemědělský pás typický pro zahradní města zde představuje orná půda na severním a jižním okraji a odděluje město od sousedních obcí. Populaci města tvoří 33 600 obyvatel a odpovídá tak původnímu konceptu zahradního města Ebenezer Howarda. V sídle se nachází zachované krajinářské prvky z doby budování města, jedná se o park North Common, výhledové osy z centrálního náměstí, charakter rezidenčních území a krajinné prvky veřejných prostor města. Hodnotnou vegetaci ve vnitřním prostoru města pak představují zejména Howard Park a oboustranná lipová alej na Broadwayi, původní ose města. Veřejná zeleň města je institucionálně chráněna správou města (North Hertfordshire Council, Urban Design Assessmen Letchworth garden City, online, 2007).

3.10. Příčiny vzniku zahradních měst

Společnosti pro zahradní města a zahradní města samotná vznikala na základě nezbytné bytové reformy, vyvolané rapidním růstem velkých měst a centralizací průmyslu a obchodu v nich. Následkem byl vzrůst cen pozemků a nájmu, nevhodná výstavba výškových obytných budov, zmenšování bytových prostor, zužování ulic a další. Konkrétními důsledky pro obyvatele těchto míst byl nedostatek vzduchu, nízké osvětlení bytových prostor a výrazné zdražení bydlení v místech s dostatečnými hygienickými podmínkami. Následkem bylo ekonomické zahnání příjmově slabších obyvatel z center měst na jejich periferie. Při větší vzdálenosti od center měst, kde se nacházela většina pracovních příležitostí se tak prodlužuje doba strávená na cestě do práce a z práce. Při tehdejších podmínkách dopravy to byly skutečně značné rozdíly. Na základě času ztraceného na cestě upadala kvalita a kultura rodinného i veřejného života. Tyto následky vedly k vyčerpávání společnosti. Je přirozené, že při takových podmínkách, jaké ve velkých městech za doby industriální revoluce panovaly, hledala společnost východiska ke zlepšení životní situace. Idea zahradních měst Ebenezer Howarda je za takové východisko považována (Stockar, 1912).

Zahradní města představují soběstačnou městskou entitu z hlediska průmyslového, obchodního a kulturního, se svými vlastními institucemi zdravotnického, vzdělávacího a dalších charakterů. Zahradní města jsou také typická pozemkovou reformou. Pozemky v těchto městech jsou ve vlastnictví společností. Cena pozemků se může zvyšovat, ale tak aby nebyl ohrožen prospěch celku. Pozemky nemusí být prodávány do soukromého vlastnictví, ale pouze pronajímány pro dlouhodobé využívání (v rámci i desítek let). Tento přístup tak umožnil bydlení v rodinném domku i méně zámožným jednotlivcům, kteří by si koupili rodinného domu nemohli dovolit (Stockar 1912; Howard, 2014).

Podoba zahradního města je dána regulačním plánem a ten je přísně dodržován aby se neztratila původní myšlenka, která z něj dělá nadstandardně kvalitní místo pro život. V okamžiku, kdy zahradní město dosáhne určitého počtu obyvatel (viz 3.10. Současný stav Letchworth Garden City), přestává se dále rozrůstat. V případě potřeby tak je potřeba založit nové město se stejným charakterem (Stockar, 1912).

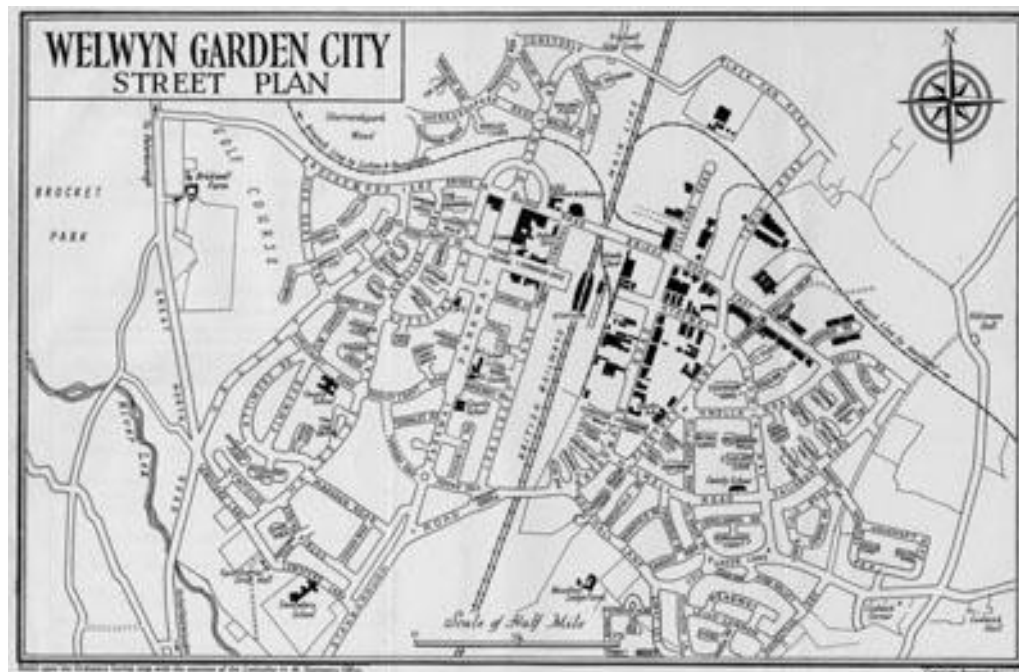
3.11. Zahradní města v Anglii

Welwyn Garden City

Druhé zahradní město vystavěné z iniciativy Ebenezera Howarda je město Welwyn Garden City. Název města je odvozen od sousedního městečka Welwyn. Zde byl prvně použit termín “satelitní město“, pro jeho blízkost Londýnu. Nachází se v kraji Hertfordshire a leží 42 km severně od Londýna. Jeho vznik spadá do období roku 1919 kdy Ebenezer Howard zakoupil území o rozloze 1500 akrů (607 ha) (Miller, 2002) a založil Společnost pro druhé zahradní město (the Second Garden City Company). Cílem společnosti bylo založit příkladové soběstačné industriální město (Beevers, 2002).

Welwyn Garden City bylo vyprojektováno architektem Louis de Soissons, v neogeorgiánském stylu. Typické je pro město použití červených pálených cihel a živých plotů aplikovaných na území celého města (Welwyn Garden City Society, online, 2009).

Obr. č. 9 Původní plán města Welwyn Garden City
(Welwyn Garden City Official Guide, online, datum neuvedeno)

Hampstead Garden suburb

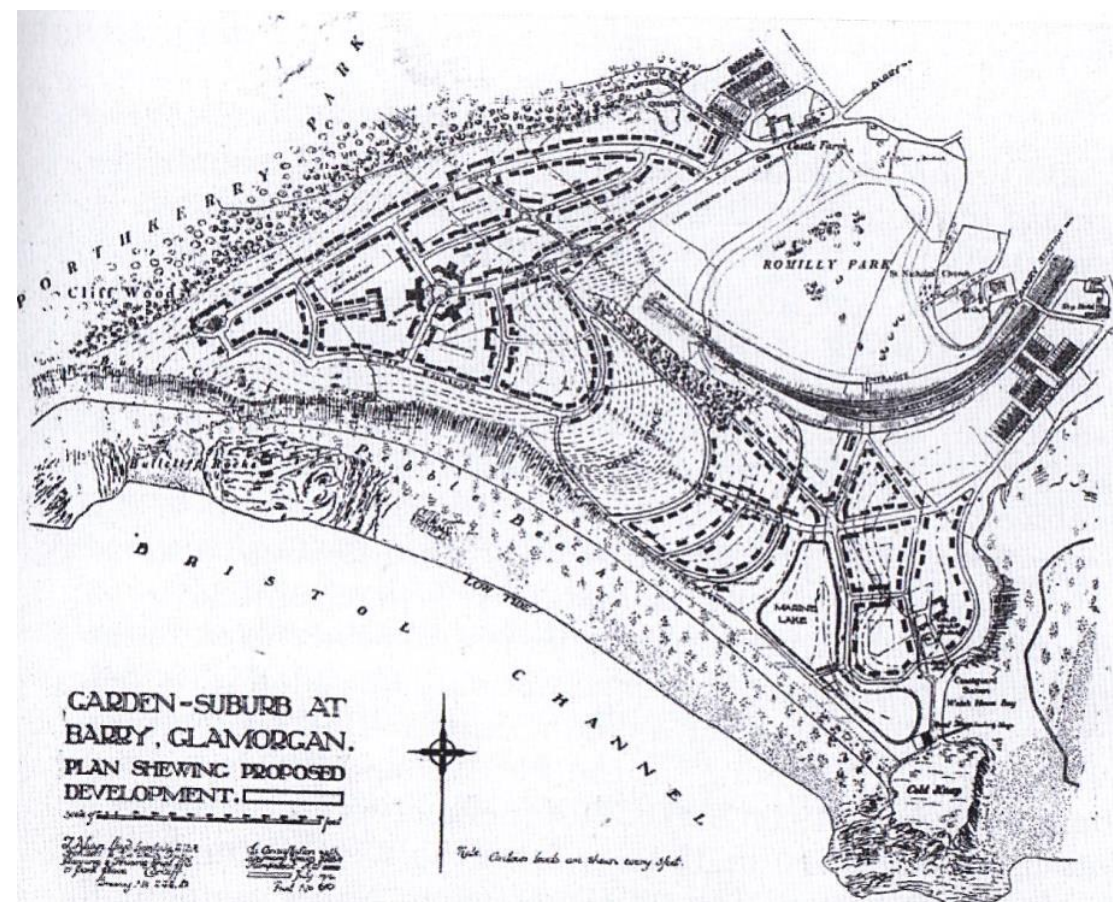
Hampstead Garden suburb se nachází v regionu Velkého Londýna. Výstavba této suburbie do podoby zahradního města byla iniciována Henriettou Barnettovou s cílem zajištění lepšího bydlení pro chudší

vrstvy. Její snahou bylo v této lokaci, které hrozilo s umístěním nové železniční stanice v roce 1900 kompletní zastavění, vybudovat residenční oblast s kvalitními obytnými domy pro movitější i méně movité obyvatele a zachovat otevřená veřejná prostranství.

Henrietta Barnettová tak v době realizace zahradního města Letchworth pověřila architekta Raymonda Unwina návrhem zástavby a dozorem nad jeho výstavbou. Unwinovým cílem bylo vyhnout se uniformitě a v návrhu aplikoval zakřivené křivky ulic a jejich slepé zakončení. Na návržení jednotlivých staveb se podílely význační angličtí architekti té doby. Aby mohly být realizovány Unwinovy návrhy, musel být připraven nový zákon, který jejich neobvyklou podobu schvaloval. I zde byly ve větší míře aplikovány živé ploty a zachovány vzrostlé stromy.

Výstavba suburbie začala roku 1907 a ve své finální podobě zahrnovala plochu 800 akrů (324 ha). Od roku 1969 patří Hampstead Garden Suburb do chráněné památkové zóny pro zachování charakteru zahradního města. I zde je aplikována přísná ochrana původního výšabového plánu z pozice městské správy, která místním obyvatelům nabízí poradenské služby v případě nezbytných úprav. Výsledkem je zachování původní podoby zástavby i vegetace v téměř nezměněném stavu od původního plánu (Hampstead Garden Suburb Trust, datum neuvedeno).

Obr. č. 10 Původní plán Hampstead Garden suburb (Stephen Kay, 2014)

3.12. Zahradní města v Německu

Společnost pro zahradní města byla v Německu založena roku 1902. První německé zahradní město je Hellerau iniciované továrníkem Karlem Schmidtem. Hellerau se nachází 6km severně od Drážďan. Realizace začala roku 1908 a původní plán byl navržen pro plochu 140 ha. Správu následně převzala nově založená společnost Gardenstadt Hellerau, která fungovala na stejném principu jako anglické správní společnosti. Architektonická podoba města je definována tradičním německým Bauern stylem.

Vněmecku vznikala i další zahradní města a suburbie založená na principu zahradních měst. Patří mezi ně Ansbach, Mannheim, předměstí Norimberk, Ratshof a další (Stockar, 1912).

3.13. Zahradní města v Rusku

První zahradní město postavené na území tehdejší Ruské říše bylo realizováno od roku 1912 u stanice Prozorovskaja, 40 km vzdálené od Moskvy. I v Rusku byla založena společnost pro zahradní města a to v roce 1913 (Hrůza, 1965).

3.14. Zahradní města v USA

Zahradní města ve Spojených státech amerických vznikala především v suburbánní podobě. Příkladem je sídlištní výstavba, ve stylu zahradního města, Radburn ve státě New York. Návrh zpracovali architekti Clarence Stein a Henry Wright. Návrh počítal s osídlením 25 000 obyvateli. Výstavbu ale přerušila Velká ekonomická krize v roce 1929.

V upravené podobě byly myšlenky zahradních měst aplikovány u projektů měst v zeleném pásu (the Greenbelt Towns). Vzniklo pouze pár sídlišť, příkladem je Greenbelt Maryland a Greendale Wisconsin (Hrůza, 1965).

3.15. Idea zahradních měst na území České republiky

Československá společnost pro zahradní města byla založena již v roce 1911. V roce 1919 pak bylo založeno družstvo zahradních měst a roku 1924 vyšel překlad Howardovy knihy Zahradní města budoucnosti (Garden Cities of To-Morrow) (Kupka, 2006).

Pojem zahradní města v českém prostředí

V prostředí první Československé republiky nebylo ujasněno co to zahradní město anglického vzoru znamená. Veřejnost pod tímto názvem viděla větší nebo menší osídlení rodinných domů se zahradou. Tato představa ale odpovídá většině českých vesnic, vilových kolonií a osídlení rodinných domků se zahradami. To by znamenalo, že většina českých sídel má podobu zahradních měst. Přitom se o zahradní města, jak je definoval Ebenezer Howard, zcela jednoznačně nejedná. Zahradní města jsou definována dvěma jednoznačnými znaky:

Území určené pro stavbu města se nikdy nemůže stát neomezeným vlastnictvím soukromníka, ale zůstává v majetku společnosti (družstva, obce). Pozemky se neprodávají do soukromého vlastnictví, ale jen pronajímají na kratší nebo delší dobu. Veškerý zisk z nájmu a přírůstků ceny pozemků zůstává ve prospěch obyvatelstva.

Příjmy zahradního města tvoří jedině nájmy z půdy. Nejsou zde ani jiné obecní daně a obecní přirážky státním daním jako ve městech tehdejšího typu. Výnos z daní se použije k placení úroků z kupní ceny pozemků, k vytvoření fondu na zaplacení této ceny, k provedení a udržování veřejných prací, k vytvoření fondu pro obecně prospěšné účely jako pojištění ve stáří, nemoci, úrazu apod.

Tento hospodářský princip umožňuje aby byly v nově projektovaných městech velké plochy veřejné zeleně, parků a aby rodinný domek každé rodiny i těch nejchudších měl svoji zahradu. Celé město má pak vzhled jediné zahrady a odtud název "Zahradní město" (Fabinger, 1923).

Prakticky tak na území ČSR nevznikla žádná zahradní města v pravém slova smyslu. Vznikaly však sídlištní čtvrti s velkým důrazem na podíl zeleně. V Praze to jsou zahradní čtvrti Ořechovka, Spořilov, Hanspaulka, Baba a další. Mimo Prahu pak vznikala zahradní předměstí v Mostě, Lounech a dělnické kolonie ve Zlíně a Otrokovicích. Většina těchto sídlištních čtvrtí vznikala v průběhu první československé republiky (Kupka, 2006).

3.15.1. Funkcionalistické zahradní město Zlín

Původní město Zlín je historické sídlo ze 14. století. V první třetině 20. století bylo rozšířeno a vysvavěno ve funkcionalistickém styl. Jako takové má vysokou kulturní a historickou hodnotu a od roku 1990 je zapsáno v Seznamu kulturních nemovitých památek (Nová, 2009).

V roce 1910 měl Zlín populaci 3 500 obyvatel, ta se zvyšovala pouze pozvolně a roku 1921 představovala 4670 obyvatel. Až výstavba Baťových závodů a jeho urbanistický rozvoj v podobě dělnické kolonie přitáhl do města nové obyvatele. Už v roce 1932 žilo ve Zlíně 30 000 lidí a v roce 1945 celých 50 000 (Chroněk, 1991). Zlín byl vystavěn firmou Baťa s cílem zaopatření vlastních zaměstnanců, pracujících v přilehlých továrnách. Představuje tak moderní kapitalistické pojetí reformního hnutí zahradních měst z přelomu devatenáctého a dvacátého století (Ševeček, 2009).

Tomáš Baťa představoval se svou firmou výhradního investora rozvoje města Zlín. Řídil se zásadou “kolektivně pracovat – individuálně bydlet“. Proto má jeho pojetí závodu i města pavilonovou podobu. Zpracování územního plánu města bylo zadáno architektu F. L. Gahurovi. Na architektonických řešeních jednotlivých prvků se podíleli dále architekti Jank Kotěra a Josef Gočár. Rozvoj města ovlivnily především přírodní podmínky údolního charakteru místa, kterým protéká řeka Dřevnice. Podél řeky byla rozvinuta liniová silniční a železniční síť. Základní podobu dopravní infrastruktury dal F. L. Gahura. Na základě tohoto návrhu pak bylo rozpracováno pásové uspořádání města. To pro nový územní plán zpracovali architekti Jiří Voženílek a Vladimír Kubečka. Podél navržených dopravních řešení se pak rozvíjela výroba. Na tu navazovaly pásy rodinných domků a stavby občanské a společenské vybavenosti (Nový, 1991; Nová, 2009).

Prvotní návrhy profesora Kotěry z roku 1915 předpokládaly, že zaměstnanec továrny bude zároveň i malozemědělec, vzhledem k tomu, že většina zaměstnanců pocházela z agrárního prostředí okolních vesnic. Baťa jim tak chtěl poskytnout prostor pro provozování tradičních a přirozených činností i na novém bydlišti. Navrhovaná velikost parcel tedy byla 2000 až 5000 m². Docházelo však k nečekaně rychlé expanzi závodů a parcely bylo nutné dělit, aby vznikl prostor pro nové obyvatele. Na Kotěrovu práci navázal jeho žák, F. J. Gahura (Nová, 2009). Ten pracoval s principem kombinace amerických rezidenčních suburbií a principy zahradního města. Kladl tedy důraz i na “zelený ráz“ města. Zásadním prvkem v ozelenění města představuje rozsáhlý parkový pás v jeho středu, dnes nazývaný Gahurův prospekt, a vytvoření lesoparku v oblastech přiléhajících k městečku (Ševeček, 2009).

3.15.2. Pražská zahradní čtvrť Ořechovka

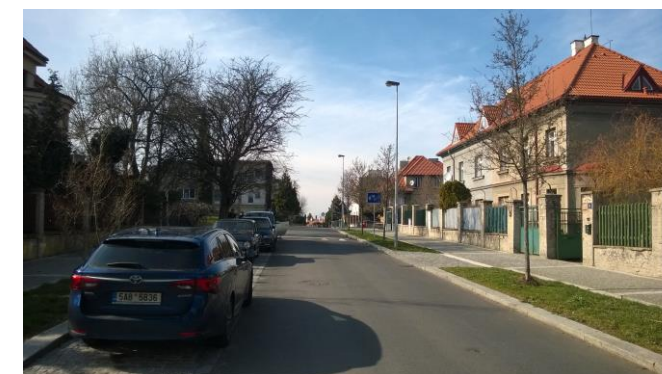
Pražské zahradní čtvrti začaly vznikat na začátku 20. století, v důsledku vzniku Československé republiky roku 1918 a ustanovením Prahy jejím hlavním městem. Bylo třeba vybudovat nové rezidenční čtvrti, které poskytnou ubytování pro úředníky nově vznikajících institucí a pro prostory ambasád (Flegl, 2000).

Roku 1920 bylo území hlavního města Prahy legislativně rozšířeno o 37 sousedních měst a obcí (Vinohary, Smíchov, Karlín, Žižkov a další) (Flegl, 2000) a zákonem č. 88/1920 sb. byla ustanovena Státní regulační komise pro vytvoření regulačního plánu pro nově vzniklou Velkou Prahu. Součástí tohoto plánu bylo navržení výstavby nových rezidenčních čtvrtí, charakteru zahradních měst. Mezi tyto nově navržené čtvrti patřila i Ořechovka (Flegl, Fleglová, 1981).

Výstavba čtvrti Ořechovka začala roku 1920. Urbanistický koncept odpovídal podobě zahradních měst s výstavbou rodinných domků obklopených zahradami a množstvím veřejných zelených prostranství. Domy byly stavěny do bloků kolem centrální budovy. Ta představovala sociální, kulturní a ekonomické centrum čtvrti. Celkem bylo připraveno 29 architektonických návrhů domků. Každý z nich měl 12 až 20 m dlouhou zahradu a předzahrádku o délce 5m. Plocha čtvrti byla tvořena ze sedmi bloků a hustota zástavby se snižovala směrem k Pražskému Hradu. Mohutnost a intenzita zástavby rostla východním směrem od centra čtvrti, aby tak snáze urbanisticky navázala na budovy velvyslanectví. Pro oplocení domků byl navržen jednotný styl se zděnou podezdívkou a laťovou, nebo mřížovou výplní. Zakázáno bylo použití mohutných, celozděných plotů.

Zahradní čtvrť Ořechovka byla, do současné podoby, dostavěna roku 1930 (Flegl, 2000). Krom důrazu na zeleň se Ořechovka přibližuje konceptu zahradních měst také možnostmi finanční podpory a následného systému ve vlastnictví (Flegl, Fleglová, 1981).

Obr. č. 11 Široké uliční prostory Ořechovky se zelenými pásy podél vozovky.

(foto: autor)

Obr. č. 12 Regulovaná podoba oplocení domků v zahradní čtvrti Ořechovka.

(foto: autor)

3.15.3. Pražská zahradní čtvrť Hanspaulka

Území dnešní zahradní čtvrti do 19. století pokrývaly pouze vinice, pole a k nim náležící drobné statky. Na počátku 20. století byly městským zastupitelstvem skoupeny pozemky ve střešovickém a dejvickém katastru, o rozloze 240 ha. Na tomto území bylo plánováno rozšíření města o nové rezidenční čtvrti a prostory pro veřejné účely.

Roku 1923 byly pozemky rozpracelovány pro potřeby výstavby rodinných domků, vilek a byly rozprodány. Stavba začala roku 1927, byly založeny technické sítě, kanalizace, vodovod a začalo se stavět v okolí Pernikářky. Během roku 1929 byly zastavěny prostory od Pernikářky až po Zámeček na Hanspaulce. Od jeho názvu pak bylo odvozeno jméno nově vznikající zahradní čtvrti. V průběhu následujících let došlo k propojení výstavby domků a vilek s okolními vesnicemi Starých Dejvic a Horní Šárkou. Na základě názvů těchto vesniček a usedlostí byly pojmenovány ulice nově vzniklé čtvrti.

Tato zahradní čtvrť navazuje na charakter zahradního města z hlediska důrazu na veřejnou a poloveřejnou zeleň. Byly budovány zelené pásy, široké ulice se stromořadími a veřejné parky. Jednalo se však čistě o sídelní čtvrť s nedostatkem služeb a veřejných institucí. Příkladem je chybějící škola pro děti místních residentů. Kopcovitý terén čtvrti byl esteticky velmi hodnotný a nadstandarně kvalitní z hlediska stavu ovzduší, představoval však překážku pro pěší dopravu do vzdálenějších míst poskytujících chybějící vzdělávací služby. Řešením byla v roce 1929 výstavba několika dřevěných pavilonů, které sloužily jako provizorní budovy škol. Po dokončení výstavby čtvrti se na území Hanspaulky nacházelo 1 662 domů (Ženíšek, 1940).

Obr. č. 13 Současná podoba zahradní čtvrti Hanspaulka.

3.15.4. Pražské zahradní město Spořilov

Iniciátorem výstavby zahradního města Spořilov byl vrchní ředitel Městské spořitelny na Královských Vinohradech Václav Sklenička. Jeho cílem bylo řešit bytovou nouzi a podpořit obchodní situaci spořitelny nabídkou hypoték.

Prvním krokem k realizaci bylo založení stavebního družstva Spořilov. To tvořily dvě pražské spořitelny - Pražské a Vinohradské. Tím se založení Spořilova zásadně liší od všech ostatních zahradních měst a čtvrtí. Název této městské části pak představuje propagaci důležitosti úspor pro podnikání a význam spořitelenských peněžních ústavů. Heslem založeného družstva, však byl humánní přístup a snaha pomoci, nikoli výdělečná činnost. V duchu těchto hodnot byly zájemcům o bydlení v nově vznikající čtvrti poskytovány hypotéky a finanční pomoc. Bydlení v rodinných domcích se zahradou tak bylo dostupné i méně movitým obyvatelům (Blanda, 2008).

Pozemky byly družstvem odkoupeny od pražské obce. Plány pro výstavbu čtvrti byly zpracovány architektonickou kanceláří Josefa Bertla a regulační plán vyhotovila Státní regulační komise. Bertlova Kancelář krom situačních plánů navrhla i architektonickou podobu domů. Těch bylo na území Spořilova plánováno 500, jejich množství však bylo zdvojnásobeno poté, co se do družstva připojila Pražská spořitelna.

Snahou zde bylo vybudovat satelitní sídelní město zahradního charakteru, nikoli pouze zahradní čtvrť. Proto byla vybrána lokalita v nezastavěném území, bez návaznosti na starou zástavbu a ve větší vzdálenosti od centra města. Cílem bylo nové město harmonicky působící, dokonalé výtvarně a technologicky.

Stavba Spořilova započala roku 1926 a trvala do roku 1929. Proces realizace však doprovázely značné finanční i organizační problémy uvnitř družstva. Stalo se tak, že zastavěné území zabíralo pouze třetinu zakoupených pozemků. Postavené domky často nebyly postaveny dostatečně kvalitně, docházelo k zatékání do novostaveb, objevovaly se trhliny v důsledku sesedání půdy, trámy byly napadány hnilobami a výjimkou nebyly chyby ve vyúčtování nákladů jednotlivých domů. V důsledku chybějících pravidel byly na pozemcích zahrad chována hospodářská zvířata, což s sebou přinášelo další konflikty. Všechny tyto chyby jsou příkládány špatné hospodářské situaci družstva. Po dokončení prací v majetku družstva zůstalo 200 neobsazených domů a docházelo k častému obměňování nájemníků a majitelů. Osídlení nakonec tvořila spíše střední vrstva, namísto plánované výpomoci sociálně slabším. V důsledku těchto a dalších problémů roku 1941 ukončilo družstvo svou činnost.

Přes všechny negativní jevy, které realizaci a následný vývoj Spořilova doprovázely je toto satelitní město považováno za urbanistický úspěch pro svou koncepci. Jedná se o vzájemně propojený a funkční celek klidných vnějších forem, bez tvarových výstřelků (Moutvic, 1995).

3.16. Definice suburbanizace a satelitních měst

Pro nově vystavěné obytné celky v zázemí měst se v průběhu 90. let 20. století vžil v České republice název satelitní městečka. Odborníci označují sídla v těsném zázemí jádrového města jako suburbia, česky předměstí. V české literatuře se můžeme dočíst také o aglomerovaných obcích, které jsou navázány na jádrová města především dojížděnkou za prací.

Proces suburbanizace znamená přesun obyvatel, jejich aktivit a některých funkcí z jádrového města do zázemí. Jedná se o typický proces rozšiřování území města, který můžeme zaznamenat jak u většiny měst vyspělých zemí, tak v historickém vývoji našich měst. Termín suburbanizace je odvozen z anglického slova suburb, tedy předměstí, které vzniklo jako složenina z latinského základu urbs znamenající město a předpony sub, která označuje umístění vedle, za nebo pod městem.

Suburbanizací vznikají areály nové výstavby označované jako satelitní městečka (suburbia), nákupní nebo průmyslové zóny. Tyto lokality můžeme zjednodušeně rozčlenit podle převládající funkce na dva druhy: rezidenční (obytná) a komerční (pracovní a obslužná). V případě rezidenční suburbanizace sledujeme především výstavbu nového bydlení v zázemí města a postupný odliv lidí z jádrového města do nových rodinných (v poslední době i bytových) domů v okolních obcích. Rezidenční suburbanizace má mnoho forem, které se liší podle rozsahu nové výstavby, charakteru bydlení, lokalizace zástavby, architektury i ceny domů (suburbia.cz, Ouředníček, 2010).

3.17. Historie suburbanizace

Suburbie můžeme najít již na mapách mezopotamských měst. V historii však sloužila místa za hradbami spíše pro obyvatelstvo a činnosti ve městě nevídané (např. jatka, vojenská cvičiště apod.). Jako atraktivní místo k bydlení jsou suburbia objevena až v 18. století a později se postupně stávají plnohodnotnými částmi měst (suburbia.cz, Ouředníček, 2010).

Při hledání důvodů razantního rozpínání měst do krajiny je užitečné nahlédnout do doby, kdy města začala zaznamenávat enormní přírůstky obyvatel. Takovým obdobím je éra průmyslové revoluce, kdy výroba v továrnách situovaných přímo ve městech vážně ohrožovala životní podmínky jejich obyvatel. Z tohoto negativního stavu pramenili následné snahy o zajištění dostatku čerstvého vzduchu, slunce a zeleně jako zcela přirozeného úsilí, jak zlepšit život ve městech. Na sklonku devatenáctého století tak jednoznačně platilo pravidlo: aby mohla být zvýšena kvalita bydlení ve městech, je třeba prostorově rozšířit a úměrně tomu snížit hustotu osídlení. Musí se rozšířit ulice, založit parky, rozbit bloky, vytěsnit kouřící továrny za město a provést celou řadu dalších opatření, která zvelebí životní podmínky obyvatel. Proces rozvolňování městské zástavby započatý v předminulém století se však

dodnes nezastavil, a to i přesto, že problémy dnešních měst netkví v přehustění, ale právě naopak. Původní ozdravné myšlenky konce devatenáctého a začátku dvacátého století se totiž postupně v průběhu času začaly transformovat v ideologii prosazující prostorovou rozlehlost.

Během reformního boje za rozvolnění měst se rozvinul koncept otevřeného prostoru, který měl nahradit prostory ulic a náměstí. Kvůli proslunění a provětrání došlo k rozbití uličních front a tradiční návaznosti domů na veřejný městský prostor (Hnilička, 2012)

3.18. Urbanizace, suburbanizace a sídelní kaše

Termín satelitní městečko, kterým se velmi často označují nové kolonie rodinných domů, je zcela zavádějící. Kolonie rodinných domů jsou ve většině případů jen monofunkčními plochami takzvaného čistého bydlení, které jsou plně závislé na starší zástavbě měst. Rozhodně nejsou samostatnými městečky ve smyslu nezávislosti: nenabízí pracovní příležitosti, obchody, služby, školy a vše ostatní, co k městu či malému městečku patří. Ani jedno opravdové satelitní městečko nebylo na našem území realizováno. Pro tento typ monofunkční zástavby používá Hnilička (2012) termín Sídelní kaše.

Sídelní kaše má podobně jako anglický název Urban sprawl jistý nádech něčeho ošklivého. Slovo kaše trefně ukazuje, že jednotlivé ingredience architektury a urbanismu se v sídelní kaši rozvašili do jakési homogenní hmoty, kde chybí rozlišovací prvky orientace v prostoru. Stavby se staly osamocenými solitéry bez vzájemných prostorových vazeb a souvislostí. Nová předměstí, pro která se vžil termín satelitní městečka, nejsou samostatnými malými městy, z čehož vyvstává řada problémů. Bývají naplánována pouze k bydlení, a většinou jim chybí obchody, služby a další vybavenost (Hnilička, 2012).

Obr. č. 14 Extremní příklad suburbanizace v Sun City, Arizona, USA

(zdroj: suncityaz.org)

Ukazuje se, že společenské prostory dobře fungují jenom v těch částech města, kde je dostatečně intenzivní zástavba. Obdobné závěry vyplývají i z analýzy anglických poválečných nových měst, kde bývá za jednu z příčin neúspěchu považována příliš nízká hustota (Hrůza, 1973). První hlasy obhajující kvality městských prostor se začaly ozývat zhruba od šedesátých let dvacátého století. Znovu bylo objeveno, že lidská společnost je pro život stejně důležitá jako dostatek vzduchu a slunce a že živé ulice a náměstí dělají město místem, které lidé mají rádi a kde se rádi zdržují. Bylo zjištěno, že tradiční hustě osídlené město přináší řadu výhod, jež předměstské oblasti postrádají. Jednou z nich je prostorová blízkost aktivit všedního dne, která suburbii chybí (Hnilička, 2012)

3.19. Negativa suburbii

Suburbie rodinných domů v rámci developerských projektů naprosto opomíjí sociální a většinou i přírodní aspekty sídla. Domy jsou vnímány izolovaně, jako jakési samostatné jednotky bez vazby k sídlu i jedna k druhé. Neexistují v nich "místa setkávání", opomíjena je dostupnost krajiny a přírody a možnost jiné dopravy než soukromým automobilem (Cílek, Baše, online, 2005).

Závislost na automobilové dopravě

Bez technického rozvoje železniční, ale především silniční dopravy by se předměstí zajisté nerozrostla do dnešních rozměrů. Mluvíme o oblastech, kde pěšky není kam dojít, cyklostezky chybí a veřejná doprava nefunguje. Taková oblast nutí obyvatele k jízdě autem a výrazně znevýhodňuje ty, jež auto nemohou řídit, nemohou si ho dovolit nebo ho nechtějí vlastnit. Znakem suburbii je tedy osobní automobil, který se stal absolutní životní nutností. Bez auta jsou předměstěťané zbaveni možnosti volného, svobodného pohybu.

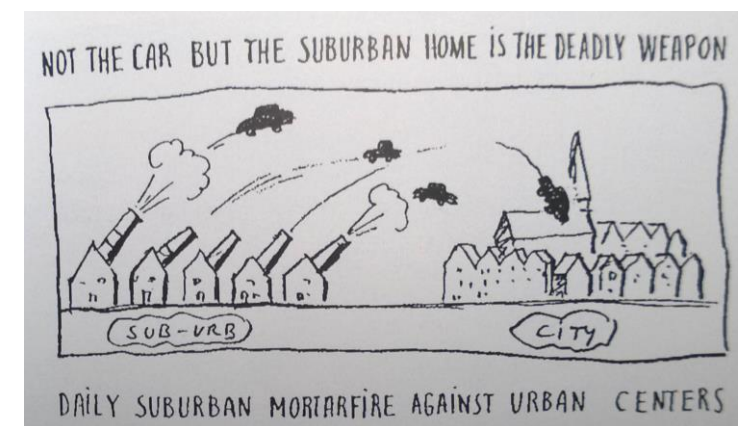
Čím více prostoru je pak ponecháno autům, tím dále je nutné stavět domy od komunikací a tím větší jsou ve výsledku vzdálenosti, kvůli kterým se dopravní infrastruktura staví. Výsledkem je, že město ztrácí městský charakter a definitivně se rozdrobí v suburbie. (Hnilička, 2012)

Hodnota nemovitostí

S rostoucí intenzitou automobilové dopravy, zapříčiněné suburbanizací, vzrůstá potřeba dostatečně objemné dopravní infrastruktury spojující suburbii s jádrovými městy (Hnilička, 2012).

Dálniční průtahy redukuje hodnotu nemovitostí ve velkých městech a nemělo by se o nich ani uvažovat. Lidé zjišťují, že městská forma zástavby je ekonomicky smysluplnější a má větší hodnotu. (Hetherington, 2004)

Obr. č. 15 Vliv automobilové dopravy suburbii na jádrová města.

Náklady na infrastrukturu

Ačkoli si přístupové cesty dnes už často platí budoucí obyvatelé, v naprosté většině případů přechází jejich správa a údržba do rukou státu. Ať už je například v uliční řadě šest rodinných domů, kde bydlí dohromady dvacet obyvatel, nebo dvanáct řadových domů se čtyřiceti obyvatele, jsou náklady na zavedení a údržbu komunikace, včetně všech přípojek a spotřeby elektrické energie na osvětlení, v podstatě stejné (Hnilička, 2012).

Další nedostatky suburbii

- minimální profil ulic pouze jako dopravních, nikoli společenských prostorů (z hlediska prodeje jde o ztrátové plochy, jejichž cena se musí rozpočítat do ceny parcel)
- absence neoplocených předzahrádek (masivní oplocení nebo ohrazení pozemku jednoznačně a tvrdě vymezuje ulici)
- malý prostor pro vybudování zahrady, absence povědomí majitele o kvalitní zahradě
- absence frekventovaných veřejných prostor a absence veřejné vybavenosti, které by mohly vytvořit centrum obce, nebo satelitu
- absence krajinného rázu s reakční funkcí (z důvodů nižších cen pozemků vznikají satelity v neatraktivním prostředí bez možnosti rekreace) (Vorel, 2008)

3.20. Zhodnocení procesu suburbanizace

Motiv vlastního venkovního obytného prostoru je každopádně třeba považovat za podstatný předpoklad pro kvalitu bydlení a nelze jen podceňovat. Stačí si uvědomit, kolik lidí žijících v bytech bez vlastního venkovního prostoru se přimyká ke svým zahrádkám v zahrádkářských koloniích, či víkend co víkend odjíždí na své chaty a chalupy.

Zahrada u rodinného domu je jednou ze zásadních pohnutek pro něž vyrůstají kolonie rodinných domů i v natolik odlehlých končinách, že zde může být bydlení kvůli každodennímu dojíždění jen stěží pohodlné.

Sídelní kaše segreguje sociální skupiny, způsobuje nespravedlivé rozdělování veřejných rozpočtů, ohrožuje zdraví obyvatel, způsobuje dopravní problémy, ničí veřejné prostory a v neposlední řadě zatěžuje až téměř znemožňuje tvorbu místa. Její masivní rozvoj má pravděpodobně vliv na negativní klimatické změny a způsobuje závislost na automobilu jako jediném dopravním prostředku. Tím si nárokuje přísun paliv a nepřímo ovlivňuje boj o ropné zdroje (Hnilička, 2012).

A tak jediné, co z původního idálu zůstává, je zahrada u domu. Vlastní obytná zahrada přímo navazující na rodinný dům je, jak se zdá silným motivem, pro který jsou lidé ochotni vzdát se výhod městského způsobu života (Hnilička, 2012).

3.21. Charakteristika předzahrádek

Definice předzahrádky

Předzahrádka tvoří přechod mezi domem a ulicí. Do tohoto malého prostoru vstupují jak obyvatelé, tak návštěvníci domu (Himmelhuber, 2004). Předzahrádka tak představuje vstupní bránu do domu, která by měla mít především výrazný okrasný charakter (Ott, 2003). Předzahrádka by měla být uspořádaná buď jako uzavřená zelená ochranná zóna, nebo jako příjemné otevřené místo k pobytu. Pomocí správných architektonických prvků, a zejména pak vhodně zvolených rostlin, lze účelně a útulně uspořádat i malé prostory (Himmelhuber, 2004).

Prvky v předzahrádkách

Při plánování a úpravě každé zahrady je třeba dbát určitých pravidel. Pro plochu, která je k dispozici, je proto třeba zvolit vhodné rostliny. Zejména stromy a keře je třeba umístit tak, aby si v pozdějších letech vzájemně nepřekážely. Architektonické prvky v předzahrádkách představují chodníky, odstavná místa

pro dopravní prostředky, přístřešky pro popelnice, poštovní schránky a další drobná infrastruktura. Je třeba je komponovat tak, aby byly snadno dostupné a nenarušovaly prostorové uspořádání. To platí především při zakládání předzahrádek, které se musí vejít do omezeného prostoru, kde se sbíhá více komunikačních směrů.

Obyvatelé v oblastech s klidným provozem, mají více možností úprav, než obyvatelé hlučných ulic. Každá předzahrádka je součástí územního celku, takže musí být dodrženy stavební předpisy a normy, především předepsaná výška plotu nebo odstup od hranice pozemku (Himmelhuber, 2004).

Oplocení

V případě přítomnosti malých dětí v rodině, může oplocení představovat částečné zabezpečení proti nehodám. V případě předzahrádky v pěší zóně stačí částeční ohrazení a částečně může zůstat otevřená. Ozeleněné plochy by měly zůstat za plotem, zatímco vstup a vjezd na pozemek, může zůstat volně přístupný. Do částečně oplocené předzahrádky je možné vstupovat brankou. Otevřená plocha pak slouží zejména jako stání pro vozidla nebo jako pracovní prostor a samozřejmě jako vstup do domu.

Při typové předzahrádce, sousedící s hlavní ulicí, má mít přednost ochrana dětí. Tu lze zajistit pomocí hustého oplocení. Dostatečně robusní plot může sloužit zároveň jako opora pro popínavé rostliny. Maximální výška plotu bývá zpravidla předepsaná stavebním úřadem obce. Obvyklá výška plotu je 1,25 m. V případě, že výška plotu není předepsaná, lze použít místo technického řešení živý plot (Himmelhuber, 2004).

Zpevněné povrchy

Krom přístupových ploch může zpevněné plochy na předzahrádkách tvořit i pobytová plocha. Takový prostor pak může sloužit jako obytný. Pro zpevněné plochy je třeba volit adekvátní, dostatečně únosnou dlažbu. Zpevněné plochy však může tvořit i zhutněný štěrk, kamenné desky a další materiály. U takových ploch je třeba zachovat propustnost, jinak dochází ke ztrátám srážkové vody, která následně může chybět okolním výsadbám (Himmelhuber, 2004).

Možnosti vegetace na předzahrádkách

Trvalky jsou vysoce efektivní typ okrasné zeleně, jsou ale náročné na péči a proto se v plochách předzahrádek často nahrazují stálezelenými půdopokryvnými rostlinami. Ty ve vzrostlé podobě zabraňují šíření nežádoucích plevelů. Aby zelený povrch nepůsobil monotónně vysazují se místy

cibuloviny a nízké kvetoucí keře, které svým atraktivním květem mohou nahrazovat náročné trvalkové výsadby. Během léta mohou předzahrádky oživovat nádobové rostliny. Volí se s ohledem na světelné poměry v prostředí, stejně jako ostatní druhy výsadeb ve volných plochách. Stínomilné rostliny představují vhodnou vegetaci k ozelenění ploch pod přístřešky, nebo východní a severní polohy v okolí domu. Rostliny náročné na světlo upřednostňují jižní a západní strany.

Čím menší je plocha zahrady, tím menší množství použitých druhů by měla obsahovat. Nejvíce se sem hodí dřeviny malého vzrůstu, sloupovitého nebo kulovitého charakteru (Ott, 2003). Značný efekt na malých předzahrádkách představují trvalky (Himmelhuber, 2004).

4. Zhodnocení podkladových údajů

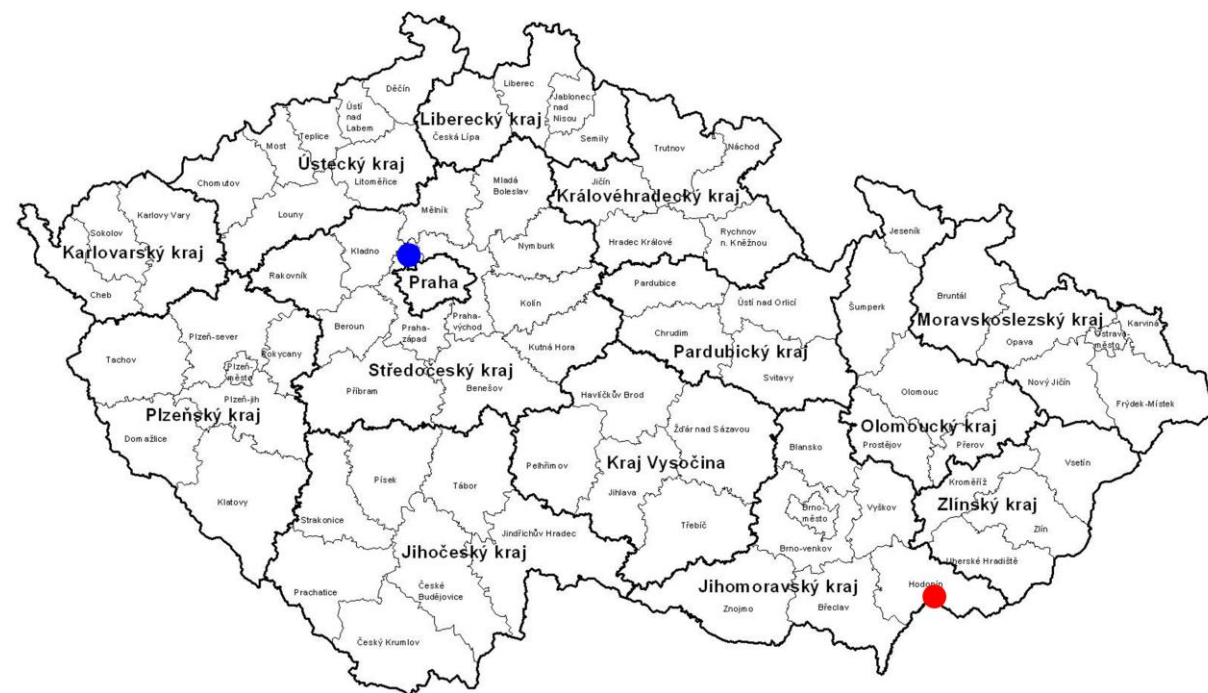
4.1. Vymezení lokalit v rámci ČR

Pro zpracování byla vybrána čtyři zájmová území nacházející se ve dvou obcích – Petrov a Velké Přílepy.

Obec Petrov se nachází v Jihomoravském kraji, v okrese Hodonín.

Obec Velké Přílepy se nachází ve Středočeském kraji, v okrese Praha západ.

Obr. č. 16 Vymezení zájmových území v rámci ČR

Legenda:

- lokace obce Petrov
- lokace obce Velké Přílepy

Zdroj: mapaceskerepubliky [online]. 2016 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: <http://www.mapaceskerepubliky.cz/mapa-kraju>

4.2. Podkladové údaje obce Petrov

4.2.1. Katastrální území obce Petrov a základní údaje

Petrov je obec v okrese Hodonín v Jihomoravském kraji, leží 3 km jihozápadně od Strážnice. Žije zde 1336 obyvatel (k 1.1.2014). Petrov je významná vinařská obec mikroregionu Strážnicko. V obci se nachází soubor vinných sklepů Plže, prohlášený roku 1983 Památkovou rezervací lidové architektury.

Obr. č. 17 Vymezení katastrálního území obce Petrov

Legenda:

- hranice katastrálního území obce Petrov

Zdroj: katastr nemovitostí [online]. 2016 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: <http://www.ikatastr.cz/>

Katastrální výměra území obce činí 11,77km².

4.2.2. Širší vztahy obce Petrov

Obec Petrov se nachází přibližně 3km jihozápadně od města Strážnice, 3km severovýchodně od státní hraice mezi Českou a Slovenskou republikou a 12 km východně od okresního města Hodonín. Dostupnost okolních sídel zajišťuje silnice I. třídy č. 55, která zájmovou obcí prochází (viz Obr. č. 17 - Vymezení katastrálního území obce Petrov).

4.2.3. Historie a vývoj obce Petrov

Starší doba

Četné archeologické nálezy dosvědčují osídlení území obce Petrov od starší doby bronzové. Potvrzen byl agrární charakter původního osídlení. Toto osídlení však nebylo trvalého charakteru, potvrzen byl jeho zánik v důsledku častých válečných konfliktů v oblasti. K obnově došlo až při dobývání jihovýchodní Moravy Přemyslovci.

Zakladatelem obce byl Petr z Kravař, majitel strážnického panství v letech 1389 až 1434. Pravděpodobně v letech 1391 až 1400 založil Petrov. Název obce pochází od jména Petr a znamená Petrův statek. Z roku 1412 pochází první písemná zmínka o Petrově, kterou bylo Petrovu uděleno poručenství majetku. Už roku 1417 stanovil strážnický pán na celém panství horenské právo, které obsahovalo přísné předpisy pro opatrování vinohradů a pro prodej vína.

V období husitských válek patřilo Strážnicko k nejsilnějším baštám husitství na Moravě. V průběhu válek byl však Petrov vypálen. Když se vesnice po válkách znovu stavěla, byl celý kraj postižen dalšími válečnými srážkami mezi uherským králem Matyášem Korvínem a českým králem Jiřím z Poděbrad. Mír byl ujednán až po smrti Jiřího z Poděbrad roku 1477. Roku 1486 přišlo strážnické panství do zástavy mocným pánům ze Žerotína, kteří jej pak vyplatili a stali se jeho majiteli.

Roku 1514 založili bratři Jan a Bartoloměj ze Žerotína před Petrovem při cestě od Strážnice novou ves Zvolenov. Petrovský sirnatý pramen byl v té době používán k léčení a byly vybudovány lázně.

K rozšíření známosti o nich přispěly i odborné spisy. Nejprve roku 1580 je popsal v latinském spisu Tomáš Jordán z Klauzburku. Obyvatelstvo té doby bylo vyznání evangelického a bratrského. Kostel stával mezi obcemi Petrovem a Zvolenovem.

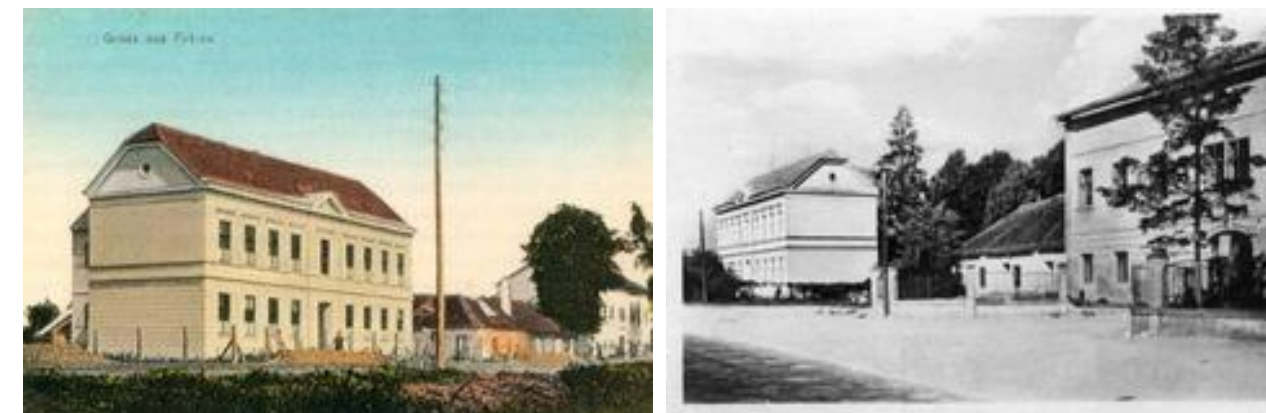
V 16. století zde kvetlo vinařství a rozšiřovaly se vinohrady. Po bitvě na Bílé hoře koupil strážnické panství František de Magni. Po smrti hraběte Františka z Magni roku 1654 byl sepsán inventář panství. Na jeho základě bylo zjištěno, že v Petrově bylo toho roku 24 usedlých poddaných, ale 39 gruntů pustých, v Bobalově 10 usedlých, ale 46 pustých. Roku 1663 znovu nastala neklidná doba válek k níž přibyla epidemie moru. Roku 1775 bylo v Petrově zapsáno 79 domovních čísel.

Období před 1. světovou válkou

V roce 1887 byla postavena železnice vedoucí z Veselí nad Moravou do Rohatce. Zastávka v Petrově byla povolena roku 1890.

Roku 1875 byla rozšířena místní škola na dvojtřídku a roku roku 1908 byla postavena nová budova školy.

Obr. č. 18 Budova školy z roku 1908

Zdroj: obec-petrov [online]. 2016 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: <http://www.obec-petrov.cz/>

První světová válka

Vojenskou válečnou službu konalo z Petrova a Zvolenova celkem 267 mužů. Na práce zůstaly ženy, staří lidé, děti musely pomáhat a zanedbávaly školní vyučování. Učitelé byli přibírání na obec k soupisům osevu a úrody. Z úrody se rolníkům úředně vyměřila jejich spotřeba, ostatek museli odevzdat. Pravidelně bylo nařizováno odevzdávání dobytka, sena, slámy. Pro válečné účely se konaly sbírky barevných kovů a a upisovaly se válečné půjčky. V roce 1917 se stupňoval nedostatek potřeb, přijeli ozbrojení vojáci na rekvizice, hledali ukryté zásoby a zabavovali je.

Za první republiky

Dne 15. června 1919 se konaly první obecní volby v republice. Kandidovaly dvě strany: strana rolnická, strana maloroľnická a domkářská.

V letech 1922 až 1925 se prováděla parcelace velkostatku hraběte Magnise, díky níž vzniklo mnoho sporů mezi obcemi. Obce byly do sebe tak vklíněny, že nebylo poznat hranice. A tehdy vznikla v hlavě zvolenovského starosty Jana Gavlíka myšlenka na sloučení obou obcí. První žádost byla podána zemskému výboru v roce 1923. Roku 1928 byly obě obce úředně sloučeny pod názvem Petrov, Zvolenov zanikl.

Druhá světová válka

V roce 1938 Adolf Hitler připojil k Německu Rakousko a pohraničí obydlené Němci. Dne 14. března 1939 se odtrhlo Slovensko a 15. března byl zbytek Moravy a Čech obsazen německým vojskem. Do Petrova přijeli němečtí pohraničníci, aby hlídali nedaleké hranice protektorátu. V roce 1943 bylo z rasových důvodů odvezeno 11 osob tří místních židovských rodin a 41 příslušníků cikánských rodin.

Po Novém roce 1945 se k nám přibližovala ze Slovenska válečná fronta. V březnu ustupovalo Petrovem maďarské a pak i německé vojsko před Sovětskou armádou. Od začátku dubna bylo slyšet dělostřelbu a nad obcí přeletovali bojovní letci. Lidé se schovávali do krytů, hlavně do sklepů v Plžích. Dne 12. dubna večer pronikla sovětská úderná část do Plží. Celá vesnice byla osvobozena v 7 hodin ráno dne 13. dubna; Němci ustoupili ke Strážnici.

Období po druhé světové válce

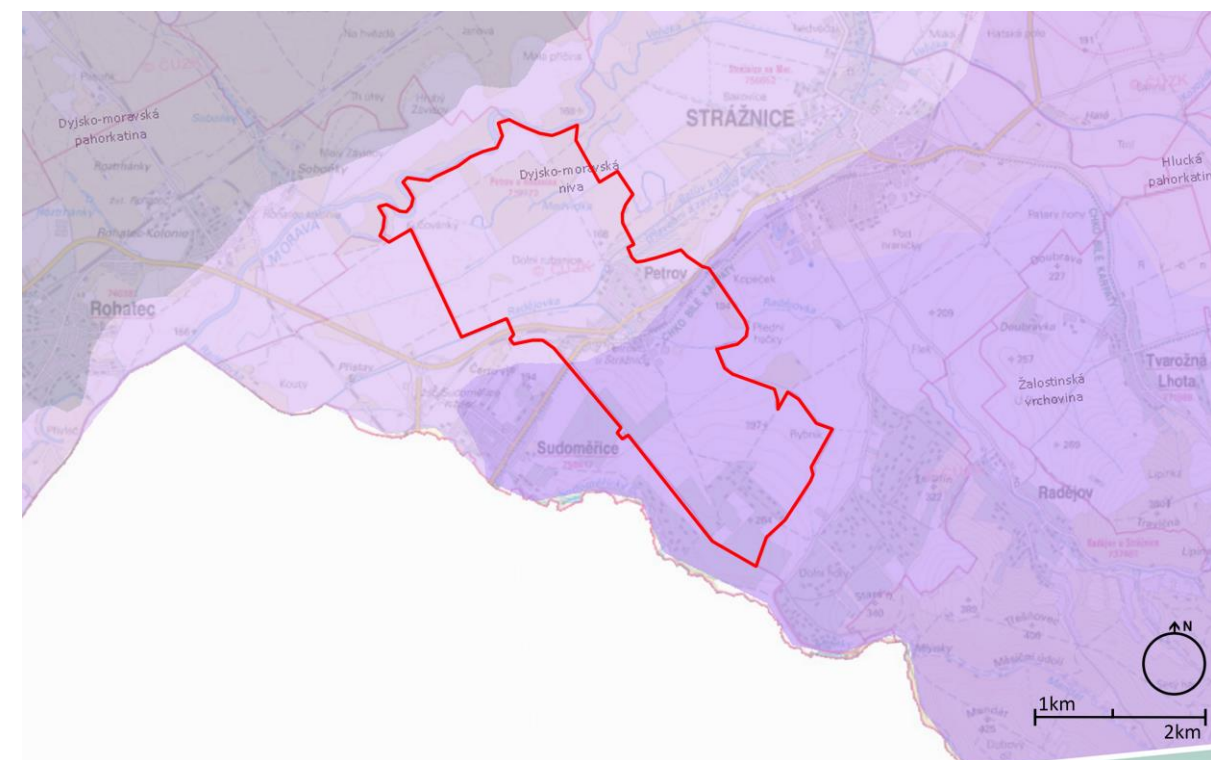
Po osvobození se ujal práce revoluční národní výbor v čele s učitelem Vojtěchem Cechem, prováděl obnovu hospodářství obce a nápravu válečných škod. Za únorových událostí roku 1948 byl také v Petrově na podnět místní organizace KSČ utvořen akční výbor Národní fronty.

Dne 23. dubna 1949 MNV převzal lázně do národní správy. Úředně autorizovaný civilní inženýr pro technickou chemii dr. V. Chudárek z Brna zjistil, že zkoušené vody mají vyslovený charakter studených přírodně léčivých minerálních vod alkalicko-sírovodíkových. Lázeňský hostinec byl adaptován nákladem 750.000 Kčs.

4.2.4. Přírodní podmínky

4.2.4.1. Geomorfologická analýza

Obr. č. 19 Geomorfologická mapa, na úrovni Podcelek, zájmového území obce Petrov

Legenda:

	hranice katastrálního území obce Petrov		dyjsko-moravská niva
	dolnomoravská pahorkatina		žalostinská vrchovina

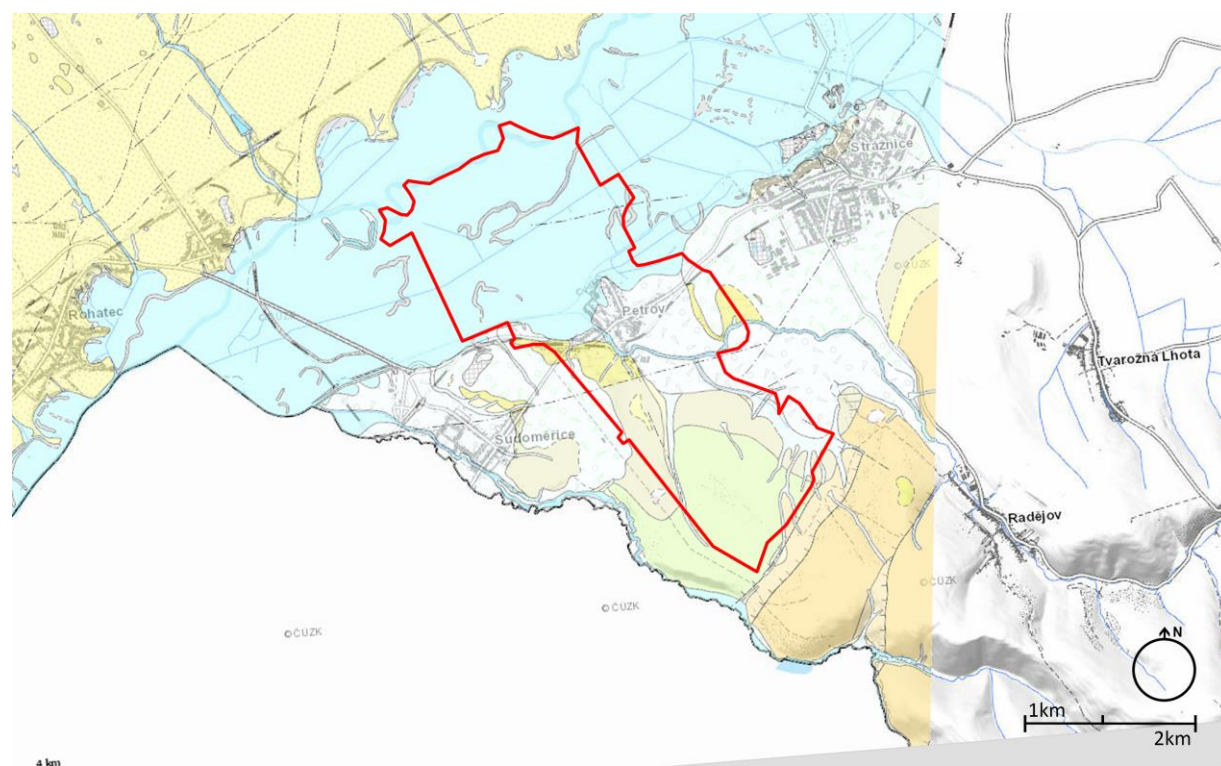
Zdroj: mapy.nature [online]. 2016 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: <http://mapy.nature.cz/>

V katastrálním území obce Petrov se setkává z geomorfologického hlediska oblast dyjsko-moravské nivy (na úrovni celek – Dolnomoravský úval) s oblastí žalostinské vrchoviny (na úrovni celek – Bílé Karpaty).

4.2.4.2. Geologická analýza

Obr. č. 20 eologická mapa zájmového území obce Petrov

Legenda:

	hranice katastrálního území obce Petrov		fluviální hlíny a písky
	sedimenty výplavových kuželů		jíly, místy s polohami písků
	vápence, slíny, slínovce a vápnité pískovce		jíly, prachy písky

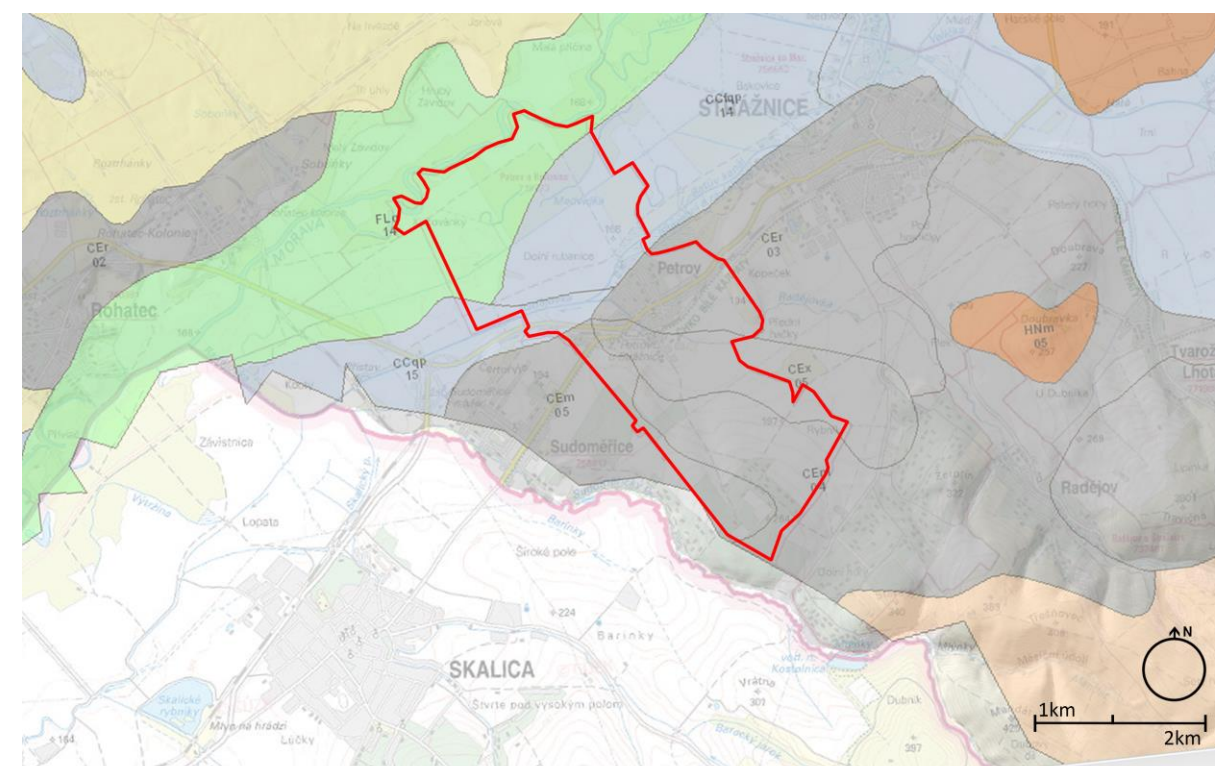
Zdroj: česká geologická služba [online]. 2016 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: <http://mapy.geology.cz/>

Z geologického hlediska se v katastrálním území obce Petrov vyskytují se silným zastoupením jílovité půdy, místy s příměsí písků, a fluviální hlíny a písky. Toto zastoupení je dané nivním charakterem místa a množstvím řek, kanálů a poků v oblasti.

4.2.4.3. Pedologická analýza

Obr. č. 21 Pedologická mapa zájmového území obce Petrov (klasifikace TKSP)

Legenda:

	hranice katastrálního území obce Petrov		černozem arentická
	černice fluvická glejová pelická		fluvizem glejová
	kambizem vyluhovaná pelická		regozem arentická
	hnědozem modální		

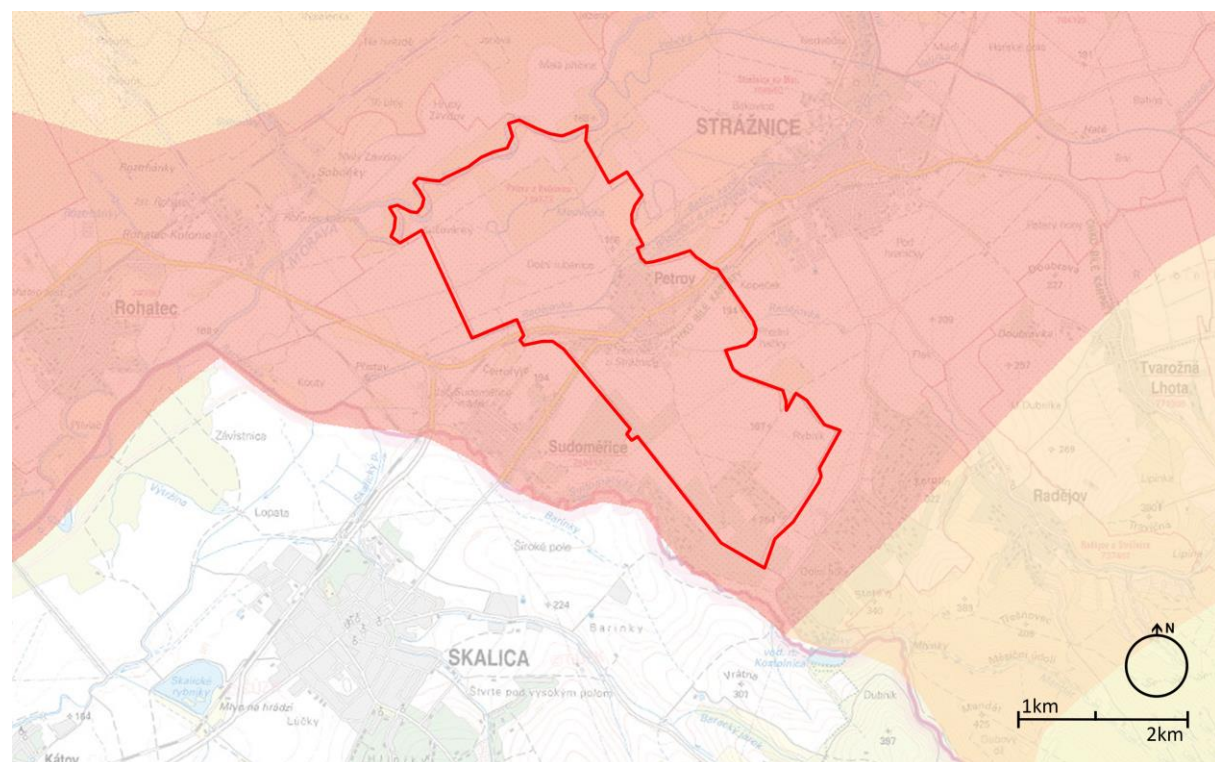
Zdroj: geoportal [online]. 2016 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: geoportal.gov.cz/web/guest/map

Vysoce úrodné půdy jsou pro zájmovou oblast typické. Půdní analýza tuto skutečnost potvrzuje většinou přítomností černozemí a černic. Menší část v katastru obce zaujímají fluvizemě glejového typu.

4.2.4.4. Klimatická charakteristika

Obr. č. 22 Mapa příslušnosti území obce Petrov do Klimatických regionů ČR

Legenda:

	hranice katastrálního území obce Petrov		klimatická oblast VELMI TEPLÁ
	klimatická oblast TEPLÁ		klimatická oblast MÍRNĚ TEPLÁ

Zdroj: geoportal [online]. 2000 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: geoportal.gov.cz/web/guest/map

Zájmové území bylo z hlediska klimatu porovnáváno se systémem klimatického členění ČR - VÚKOZ - Klimatické oblasti (1901-2000).

Vzhledem ke své poloze a nízké nadmořské výšce 168 m n.m. náleží území obce Petrov do Velmi teplé klimatické oblasti. Jedná se o nejteplejší oblast České republiky charakterizovanou dlouhými suchými léty při průměrných ročních teplotách 9-10°C. Roční úhrnem srážek v této oblasti je 500 až 600mm. Oblast je typická nejvyšším množstvím slunečných dní v rámci ČR.

4.2.4.5. Biogeografické členění

Obr. č. 23 Mapa příslušnosti území obce Petrov do Biogeografických regionů ČR

Legenda:

	hranice katastrálního území obce Petrov		panonská oblast
			kontinentální oblast

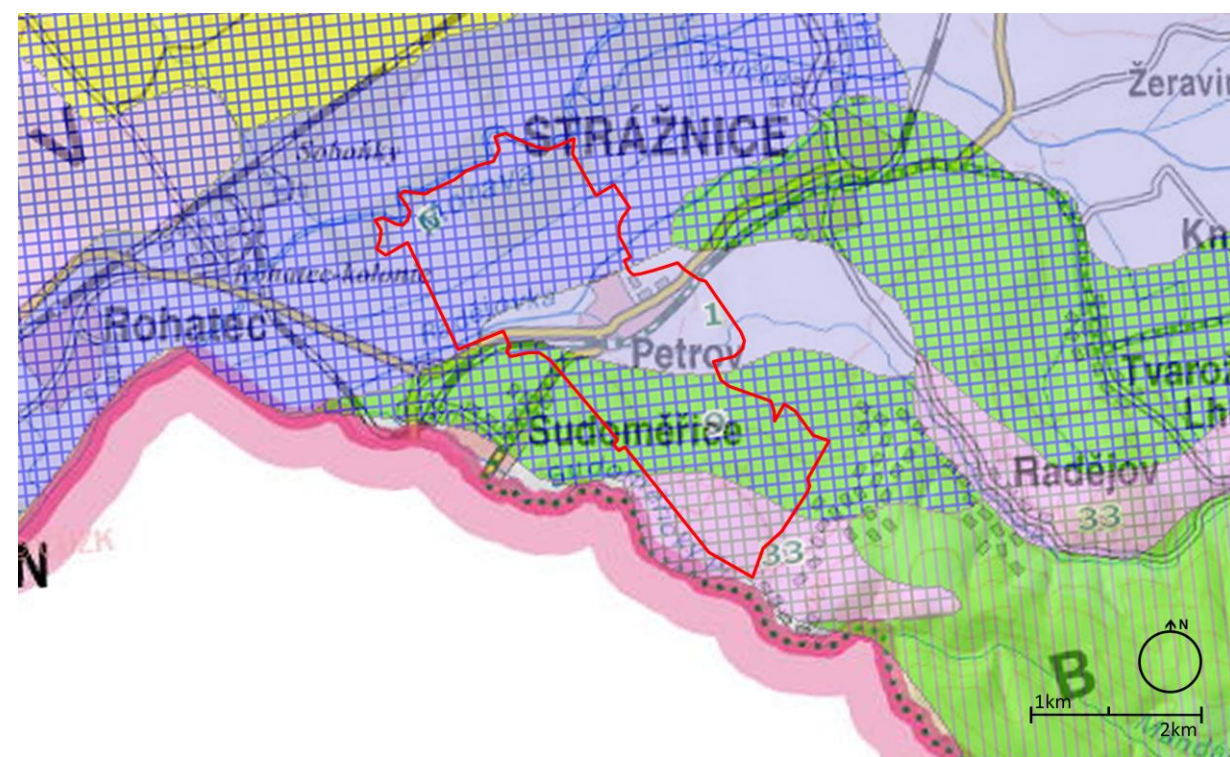
Zdroj: geoportal [online]. 2000 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: geoportal.gov.cz/web/guest/map

Na území ČR se nachází pouze dva biogeografické regiony, přičemž drtivá většina území spadá do kontinentálního regionu, výjimku tvoří území jižní Moravy, které náleží do regionu Panonského. Území obce Petrov se nachází blízko této hranici a náleží do Panonského bioregionu.

4.2.4.6. Potenciální přirozená vegetace

Obr. č. 24 Mapa potenciální přirozené vegetace v katastrálním území obce Petrov

Legenda:

hranice katastrálního území obce Petrov	Prvosenková dubohabřina
<i>Primulo veris-Carpinetum</i>
Mochnová doubrava
<i>Potentillo albae-Quercetum</i>	Ostřicová dubohabřina
<i>Carici pilosae-Carpinetum</i>
Subkontinentální ostřicová doubrava
<i>Carici fritschii-Quercetum roboris</i>	Kostřavová borová doubrava
<i>Festuco ovinae-Quercetum roboris</i>

Zdroj: geoportal [online]. 2000 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: geoportal.gov.cz/web/guest/map

Z hlediska potenciální přirozené vegetace je katastr obce Petrov velmi členitý, vyskytují se zde celkem čtyři fytocenologické asociace. V severní části v nivě řeky Moravy se vyskytuje subkontinentální ostřicová doubrava (*Carici fritschii-Quercetum roboris*), na zastavěném území obce by se vyskytovala střemchová jasenina (*Pruno-Fraxinetum*), v jižní části území se nachází Prvosenková dubohabřina (*Primulo veris-Carpinetum*) a do nejj jižnější části území zasahuje asociace mochnová doubrava (*Potentillo albae-Quercetum*).

Subkontinentální ostřicová doubrava

(*Carici fritschii-Quercetum roboris*)

Tato asociace zahrnuje světlé vysokokmenné porosty s dominancí dubu letního (*Quercus robur*) nebo zřídka dubu zimního (*Q. petraea* agg.) ve stromovém patře. K nejčastěji přimíšeným druhům patří bříza bělokora (*Betula pendula*) a lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Keřové patro je většinou jen slabě vyvinuto, s výjimkou míst s bujně se zmlazující lípou nebo šířící se invazní střemchou pozdní (*Prunus serotina*). Hojným druhem keřového patra je krušina olšová (*Frangula alnus*), často se vyskytuje i ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*) a hlohy (*Crataegus* spp.). Bylinné patro je obvykle druhově velmi bohaté a zvláště na místech s výrazně rozvolněným stromovým patrem dosahuje velké pokryvnosti. Nejčastějšími dominantami jsou *Convallaria majalis* a světlomilné traviny *Brachypodium pinnatum*, *Carex fritschii*, *Festuca ovina* a *Molinia arundinacea*. Význačná je účast druhů bezkolencových luk (např. *Betonica officinalis*, *Galium boreale*, *Laserpitium prutenicum*, *Potentilla alba*, *Serratula tinctoria* a *Succisa pratensis*) a bohatý výskyt světlomilných mezofilních a subxerofilních dvouděložných bylin (např. *Asperula tinctoria*, *Geranium sanguineum*, *Iris variegata*, *Melampyrum cristatum*, *M. pratense*, *Peucedanum oreoselinum*, *Polygonatum odoratum*, *Silene vulgaris*, *Trifolium alpestre*, *Valeriana stolonifera* subsp. *angustifolia* a *Vicia sepium*). V některých porostech jsou významně zastoupeny luční trávy (např. *Agrostis capillaris*, *Anthoxanthum odoratum*, *Arrhenatherum elatius*, *Calamagrostis epigejos* a *Festuca rubra*), z nichž některé (zejména *Arrhenatherum elatius* a *Calamagrostis epigejos*) se po narušení porostů mohou šířit na úkor bylin. Stínomilné lesní druhy jsou zastoupeny málo nebo chybějí. Jde o druhově velmi bohaté lesní společenstvo, ve kterém se na ploše 100–200 m² obvykle vyskytuje 35–60 druhů cévnatých rostlin. Mechové patro bývá málo vyvinuté a obvykle dosahuje pokryvnosti jen do 10 %. Jeho nejčastějším druhem je *Hypnum cupressiforme* (Roleček, 2013).

Střemchová jasenina

(*Pruno-Fraxinetum*)

Společenstvo představuje přechodný typ vegetace mezi tvrdými luhy a potočními olšinami. Dominantami stromového patra jsou olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) nebo jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*). Z dalších dřevin se uplatňuje dub letní (*Quercus robur*), ale pouze s malou pokryvností. Keřové patro je silně rozvinuto; hojně jsou zastoupeny *Euonymus europaeus*, *Prunus padus* subsp. *padus* a *Ribes rubrum*. Pro bylinné patro jsou charakteristické nitrofyty *Humulus lupulus*, *Rubus caesius* a *Urtica dioica*. Hojně se vyskytují druhy pcháčovských luk, např. *Cirsium oleraceum*, *Filipendula ulmaria* a *Lysimachia vulgaris*. Druhy potočních olšin se uplatňují omezeně (s výjimkou *Impatiens noli-*

tangere). Charakteristický je také nízký podíl hájových rostlin. Ve větší míře se uplatňují pouze *Brachypodium sylvaticum* a *Pulmonaria officinalis* agg. Oproti tvrdým luhům se v tomto společenstvu tak výrazně neprojevuje jarní bylinný aspekt, hojněji jsou zastoupeny hygrofyty a naopak menší měrou mezofyty. V porostech se obvykle vyskytuje 30–45 druhů cévnatých rostlin na plochách o velikosti kolem 200–400 m². Mechové patro má zpravidla malou pokryvnost (Moravec, 1994).

Prvosenková dubohabřina

(*Primulo veris-Carpinetum*)

Asociaci tvoří porosty habru obecného (*Carpinus betulus*) a dubu zimního (*Quercus petraea* agg.), k nimž často přistupuje lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Keřové patro je zpravidla dobře vyvinuto. Hojně se v něm vyskytují keřové formy druhů stromového patra, líska obecná (*Corylus avellana*), javor babyka (*Acer campestre*) a teplomilné keře *Cornus mas*, *Crataegus monogyna* s. l., *Euonymus verrucosus*, *Ligustrum vulgare* a *Sorbus torminalis*. V bylinném patře se nacházejí mezofilní hájové druhy (např. *Brachypodium sylvaticum*, *Campanula persicifolia*, *C. rapunculoides*, *C. trachelium*, *Convallaria majalis*, *Fragaria vesca*, *Lathyrus vernus*, *Melica nutans*, *Poa nemoralis* a *Pulmonaria officinalis* agg.) a současně byliny typické pro teplomilné doubravy a lesní lemy (např. *Buglossoides purpureocaerulea*, *Dictamnus albus*, *Lathyrus niger*, *Melittis melissophyllum*, *Tanacetum corymbosum* a *Viola mirabilis*). Bohatě vyvinut je jarní aspekt s geofyty, např. *Adoxa moschatellina*, *Anemone nemorosa*, *A. ranunculoides*, *Corydalis cava*, *C. pumila* a *Galanthus nivalis*. V porostech se obvykle vyskytuje 40–55 druhů cévnatých rostlin na plochách o velikosti kolem 400 m². Mechové patro je vyvinuto vzácně a má malou pokryvnost; častěji se v něm vyskytují *Hypnum cupressiforme* s. l. a *Polytrichum formosum* (Roleček, 2013).

Mochnová doubrava

(*Potentillo albae-Quercetum*)

V přirozených porostech převládá ve stromovém patře dub zimní (*Quercus petraea*), často s přimíšeným habrem (*Carpinus betulus*), jeřábem břekem (*Sorbus torminalis*), nebo i lípou srdčitou (*Tilia cordata*). Keřové patro bývá pravidelně dobře vyvinuto, většinou však nepokrývá více než 25 % plochy. Uplatňují se v něm kromě mladých exemplářů dubů i ptačí zob obyčejný (*Ligustrum vulgare*), růže šípková (*Rosa canina*) aj. Bylinné patro bývá dobře vyvinuto, charakteristická je v něm přítomnost těchto druhů: mochna bílá (*Potentilla alba*), bukvice lékařská (*Betonica officinalis*), srpice bravířská (*Serratula tinctoria*) a ostřice horská (*Carex montana*). Vedle teplomilných druhů (kopretina chocholičná

- *Tanacetum corymbosum*, bělozářka větvitá - *Anthericum ramosum*, hrachor černý - *Lathyrus niger*, válečka prapořitá - *Brachypodium pinnatum* aj.) je příznačná menší příměs acidofilních druhů kyselých doubrav: kostřava ovčí (*Festuca ovina*), bika bělavá (*Luzula luzuloides*) aj. a hájových prvků ze svazu Carpinion: jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), ptačinec velekvěť (Stellaria holostea), lipnice hajní (*Poa nemoralis*) aj. Mechové patro je většinou vyvinuto nepatrně, jen u narušených nebo degradovaných porostů bývá pokryvnější (Roleček, 2013).

4.2.5. Současný stav obce Petrov

Obec Petrov byla pro tuto práci zvolena pro svůj tradiční charakter venkovské zástavby poplatné její lokaci. Jedná se o tradiční silniční ves (typologie vesnických sídel podle Černého 1979) s řadovou zástavbou. Nenachází se v blízkosti žádného velkého sídla a tak byla z větší části uchráněna negativních vlivů suburbanizace. Její vývoj je pozvolný a konzistentní, jak dokazuje analýza rozvoje obce (viz Obr. č. 25 – Analýza rozvoje zastavěného území obce Petrov).

Obr. č. 25 Analýza rozvoje zastavěného území obce Petrov

Legenda:

původní zástavba obce	zástavba z let 1950 až 1985
zástavba z let 1985-1995	zástavba z let 1995 až 2016

Kromě tradiční zástavby se v území obce nachází i nová výstavba, na které je možné porovnávat vývoj předzahrádek vzhledem, k architektonickým stylům poplatným době výstavby.

Na historická jádra původních obcí Petrov a Zvolenov, formovaných již od 15. století, navazuje intenzivnější výstavba rodinných domků z let padesátých až osmdesátých. Tato zástavba si udržela, původní řadový charakter. Z hlediska původnosti již ale v některých lokalitách ztrácí hodnotu kvůli architektonickým trendům období socialismu.

Přechodné období představuje zástavba z devadesátých let. Stále se jedná o řadovou zástavbu, architektonicky jednotnou. Ta však již intenzivněji vybočuje z tradiční řadové jednopatrové zástavby historického jádra obce a více se blíží současnému trendu velkých rodinných domů s menší zahradou.

Současná zástavba obce, od devadesátých let do současnosti již s sebou přinesla klasickou podobu suburbii – individuálních rodinných domů pochybné architektonické hodnoty, ze všech stran obklopených zahradou bez předzahrádek, s masivními ploty, které přímo navazují na chodník, či vozovku.

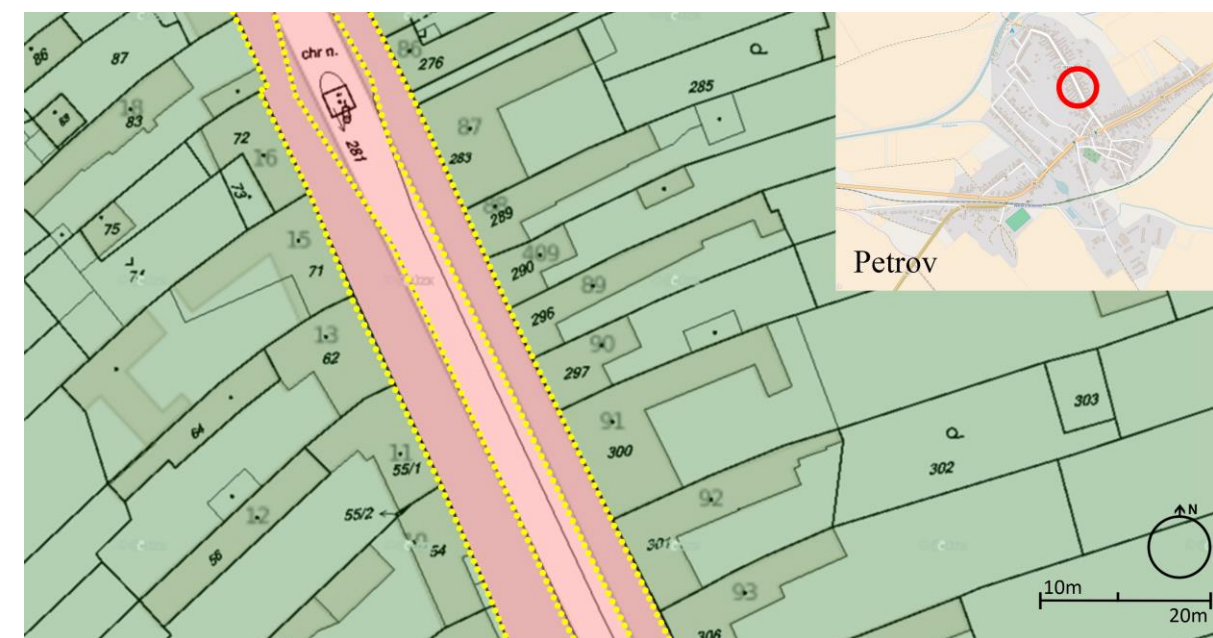
Předzahrádky v obcích jižní Moravy představují silný charakteristický jev. Obecně se dá říct, že každý dům má svou předzahrádku.

Předzahrádky a vlastníci parcel v obci Petrov

Důležitým faktorem při analýze území obce bylo zjištění vlastnických poměrů v otázce předzahrádek samotných. Stručně řečeno některé předzahrádky i intenzivně opečovávané, leží na pozemku, který nenáleží vlastníkov domů. V takových případech je vlastníkem pozemku obec. Protože se jedná o tradiční silniční typ vsi, leží tyto předzahrádky na pozemcích náležících k cestě.

Obecně lze říct, že v původní zástavbě obce (zástavba do roku 1950), leží předzahrádky na obecních pozemcích a u zástavby novější (od roku 1950 do současnosti) jsou již ve vlastnictví majitelů domů/parcel.

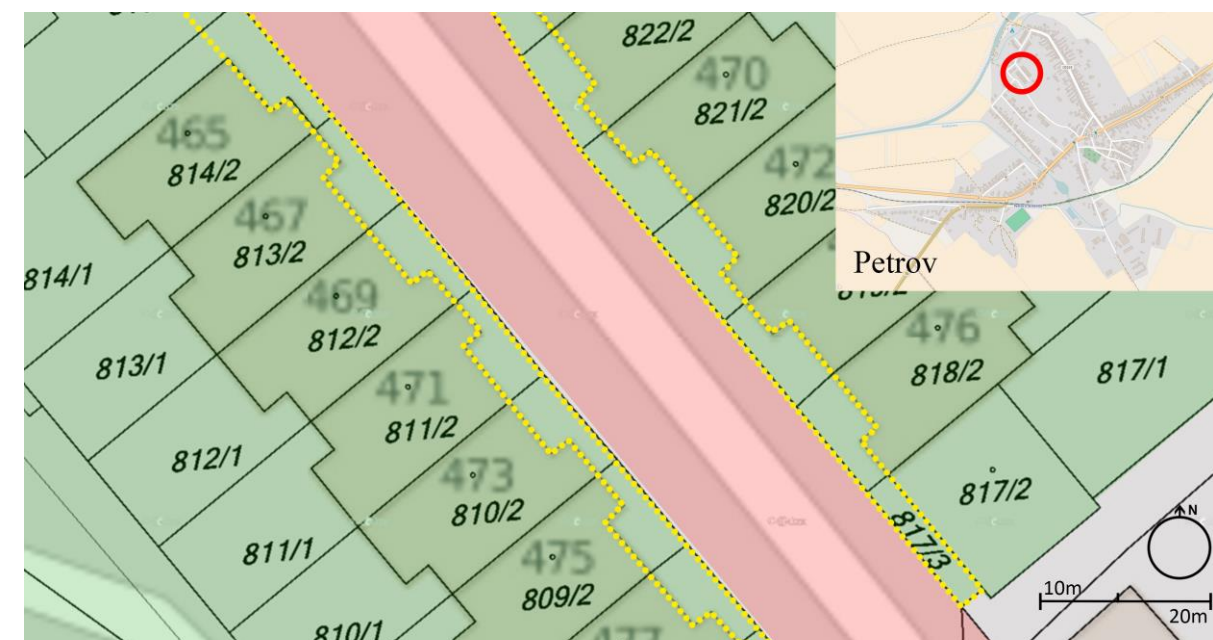
Obr. č. 26 Analýza vlastnictví pozemků předzahrádek původní zástavba ulice Rybáře

Legenda:

parcely v soukromém vlastnictví	parcely ve vlastnictví obce
prostory předzahrádek	sledovaný detail obce

Obr. č. 27 Analýza vlastnictví pozemků předzahrádek - nová zástavba 90. let - ulice Komárov

Legenda:

parcely v soukromém vlastnictví	parcely ve vlastnictví obce
prostory předzahrádek	sledovaný detail obce

4.2.5.1. Fotodokumentace současného stavu Petrova

Obr. č. 28 Současný stav, ulice Rybáře

Široká ulice Rybáře v obci Petrov poskytuje nadstandardní prostor pro předzahrádky.

Obr. č. 29 Současný stav, ulice Rybáře

Množství z předzahrádkových prostor v zájmovém území neobsahuje žádné výsadby.

Obr. č. 30 Současný stav, ulice Rybáře

Jedna z mála založených předzahrádek v ulici rybáře.

Obr. č. 31 Současný stav, ulice Rybáře

Novostavba v ulici Rybáře s úpravou odpovídající původní, historické podobě domků je důkazem přítomnosti uvědomělých obyvatel.

Obr. č. 32 Současný stav, ulice Komárov

Ulice Komárov v obci Petrov se skládá ze zástavby identických domů.

Obr. č. 33 Současný stav, ulice Komárov

I v této ulici se nachází předzahrádky bez založených výsadeb.

Obr. č. 34 Současný stav, ulice Komárov

U některých domů obyvatelé věnují úsilí a své předzahrádky udržují.

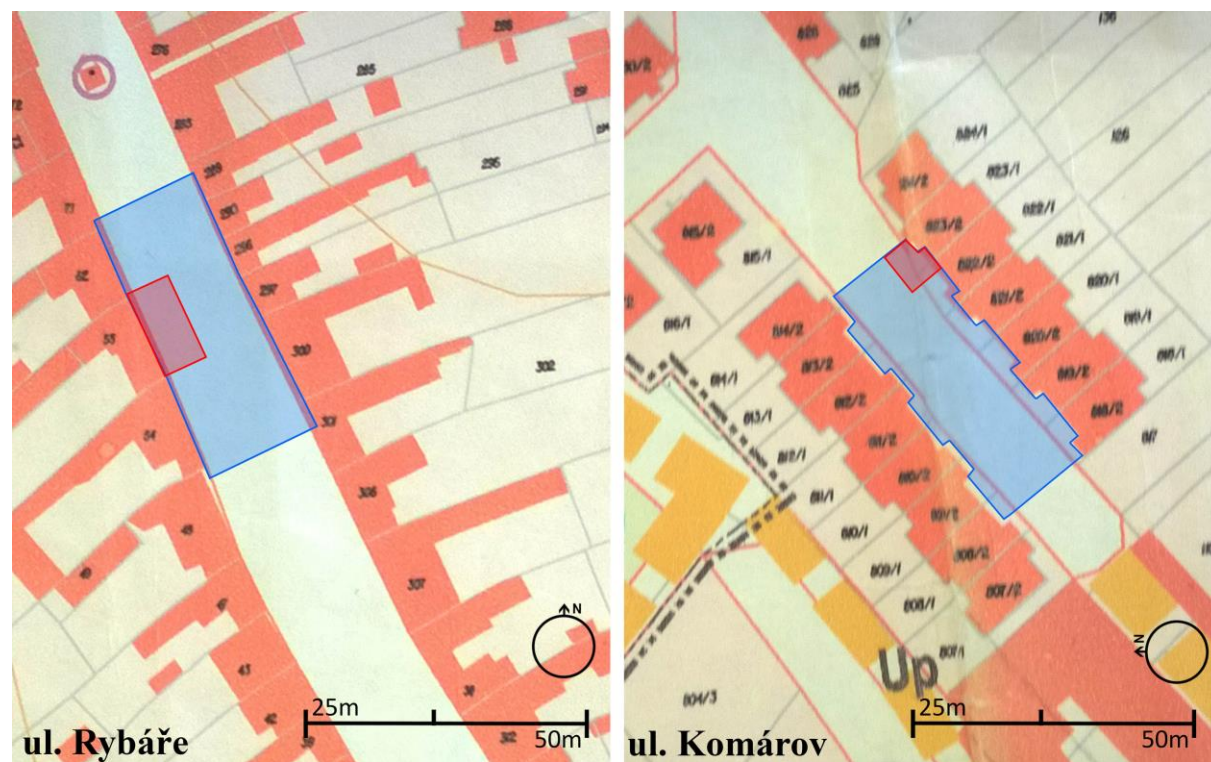
Obr. č. 35 Současný stav, ulice Komárov

Některé plochy předzahrádek zabírají z větší části bezúdržbové plochy dlažby.

4.2.6. Technické sítě a limity v zájmovém území obce Petrov

Obr. č. 36 Technické sítě a limity v zájmových územích obce Petrov

Legenda:

	části ulic vybraná ke zpracování		předzahrádky vybraná ke zpracování

(zdroj: územní plán obce Petrov, r. 2004)

Územní plán obce Petrov v zájmových územích ulčních prostor neudává vedení technických sítí. Jedná se však o starý územní plán, přičemž aktualizovaná verze je v procesu zpracování. Na základě konzultace se starostou obce bylo potvrzeno vedení kanalizace pod středovou čarou vozovky a na základě osobního průzkumu bylo potvrzeno nadzemní vedení elektrického proudu v ulici Rybáře. Sloupy elektrického vedení, o napětí do 35 kV, se zde nachází v těsné blízkosti budov, či jsou umístěny přímo na střechách. Jedná se

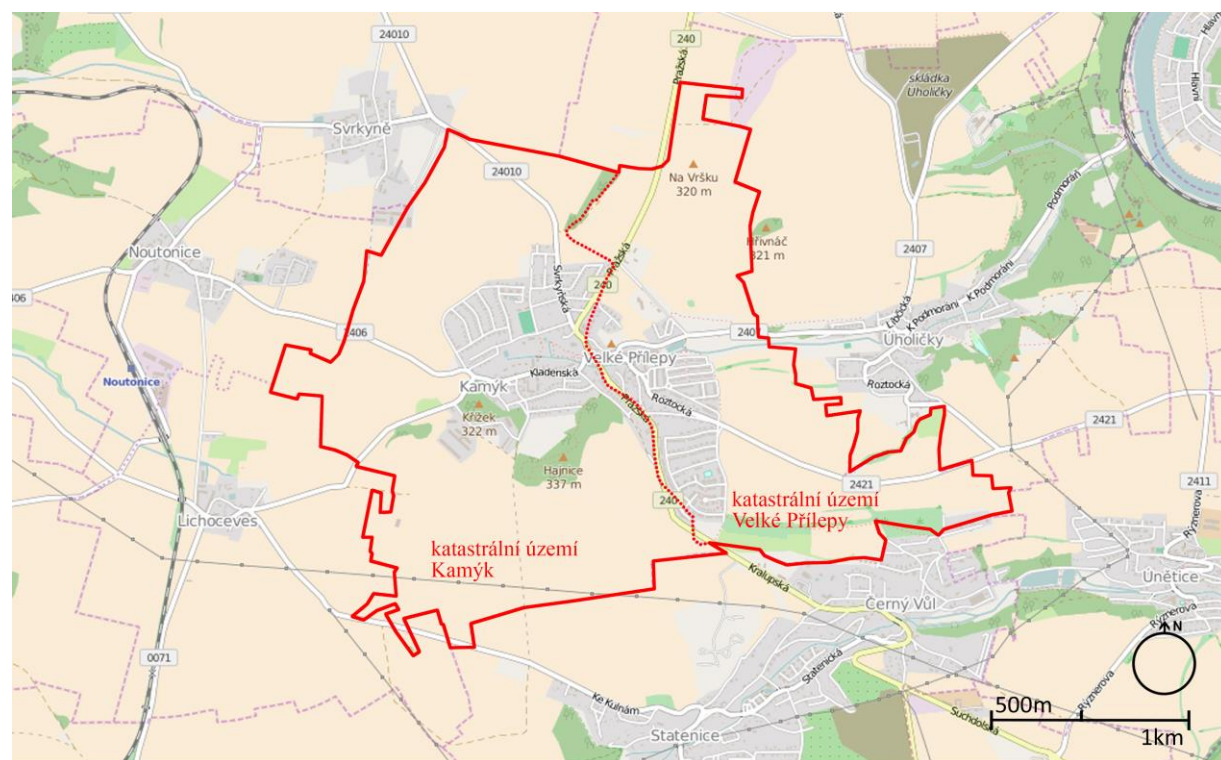
Ochranné pásmo nadzemního elektrického vedení u napětí nad 1 kV a do 35 kV včetně, činní ochranné pásmo 1 m pro závěsná kabelová vedení. V ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m (zákon č. 458/2000 Sb.).

4.3. Podkladové údaje obce Velké Přílepy

4.3.1. Katastrální území obce Velké Přílepy a základní údaje

Obec Velké Přílepy se nachází ve Středočeském kraji v okrese Praha západ, 12 km severozápadně od hlavního města Prahy. Katastrální území se skládá ze dvou částí: Velké Přílepy a Kamýk. Ke dni 1. září 2009 zde žilo 2600 obyvatel.

Obr. č. 37 Vymezení katastrálního území obce Velké Přílepy

Legenda:

- hranice katastrálního území obce Velké Přílepy
- - - hranice mezi katastry obce Velké Přílepy

Zdroj: katastr nemovitostí [online]. 2016 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: <http://www.ikatastr.cz/>

Katastrální výměra území obce Velké Přílepy činí 5,66km².

4.3.2. Širší vztahy obce Velké Přílepy

Obec Velké Přílepy se nachází přibližně 12 km severozápadně od hlavního města Prahy, 14 km východně od Kladna a 10,5 km jižně od města Kralupy nad Vltavou. Tato tři města představují hlavní spádové zóny pro Velké Přílepy ať se jedná o poskytování zaměstnání místních rezidentů, služby, kulturu apod. Hlavní poskytovatel zmíněných sektorů představuje však hlavní město Praha.

Hlavní dopravní osu, spojující Velké Přílepy s Prahou a Kralupy nad Vltavou představuje silnice II. třídy č. 240, která protíná obec a původně sloužila jako hranice původních vesnic Kamýk a Přílepy.

4.3.3. Historie a vývoj obce Velké Přílepy

Oblast Velkých Přílep je spolu s okolními archeologickými lokalitami v Uněticích, Černém Volu a Libičicích nad Vltavou jednou z nejstarších sídelních oblastí v Čechách, obývanou soustavně již od mladší doby kamenné.

Archeologické průzkumy v území odhalily v místech dnešní Dvořákovy a Smetanovy ulice přítomnost největšího sídliště kultury nálevkových pohárů (3500 až 2000 př.n.l.) v České republice. Další rozsáhlé sídliště na jižním okraji obce spadá do období unětické kultury (starší doba bronzová v letech 2000 až 1800 př.n.l.). Dalším důkazem kontinuálního osídlení oblasti představuje objev velkého jezdeckého hrobu z doby stěhování národů v 6. století n. l.

Z prehistorického osídlení v raném středověku konstituovala na území obce dvě sídliště. Ves Velké Přílepy, poprvé písemně zmíněná v listině z roku 1228, patřila zčásti Svatovítské kapitule na Pražském hradě a zčásti kapitule sv. Jiří. Za husitských válek se kapitulního majetku zmocnili Pražané a v roce 1436 byly císařem Zikmundem oba díly vsi dány do zástavy světské vrchnosti. Za vlády Ferdinanda I. v první polovině 16. století získala oba díly Přílep svatovítská kapitula, které pak patřili s krátkou výjimkou období let 1620-1623 až do zrušení poddanství v roce 1848.

Druhé sídliště – ves Kamýk bylo zmíněno poprvé také v roce 1228, jako majetek kláštera benediktinek u sv. Jiří na Pražském hradě. Za husitských válek byl Kamýk benediktinám odebrán a ze světského držení se jim ji vrátil zpět až v roce 1572. Po zrušení kláštera v roce 1782 připadl královské komoře, do níž ho v roce 1797 koupil spolu se sousedními Statenicemi (k nimž Kamýk do roku 1627 patřil) nejvyšší rakouský maršálek hrabě Rudolf Špork. V 19. století patřila ves baronům Dlouhoveských z Dlouhé Vsi, kterým po združení poddanství náležel již jen dvůr, který do roku 1704 náležel ke karlístejnským lénům. Jeho držitelé byli povinni vojenskou službou, či jinou službou na hradě Kalštejn.

Obě osady se nijak nevymikaly z podoby běžné středověké vsi. Podle kapitulního urbáře, do kterého se zapisovali držitelé gruntů a jejich poddanské závazky vůči vrchnosti, bylo v Přílepech v roce 1616 celkem 13 gruntů a krčma. V samém závěru třicetileté války roku 1648 však byly vsi drancovány švédskými vojáky generála Koenigsmarka. Znovu osídleny byly až v druhé polovině 17. století. V tereziánském katastru z první poloviny 18. století se v Přílepech i v Kamýku zapsáno shodně po 10 hospodářských rolnících. Díky příhodné poloze v uhlavní velvarsko-teplické silnici se obě vsi postupně rozrůstaly (v roce 1895 žilo v Přílepech celkem 272 a v Kamýku 372 obyvatel) a roku 1869 získaly i svou poštu. Významná byla židovská komunita, která měla v Kamýku dokonce svou synagogu u u křižovaty silnic na Neutonice a Lichoceves. Tehdy už byly ovšem obě katastrální území obce sloučeny do jedné politické obce se společnou samosprávou (stalo se tak roku 1859).

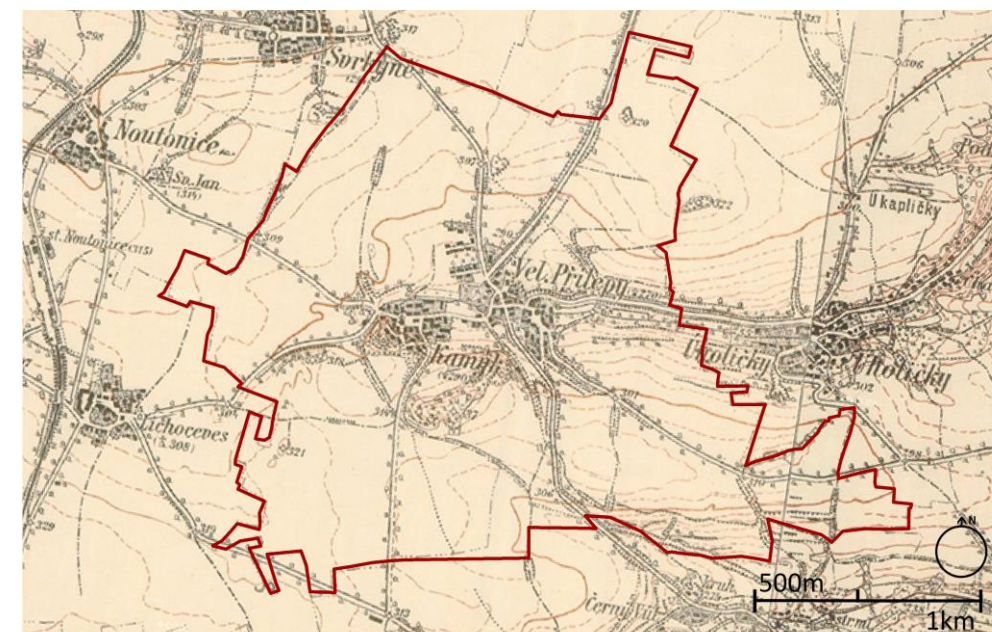
Za druhé světové války tady a v okolí probíhal aktivní protifašistický odboj, po jehož rozbití byla řada odbojářů zatčena a uvězněna. V poválečném období se stala z Velkých Přílep středisková obec, která zahrnovala i dříve samostatné obce Lichoceves, Neutonice, Okoř, Svrkyni a Úholičky. V roce 1950 bylo založeno zemědělské družstvou, z něhož se postupem doby vyvinul zemědělský velkopodnik „JZD Rudá záře se sídlem ve Velkých Přílepech“, který navštívil v roce 1991 i prezident Václav Havel.

V poúnorovém období, zejména v 70. letech, se rozrůstala výstavba rodinných a bytových domů, která však byla provázena demolicí několika historických statků. To způsobilo zejména v přílepské části obce nenahraditelné rozbití původní návesní struktury. Nový rozvoj výstavby formou velkých projektů probíhá od poloviny 90. let. To už se však katastrální území původně sloučených obcí opět rozdělilo.

Obr. č. 37 Kaple sv. Gottharta a historická budova statku, zbouraná v 70. letech.

Obr. č. 38 Zástavba obce v období III. Vojenského mapování (r. 1918)

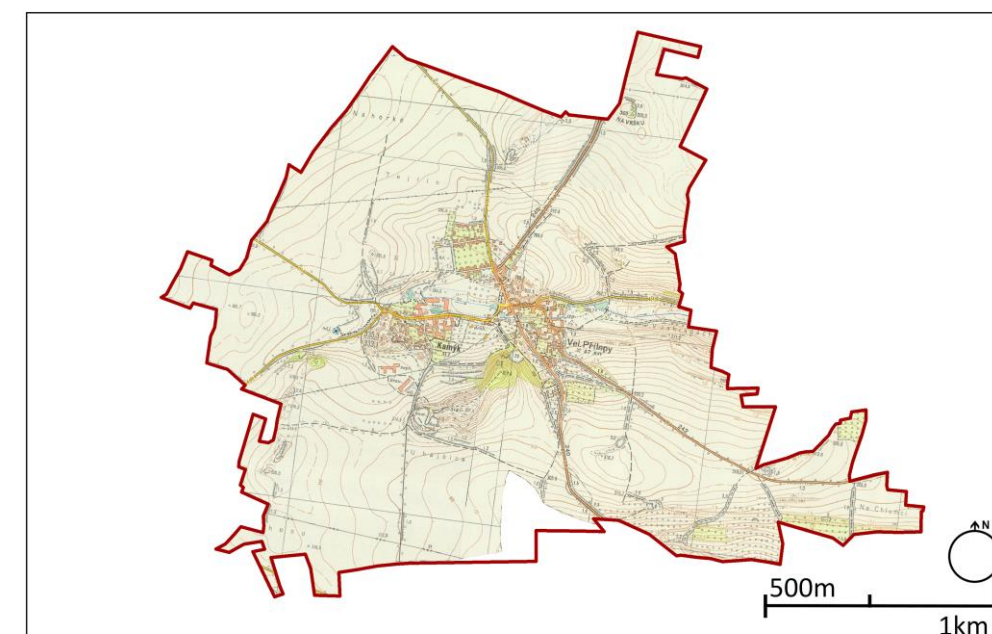
Legenda:

— hranice katastrálního území obce Velké Přílepy

Zdroj: oldmaps [online]. 2015 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: <http://oldmaps.geolab.cz/>

Obr. č. 39 Zástavba obce v roce 1961

Legenda:

— hranice katastrálního území obce Velké Přílepy

Zdroj: seznam [online]. 2014 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: <http://www.mapy.cz/>

4.3.4. Přírodní podmínky

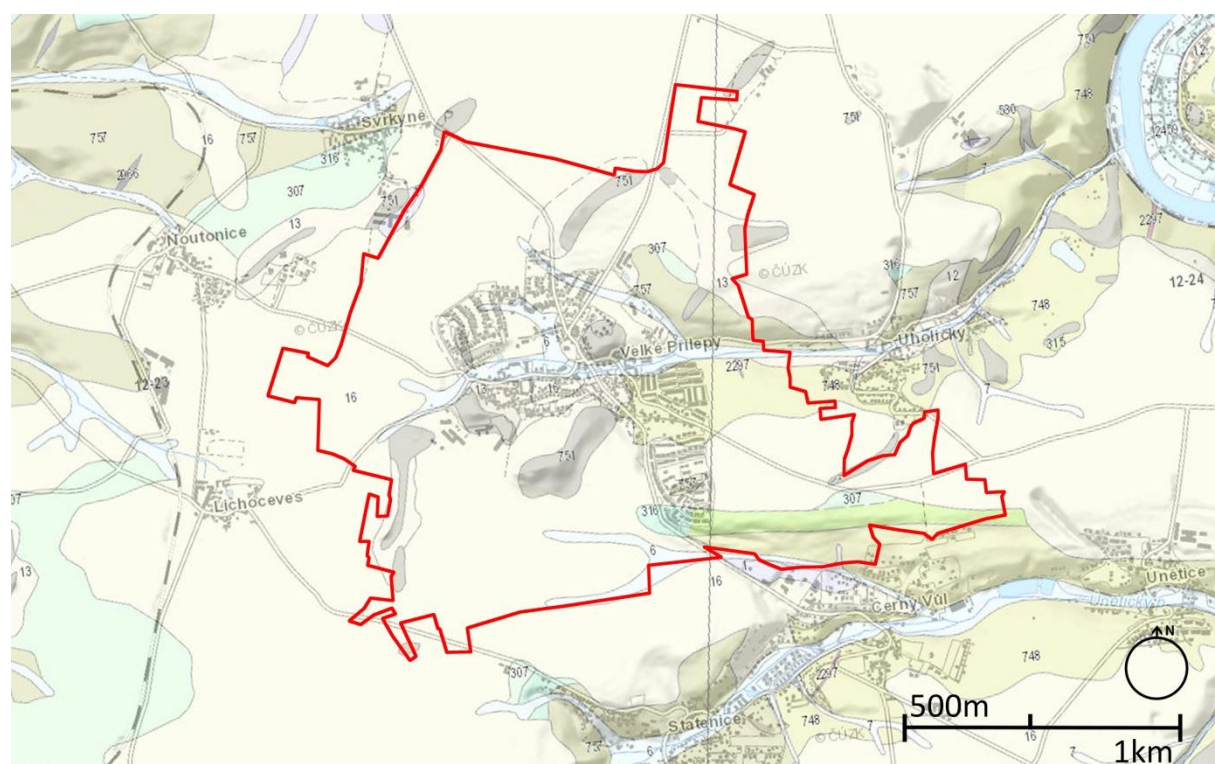
4.3.4.1. Geomorfologická analýza

Katastrální území obce Velké Přílepy je z geomorfologického hlediska konzistentní.

Celek: Pražská plošina Podcelek: Kladenská tabule

4.3.4.2. Geologická analýza

Obr. č. 40 Geologická mapa zájmového území obce Velké Přílepy

Legenda:

hranice katastrálního území obce Velké Přílepy	spraš, sprašová hlína
vápenec biodetritický	hlína, písek, štěrk
pískovec křemenný, jílovitý	droba, prachovec
droba filitická, břidlice fylitická	

Zdroj: česká geologická služba [online]. 2016 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: <http://mapy.geology.cz/>

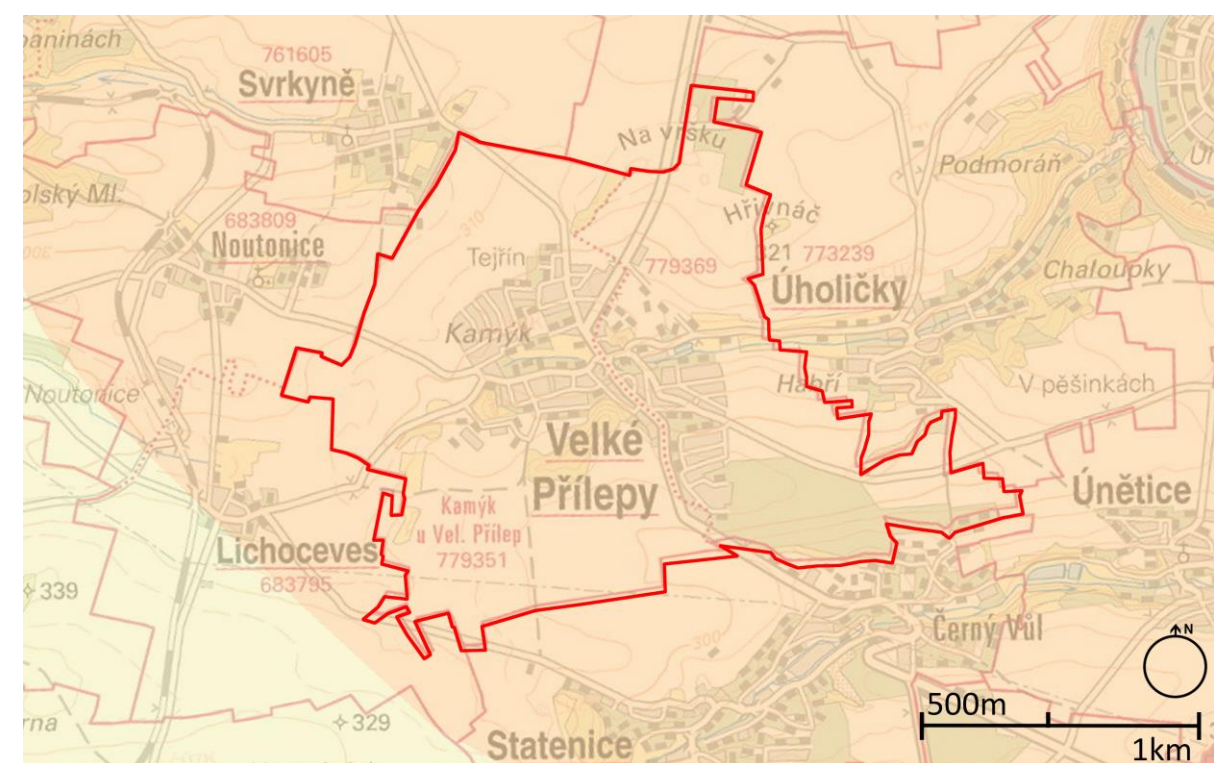
4.3.4.3. Pedologická analýza

Katastrální území obce Velké Přílepy je z pedologického hlediska konzistentní.

Vysoce úrodné půdy jsou pro zájmovou oblast typické. Půdní analýza tuto skutečnost potvrzuje, na celém území obce Velké Přílepy se vyskytuje černozem modální.

4.3.4.4. Klimatická charakteristika

Obr. č. 41 Mapa příslušnosti území obce Petrov do Klimatických regionů ČR dle VÚKOZ - Klimatické oblasti (1901-2000)

Legenda:

hranice katastrálního území obce Velké Přílepy	klimatická oblast TEPLÁ	klimatická oblast MÍRNĚ TEPLÁ

Zdroj: geoportal [online]. 2000 [cit. 2016-3-10]

Dostupné: geoportal.gov.cz/web/guest/map

Vzhledem ke své poloze a nízké nadmořské výšce 275 m n. m. náleží území obce Velké Přílepy do Teplé klimatické oblasti charakterizované průměrnou roční teplotou 8-9 °C a ročním úhrnem srážek do 500 mm.

4.3.4.5. Biogeografické členění

Z hlediska biogeografického členění spadá celé území Velkých Přílep do kontinentálního bioregionu (Hercynského).

4.3.4.6. Potenciální přirozená vegetace

Katastrální území obce Velké Přílepy je z hlediska potenciální přirozené vegetace dokonale konzistentní a náleží fytoocenologické asociace černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*).

Černýšová dubohabřina

(*Melampyro nemorosi-Carpinetum*)

Asociaci černýšová dubohabřina představují stinné dubohabřiny s dominantním dubem zimním (*Quercus petraea*) a habrem obecným (*Carpinus betulus*), s častou příměsí lípy srdčité (*Tilia cordata*, na vlhčích stanovištích *T. platyphyllos*), dubu letního (*Quercus robur*) a stanovištně náročnějších listnáčů jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*Acer platanoides*). Ve vyšších nebo inverzních polohách se též objevuje buk lesní (*Fagus sylvatica*) a jedle bělokorá (*Abies alba*). Dobře vyvinuté keřové patro tvořené mezofilními druhy opadavých listnatých lesů nalezneme pouze v prosvětlených porostech. Charakter bylinného patra určují mezofilní druhy, především bylin (*Hepatica nobilis*, *Galium sylvaticum*, *Campanula persicifolia*, *Lathyrus vernus*, *Lathyrus niger*, *Lamium galeobdolon* agg., *Melampyrum nemorosum*, *Mmercurialis perennis*, *Asarum europaeum*, *Pyrethum corymbosum*, *Viola reichenbachia* aj.), méně často trávy (*Festuca heterophylla*, *Poa nemoralis*).

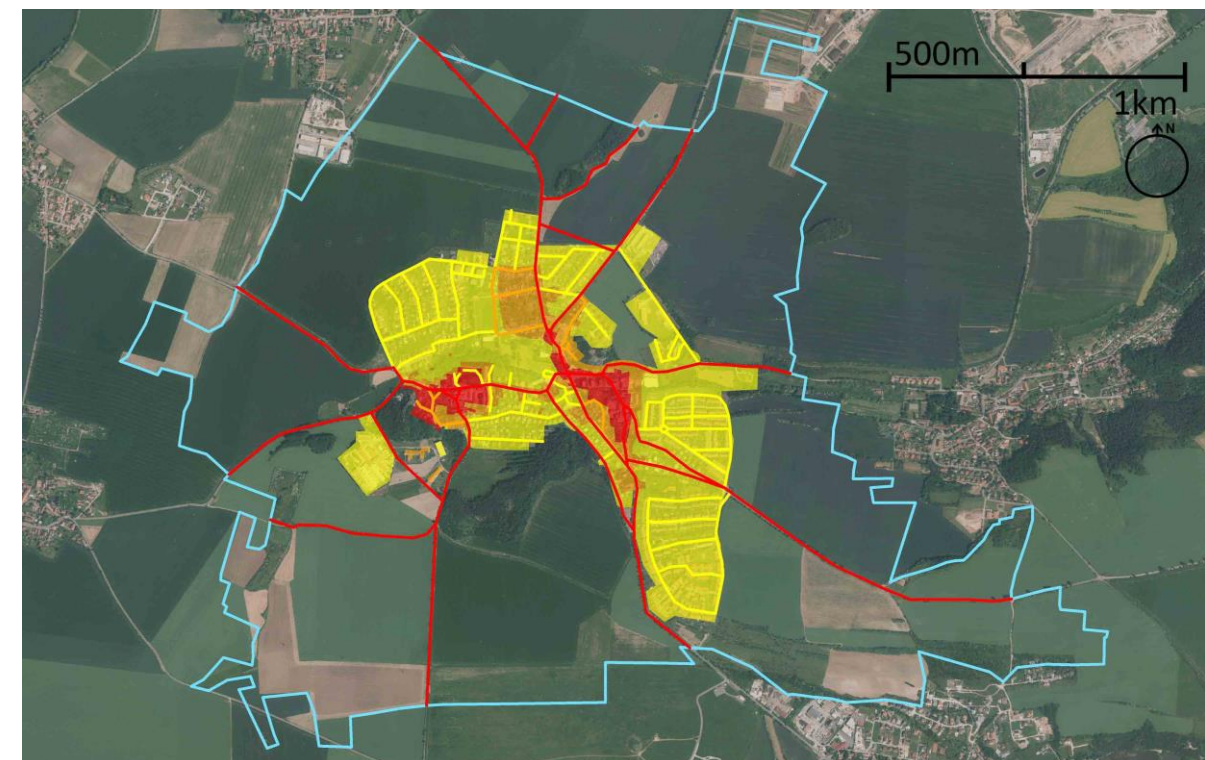
4.3.5. Současný stav obce Velké Přílepy

Obyvatelstvo

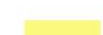
Obyvatel celkem:	3122
Z toho mužů:	946
Z toho žen:	1050
Děti 15-18 let:	67
Děti do 15 let:	686
Obyvatelé cizí státní příslušnosti:	373

Věkový průměr 33,5 let je v vropském měřítku nadstandardní, je výrazně nižší než u běžné populace. Tento jev je zapříčiněn nárůstem populace po roce 1990, kdy ve Velkých Přílepech probíhal velký stavební rozmach a příliv obyvatel z měst, zejména pak mladých párů, které zde zakládaly rodiny. Do té doby, tedy do padesátých let, byly počet a skladba obyvatel téměř neměnné.

Obr. č. 42 Analýza rozvoje zastavěného území obce Velké Přílepy

Legenda:

hranice katastrálního území obce Velké Přílepy	cestní síť do roku 1850
zástavba do roku 1850	cestní síť do roku 1950
zástavba do roku 1950	cestní síť do roku 2011
zástavba do roku 2011	

Následky intenzivní suburbanizace

Charakteristika obyvatelstva jako jedna z mnoha definuje současný stav Velkých Přílep. Jedná se o obec, jejíž bleskový růst po roce 1990 doprovází většina negativních projevů suburbanizace. Během necelých třiceti let se zastavěné území obce ztrojnásobilo. Počet nových domů převýšil původní zástavbu

několikrát, s čímž souvisí i převaha nových obyvatel nad původní populací. Když se k tomu přičte uniformní architektonický styl nových rodinných domů, došlo tak k nepopiratelné ztrátě identity místa. Ačkoli se v nové zástavbě objevují i bytové domy, drtivou většinu prostoru nových čtvrtí zabírají samostatně stojící rodinné domky. Výsledkem je nízká hustota osídlení, která s sebou přináší řadu dalších negativních jevů. Mezi ty se počítá vysoká energetická náročnost udržování technických sítí a komunikací a závislost na automobilu.

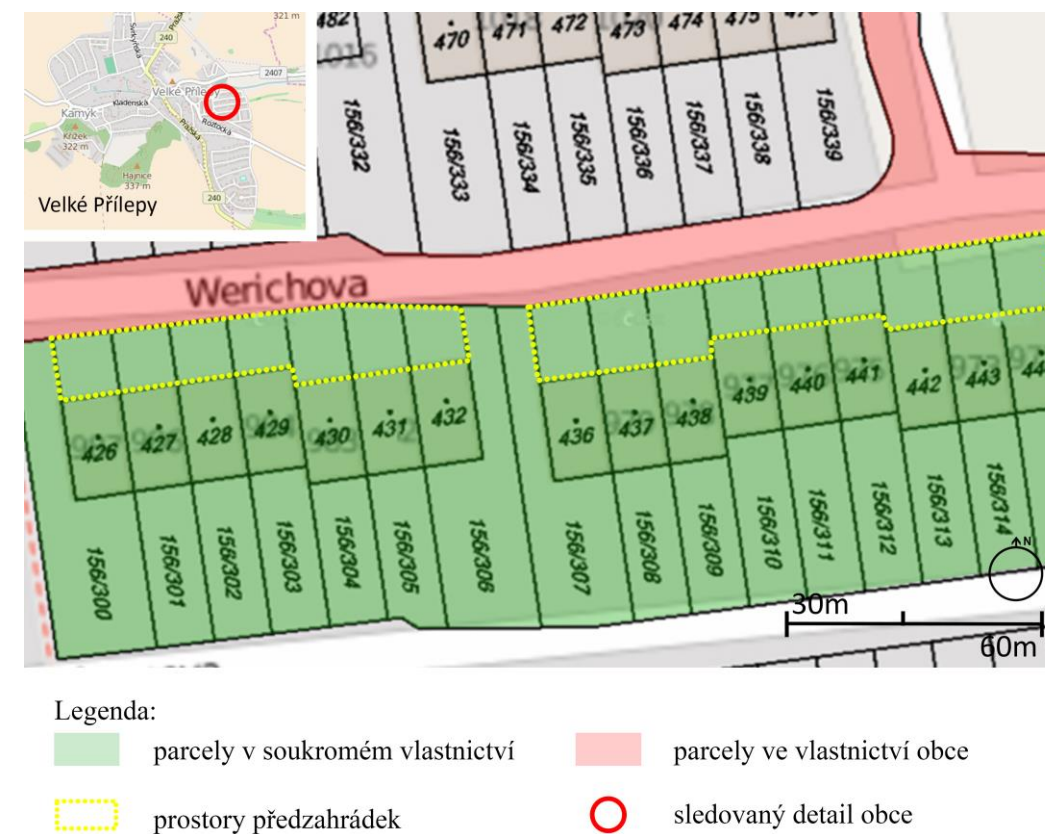
Hektické rychlosti růtu nové zástavby a s tím spojeným růstem populace nestíhá držet krok rozvoj služeb a dopravní infrastruktury. První ze zmíněných sektorů – služby nestíhá pokrýt poptávku nové populace. Ve Velkých Přílepech se například nacházejí pouze dvě školky a místní jsou tak odkázáni na služby okolních měst a obcí. Přirozené je, že takováto suburbie neposkytuje dostatek pracovních míst pro místní obyvatele, ti dojíždějí z větší části do Prahy, vzdálené pouhých 12km. S nedostkem služeb a pracovními příležitostmi mimo oblast bydliště tak narůstá potřeba osobní dopravy a to tak, že exponenciálně. Dopravní infrastruktura, konkrétně páteřní komunikace obce, silnice II. třídy č. 240, však zůstává stejná jako v roce 1990, před stavebním “boomem“ v obci. Čas strávený na cestě do práce a z práce tak znatelně roste a kvalita života nových obyvatel se snižuje.

Předzahrádky a vlastníci parcel v obci Velké Přílepy

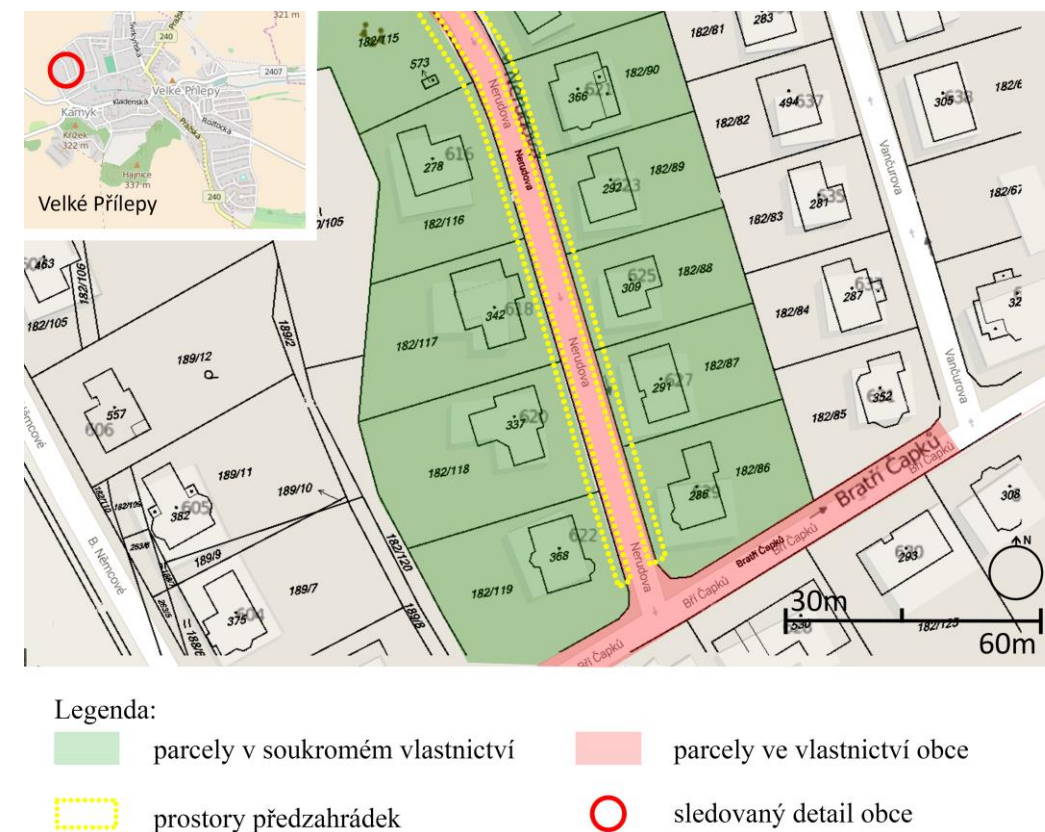
Nová urbanizace Velkých Přílep má charakter řadové zástavby i samostatně stojících domků. Řadovky mají předzahrádky tradičního typu, nevelké plochy zeleně mezi nájездem do garáže a chodníkem ke dveřím domu (viz Fotodokumentace současného stavu Velkých Přílep). Malá velikost těchto prostor pro zeleň je celkově dána ekonomickou prioritou developerské zástavby. Důležité je říci, že tyto předzahrádky náleží k parcelám domů a jsou tedy v soukromém vlastnictví.

Většinu zastavěného území obce však zabírají samostatně stojící rodinné domky obklopené zahradou ze všech čtyř stran. Jak už je zvykem u tohoto typu zástavby, prostor pro poloveřejnou zeleň je minimalizován ohraničením parcely plotem, nejčastěji až k chodníku. V případě Velkých Přílep, podobně jako v obci Petrov, však zůstal v okolí vozovky metr široký pás zeleně patřící obci. Ten si majitelé přilehlých domů/parcel opečovávají s různou mírou intenzity. Většina předzahrádky se tak nachází za plotem.

Obr. č. 43 Analýza vlastnictví pozemků předzahrádek - zástavba r. 2000 - ulice Werichova

Obr. č. 44 Analýza vlastnictví pozemků předzahrádek - zástavba r. 2014 - ulice Nerudova

4.3.5.1. Fotodokumentace současného stavu Velkých Přílep

Obr. č. 45 Současný stav, ulice Werichova

Nerudova ulice ve Velkých Přílepech s řadovou zástavbou uniformních domků.

Obr. č. 46 Současný stav, ulice Werichova

Jeden z mála případů, kdy si majitel dal s předzahrádkou práci. Bohužel estetická hodnota výsledku ne vždy odpovídá množství vynaložené snahy.

Obr. č. 47 Současný stav, ulice Werichova

Jedna z mnoha pečlivě vydlážděných předzahrádek nové zástavby.

Obr. č. 48 Současný stav, ulice Werichova

Travní dlaždice na příjezdové cestě poskytují potenciálně větší prostor pro zeleň. Kvalita takové zeleně však nemusí naplnit očekávání.

Obr. č. 49 Současný stav, ulice Nerudova

Do prostoru Nerudovy ulice se kromě jednosměrné cesty vlezl i chodník a oboustranný zelený pás před samotným oplocením pozemků.

Obr. č. 50 Současný stav, ulice Nerudova

Prostor zelených pásů kolem cesty někteří obyvatelé využili k výsadbě drobnokých předzahrádek a na pár z nich je vidět údržba.

Obr. č. 51 Současný stav, ulice Nerudova

Individuální vyjádření obyvatele domů lze najít na přibližně polovině prostor. U třetiny z nich lze pozorovat snahu o absolutní bezúdržbovost. Příroda si ale nakonec našla cestu, a tak i štěrkový "záhon" je potřeba občas vyplet.

4.3.6. Technické sítě a limity v zájmovém území obce Velké Přílepy

Obr. č. 52 Technické sítě a limity v zájmových územích obce Velké Přílepy

Legenda:

	části ulic vybraná ke zpracování		předzahrádky vybraná ke zpracování
	podzemní vedení EL VN 22 kV		STL plynovod

(zdroj: územní plán obce Velké Přílepy, r. 2015)

Ochranná pásma energetických sítí

Ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy do napětí 110 kV včetně vedení řídicí a zabezpečovací techniky činí 1 m po obou stranách krajního kabelu. V ochranném pásmu podzemního vedení je zakázáno vysazovat trvalé porosty a přejíždět vedení mechanismy o celkové hmotnosti nad 6 t.

U nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce činí ochranné pásmo 1 m na obě strany od půdorysu.

Vysazování trvalých porostů kořenicích do větší hloubky než 20 cm nad povrch plynovodu ve volném pruhu pozemků o šířce 2 m na obě strany od osy plynovodu nebo přípojky lze pouze na základě souhlasu

provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy nebo provozovatele přípojky (zákon č. 458/2000 Sb.).

V zájmových územích obce Velké Přílepy se vyskytuje vedení technických sítí. Jedná se o podzemní energetické přípojky elektřiny a plynovodu k jednotlivým domům. V ulici Nerudova jsou energetické sítě zastoupeny pouze podzemním rozvodem elektrické energie o napětí 22kV. V ulici Werichova je pod zemí veden krom elektřiny také střednětlaký plynovod.

Ačkoli jsou limity dány energetickým zákonem přísné (zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání v energetických odvětvích), jsou tyto sítě vedeny pod vozovkami daných ulic a k přípojkám jednotlivých domů vedou pod nájezdy ke garážím. Fakticky tak neovlivňují a nelimitují možnosti výsadeb v těchto územích.

5. Vlastní projekt

5.1. Charakteristika projektu

5.1.1. Idea projektu

Projekt návrhu “systémových předzahrádek“ vychází z původních myšlenek zahradních měst. Obzvláště v zahradních městech Anglie docházelo k důmyslnému plánování veřejné a poloveřejné zeleně. Úmyslem těchto plánů bylo nově budovaným zahradním městům připravit takový systém výsadby, které budou odpovídat potřebám a požadavkům toho místa, pro které byl návrh zhotoven. Na základě těchto návrhů, zpracovaných anglickými tradičně velmi zdatnými zahradníky a architekty, vznikaly výsadby konzistentní z hlediska forem zeleně a druhové skladby. To všechno v rámci celého města. V některých případech byly realizované návrhy ozelenění natolik kvalitní, že došlo k sestavení úředního orgánu na úrovni města, který má za úkol udržovat vegetaci v rámci původního plánu a regulovat její případné obnovy nebo změny. Vhodným příkladem je první oficiální zahradní město Anglie Letchworth, kde existuje přísná úřední instituce udržující a regulující městskou zeleň a to nejenom na obecních pozemcích, ale také na soukromých. Výsledkem je tak dlouhodobé zachování původní myšlenky města s estetickou zelení a zdravého pro život (viz 3.12. Zahradní města v Anglii).

Tento přístup představuje základní inspiraci pro obsah této práce. Tedy pro sestavení systému předzahrádek jednotlivých parcel, které na sebe navazují a tvoří konzistentní linární zeleň se shodným charakterem a funkcí. Odtud systémové předzahrádky.

5.1.2. Obsah projektu

Návrh se zaměřuje na možnou aplikaci tohoto systému v území současných příměstských suburbii. Tyto často velmi rychle se rozrůstající kolonie rodinných domků v současnosti představují značně problematický druh rezidenční zástavby a to z mnoha důvodů (viz 3. Literární přehled). Tyto živelné sídelní prvky, v současné ekonomické situaci představují především výnosnou podnikatelskou činnost a veřejná a poloveřejná zeleň zde nepředstavuje zásadní prioritu. To se samozřejmě odráží i na podobě předzahrádek jakožto poloveřejné zeleně. Ty, pokud jsou u zástavby tohoto typu vůbec přítomny, často nebývají založeny vůbec. Tato práce se tedy zabývá návrhem předzahrádek pro jednotlivé typy rezidenčních zástaveb v těchto příměstských koloniích.

5.1.3. Vybrané lokace

Pro zpracování byly vybrány celkem čtyři ulice ve dvou obcích. Jedná se o obce Petrov a Velké Přílepy. Petrov je historická obec nacházející se na Jižní moravě (viz 4.2. Podkladové údaje obce Petrov). Velké Přílepy jsou obec silně trpící procesem suburbanizace hlavního města Prahy, od kterého jsou vzdáleny necelých 13 km severně (viz 4.3. Podkladové údaje obce Velké Přílepy).

Vybrané ulice a jejich charakteristika

Každá z vybraných ulic je odlišná a charakterizuje různý typ zástavby, vznikající v různých časových etapách. Období vzniku těchto ulic mapuje vývoj přístupů k výstavbě rodinných domů v průběhu posledních třiceti let, tedy období, kdy na území České republiky dochází k intenzivnější suburbanizaci. Pro potřeby návrhu bylo z každé ulice vybráno území o délce 50 m a jedna předzahrádka, odpovídající jedné parcele, ke zpracování.

Předzahrádkové parcely vybrané pro návržení představují variabilní prostory z hlediska velikosti plochy i organizace prostoru. Na mnohých z vybraných zájmových území se již nachází výsadby, či jiné prvky zpracované majiteli. Pro potřeby projektu nejsou tyto prvky stěžejní a zvolené plochy jsou zpracovávány jakožto čisté plochy. Zásadní pro návrhy je však jejich podoba po dokončení stavebních prací. Návrhy jsou tak založeny na základě hranic mezi původními zpevněnými plochami a plochami určenými pro zeleň.

Variabilita prostor se objevuje nejenom v rámci čtyř zvolených předzahrádek, ale také v rámci jednotlivých zájmových území zvolených ulic. Zatímco je developerský charakter vybraných ulic obce Velké Přílepy značně uniformní a tedy ideální pro aplikaci jednotlivých návrhů předzahrádek na širší zájmové území ulic, charakter předzahrádkových prostor v historické obci Petrov je značně individuální i v rámci vybraného zájmového uličního prostoru. Rozměry každé předzahrádky v obci Petrov přirozeně odpovídají rozměrům domů, ke kterým náleží. Mění se tak rozměry předzahrádek na základě délky domu, ale také jejich šířka na základě vedení komunikací. Z toho důvodu je aplikace jednotlivých návrhů na širší zájmové území ulic nejednotná a místy dochází k individuální úpravě.

Obr. č. 53 Části obce Petrov určené ke zpracování

Legenda:

	část ulice Rybáře vybraná ke zpracování		část ulice Komárov vybraná ke zpracování
	předzahrádka v ul. Rybáře vybraná ke zpracování		předzahrádka v ul. Komárov vybraná ke zpracování

Obec Petrov, ulice Rybáře

- původní historická zástavba obce,
- zástavba řadového typu, jednopodlažních domků,
- vybraná předzahrádka pro zpracování náleží k č.p. 11,
- prostor předzahrádky se nachází v obecním vlastnictví, náleží k parcele cesty,

Obec Petrov, ulice Komárov

- zástavba z 90. let 20. století,
- zástavba řadového typu, dvoupodlažních rodinných domů,
- vybraná předzahrádka pro zpracování náleží k č.p. 466,
- prostor předzahrádky se nachází částečně v soukromém vlastnictví a částečně ve vlastnictví obce, náleží k parcele cesty,

Obr. č. 54 Části obce Velké Přílepy určené ke zpracování

Legenda:

	část ulice Nerudova vybraná ke zpracování		část ulice Werichova vybraná ke zpracování
	předzahrádka v ul. Nerudova vybraná ke zpracování		předzahrádka v ul. Werichova vybraná ke zpracování

Obec Velké Přílepy, ulice Werichova

- developerská zástavba identických domů, kolaudace r. 2000,
- zástavba řadového typu, dvoupodlažních rodinných domů,
- vybraná předzahrádka pro zpracování náleží k č.p. 991,
- prostor předzahrádky se nachází kompletně v soukromém vlastnictví,

Obec Velké Přílepy, ulice Nerudova

- zástavba samostatně stojících domů, kolaudace r. 2014,
- typická kolonie rodinných domků sídlištního charakteru,
- vybraná předzahrádka pro zpracování náleží k č.p. 619,
- prostor předzahrádky se nachází částečně ve vlastnictví obce, jedná se o metr široký travnatý pás na hraně cesty. hranici tvoří plot, za kterým se nachází soukromý pozemek,

5.2. Návrhová část

5.2.1. Návrh systémové předzahrádky v ulici Rybáře obce Petrov

Pro zpracování návrhu bylo vybráno území v ulici Rybáře, která patří mezi nejstarší z ulic obce Petrov. Jedná se o širokou ulici s řadovým typem zástavby a rozsáhlými plochami předzahrádek. Zvolené zájmové území má délku 50m a náleží k pozemkům domů čísel popisných 8, 11, 13, 89, 90, 91 a 409. Pro podrobnější zpracování byla zvolena předzahrádka náležící k domu čísla popisného 11.

5.2.1.1. Koncept

Charakter území

Konceptuální řešení prostoru předzahrádky čísla popisného 11 řeší prostorové rozmístění výsadeb, formu výsadeb a aplikaci konceptu na širší zájmové území ulice. Hranice území předzahrádky tvoří na severozápadní straně budova domu, naproti němu na jihovýchodní straně tvoří hranici vozovka, zbylé dvě hranice pozemku představuje díky řadové formě zástavby návaznost na obdobné předzahrádkové prostory. Na pozemku předzahrádky se nachází dvě obdélníková vegetační pole, přibližně uprostřed rozdělená chodníkem (viz. Výkres č. 1 Koncept).

Popis konceptuálního řešení

Pro řešené území je v konceptu navržena především okrasná keřová vegetace rozmístěná podél domu (viz. Výkres č. 1 Koncept), náležícího ke zpracované předzahrádce. Zvolena keřová výsadba má maximální výšku 1,5 m aby nepřesahovala nad spodní okraj oken domu a nestínila tak vnitřní prostory. Této výšky však dosahují pouze dominanty. Ty jsou rozmístěny na okrajích předzahrádky, kde tvoří rám zbylé navržené výsadby nebo mezi okny. Zbylá keřová výsadba pak nepřesahuje výšku 1 m.

Stromové patro zde zastupuje pouze jedna solitera v levé části pozemku, umístěná ve vegetačním poli mezi vozovkou a chodníkem. Zvolený jedinec charakterem odpovídá alejovým výsadbám, jedná se tedy o málo vzrůstný strom s výraznou okrasnou hodnotou a plody, které neznečišťují okolí. Pro umístění stromu bylo zhodnoceno putování jeho potenciálního stínu. Výsadbové místo je tak umístěno tak, aby nesnižovalo osvětlení vnitřních prostor přilehlých domů.

Podsadbou tohoto stromku tvoří trvalková výsadba. Ta nezabírá celé vegetační pole, ale je rozmístěna v pásu o maximální šířce 1m podél chodníku. Je zde důležité neblokovat prostor při hraně vozovky, kde po celé délce ulice parkují automobily.

Zbylé prostory, tedy prostor mezi keřovou výsadbou a chodíkem, trvalkovou výsadbou a vozovkou a prostor mezi pojezdovými plochami ke garáži, zaujímá trávník.

Aplikace konceptuálního řešení na zájmové území ulice

Zvolené zájmové území není díky svému historickému charakteru tvořeno identickými domky. To ovlivňuje i tvar jednotlivých předzahrádek. Při aplikaci konceptu tak nebylo možné udržet shodný tvar a formu. Přesto byl zachován charakter konceptu i na výrazně menších předzahrádkách, obzvláště na protější straně ulice (od č.p. 11), kde není možné opakovat trvalkovou výsadbu ani stromovou vegetaci.

Větší úspěch má aplikace konceptu na sousedních předzahrádkách, které jsou přibližně stejně rozsáhlé. I zde však muselo dojít k menším úpravám specifických pro jednotlivé předzahrádky. Úspěchem konceptu pak je opakování trvalkové, keřové a především stromové vegetace. Dohromady tyto vegetační prvky tvoří okrasný kvetoucí lem a vzniká zde řídké stromořadí, které výrazně obohacuje tento rozsáhlý uliční prostor a rozbíjí jen na menší části (viz Výkres. č. 5 Vizualizace).

5.2.1.2. Návrh

Charakter návrhu

Návrh podrobně upravuje konceptuální rozpracování vybrané předzahrádky u č.p. 11 (viz Výkres č. 2 Návrh). Keřová výsadba u domu je rozdělena do tří výškových pater a pod navržený alejový strom je přidán půdopokryvný plazivý keř.

5.2.1.3. Zeleň

Charakteristika výsadeb

Výsadby jsou komponovány do pásů o maximální šířce 2 m s pozvolně zvlněným okrajem mezi plochou výsadby a trávníkem. Tato pozvolná linie je navržena tak, aby na sebe navazovala v opakování při aplikaci na zájmové území ulice.

Chrakteristika stromové a keřové výsadby

Veškeré výsadby, stromové, keřové i trvalkové jsou navrženy s ohledem na klimatickou charakteristiku regionu (viz 4.2.4.4. Klimatická charakteristika).

Pro soliterní výsadbu alejového stromu byl zvolen druh třešeň 'Acolade' (*Prunus* 'Acolade'). Dominanty keřového patra tvoří druhy tavolník popelavý (*Spiraea x cinerea* 'Grefsheim'), šeřík Meyerův (*Syringa meyeri*) a trojpek něžný (*Deutzia gracilis*). Tyto dominanty jsou umístěny nejbližší zdi doku, kde přerůstají pod okapovou plochu domu a ozeleňují pás jinak vysychavé půdy. Předsadbu těchto středně vzrůstných keřů pak tvoří pásové výsadby keřů bobkovišeň lékařská (*Prunus laurocerasus* 'Otto Luyken'), pámelník Chenaultův (*Symphoricarpos x chenaultii* 'Hancock') a tavolník březolistý (*Spiraea betulifolia*). Tato pásová předsadba dosahuje maximální výšky 1 m a nezakrývají tak výše zmíněné dominanty keřového patra.

Výjimku v trvalkovém pásu tvoří keřová podsadba stromového patra tvořená druhem barvínek menší (*Vinca minor*).

Barevné složení kvetoucích keřů bylo komponováno do odstínů fialové a bílé barvy. Plně se zde uplatňuje princip střídání a opakování těchto barev, ať už u dominant nebo předsadby (viz Výkres č. 3 Osazovací plán). Důraz je kladen i na podzimní barvení a zimní efekt. Všechny zvolené keře na podzim barví do žluté barvy, kromě stálezelených a polopadavých druhů pámelník Chenaultův (*Symphoricarpos x chenaultii* 'Hancock') a bobkovišeň lékařská (*Prunus laurocerasus* 'Otto Luyken').

Chrakteristika trvalkové výsadby

Druhy vybrané pro osázení trvalkových výsadeb byly voleny s ohledem na suché klima místa. Tato výsadba navržena mezi chodníkem a vozovkou tvoří hlavní okrasnou plochu návrhu.

Barevnost kvetení je založena na odstínech fialové a žluté barvy (viz Výkres č. 4 Osazovací plán). Fialová barva koresponduje s barevností kvetoucích keřů (viz Výkres č. 3 Osazovací plán), žlutá pak v návrhu představuje kontrastní prvek.

Další kompoziční princip v návrhu trvalkových výsadeb představuje výšková gradace. Dominanty zde tvoří druhy třapatka nachová (*Echinacea purpurea*) a třapatka zářivá (*Rudbeckia fulgida*). Kolem nich je navržena pásová výsadba druhů šater latnatý (*Gypsophila paniculata* 'Compact Plena'), hvězdnice chlumní (*Aster amellus* 'Silbersee'), kakost krvavý (*Geranium sanguineum* 'Aviomore') a řebříček plstnatý (*Achillea tomentosa*).

Důraz je zde také kladen na časovou posloupnost kvetení (viz Výkres č. 4 Osazovací plán).

5.2.1.4. Zhodnocení návrhu

Návrh předzahrádky v ulici Rybáře jako samostatného prvku je životaschopný projekt okrašlující jinak často velmi zanedbané prostory. Systemová aplikace na zájmové území s sebou ale přináší řadu problémů. Za zásadní se dá považovat nejednotnost výměry jednotlivých předzahrádek a tedy nutnost individuálních úprav návrhu. Další sporný bod je ztráta individuality na úrovni jednotky (domů / pozemku), která v obcích udržujících si svou historickou hodnotu hraje důležitou roli.

Projekt aplikace návrhu na širší území může mít úspěch při přesunu identity z úrovně jednotky na úroveň ulice. Při širší aplikaci by pak jednotlivé ulice mohli mít odlišné návrhy a navzájem se kompozičně doplňovat.

5.2.1.5. Ekonomické zhodnocení

	Položka	m.j.	cena/m.j.	počet m.j.	cena
	Výsadba stromu s balem *	Kč/ks	1 240 Kč	1	1 240 Kč
MATERIÁL	<i>Prunus</i> 'Acolade'	Kč/ks	5 000 Kč	1	5 000 Kč
	Výsadba solitérního keře kontejner *	Kč/ks	220 Kč	6	1 320 Kč
MATERIÁL	<i>Spiraea x cinerea</i> 'Grefsheim'	Kč/ks	400 Kč	2	800 Kč
	<i>Syringa meyeri</i>	Kč/ks	400 Kč	2	800 Kč
	<i>Deutzia gracilis</i>	Kč/ks	400 Kč	2	800 Kč
	Skupinová výsadba keřů *	Kč/m ²	190 Kč	11,2	2 128 Kč
MATERIÁL	<i>Symphoricarpos x chenaultii</i> 'Hancock'	Kč/ks	80 Kč	16	1 280 Kč
	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Otto Luyken'	Kč/ks	150 Kč	10	1 500 Kč
	<i>Spiraea betulifolia</i>	Kč/ks	70 Kč	11	770 Kč
	<i>Vinca minor</i>	Kč/ks	40 Kč	12	480 Kč
	Založení a úprava štěrkového záhonu **	Kč/m ²	400 Kč	17,5	7 000 Kč
	* výsadba do jamek s 50% výměnou půdy vč. náhradního substrátu (bez ceny sazenic)				
	** včetně materiálu				
MATERIÁL	<i>Echinacea purpurea</i>	Kč/ks	35 Kč	10	350 Kč
	<i>Rudbeckia fulgida</i>	Kč/ks	35 Kč	6	210 Kč
	<i>Gypsophila paniculata</i> 'Compact Plena'	Kč/ks	35 Kč	20	700 Kč
	<i>Aster amellus</i> 'Silbersee'	Kč/ks	35 Kč	33	1 155 Kč
	<i>Geranium sanguineum</i> 'Aviomore'	Kč/ks	35 Kč	20	700 Kč
	<i>Achillea tomentosa</i>	Kč/ks	35 Kč	25	875 Kč
	Příprava půdy pro sadovnické úpravy	Kč/m ²	10 Kč	58,1	581 Kč
	Založení trávníku parkového na půdě připravené	Kč/m ²	10 Kč	58,1	581 Kč
				CENA CELKEM :	28 270 Kč

5.2.2. Návrh systémové předzahrádky v ulici Komárov obce Petrov

Území vybrané pro zpracování návrhu v ulici Komárov patří k jedné z novějších zástaveb obce Petrov. Zástavba tohoto území probíhla v devadesátých letech dvacátého století a jedná se o unifikovanou urbanizaci řadového typu. Zvolení zájmové území v ulici Komárov má délku 50m a náleží k domům čísel popisných 466, 467, 469 a 470 až 477. Pro podrobnější zpracování byla zvolena předzahrádka náležící k domu čísla popisného 466.

5.2.2.1. Koncept

Charakter území

Konceptuální řešení prostoru předzahrádky, čísla popisného 466, řeší prostorové rozmístění výsadeb, formu výsadeb a aplikaci konceptu na širší zájmové území ulice. Hranice pozemku předzahrádky tvoří na severozápadní straně 7m dlouhé a 1m široké vegetační pole, na severovýchodní straně představuje hranici zastavěná plocha domu, která je však výrazně členitá. Jihovýchodní hranici tvoří sousední předzahrádka a jihozápadní hranici tvoří vozovka. Kromě zmíněné úzké vegetační plochy se na pozemku nachází ještě jeden úzký vegetační pás (6m x 0,5m) mezi plochou příjezdové cesty a přístupovou cestou od vozovky ke vchodovým dveřím (viz. Výkres č. 6 Koncept).

Předzahrádkový prostor zájmové předzahrádky, náležící k č.p. 466, má tvar nepravidelného obdélníku o délkách stran 4,2 x 8 m, přičemž na delší straně navazuje na předzahrádku sousedního domu. Sousedící domy mají identickou podobu, pouze zrcadlově převrácenou.

Protože výstavba není zcela čerstvá, jak je tomu u dalších příkladů (viz 5.2.3. Návrh systémové předzahrádky v ulici Werichova obce Velké Přílepy, 5.2.4. Návrh systémové předzahrádky v ulici Nerudova obce Velké Přílepy) došlo i v tomto zájmovém území ulice Komárov ke značné individualizaci předzahrádkových prostor. Ačkoli stávající vegetace není pro návrhy tohoto projektu svazující, úpravy technických prvků na ni vliv mají. Jde o různé rozměry příjezdových cest.

Popis konceptuálního řešení

Pro prostor předzahrádky v ulici Komárov je koncepčně navržena členitá keřová výsadba. Tvar této výsadby tvoří nepravidelnou podkovu s centrem oblouku v horní části předzahrádky. Vzniká tak jakýsi polouzavřený prostor, kdy "podkova" vytváří vegetační lem kolem zpevněných ploch ohraničujících dané území ze severovýchodní strany. Na severozápadní straně tento tvar navazuje na jeho opakování na

sousední předzahrádce. Při propojení těchto navržených tvarů dochází k vzniku laloku, který zasahuje do prostoru zbylé travnaté plochy (viz Výkres č. 6 Koncept). V tomto "laloku" se nachází zděná stavba elektroskříně, ta je kryta navrženou výsadbou vzrostlých keřů s podsadbou nízkých keřů.

V koncepčním řešení je kladen důraz na travnaté plochy. Stejně jako v případě konceptuálního řešení ulice Rybáře (viz 4.2.1.2. Koncept) i zde parkují automobily paralelním způsobem a není zde možné provést výsadbu, která by limitovala parkující obyvatele.

Aplikace konceptuálního řešení na zájmové území ulice

Z charakteru zástavby je nezbytné aplikovat návrh v zrcadlových přetočcích. Některé zpevněné plochy (chodníky, příjezdové cesty) na předzahrádkách také prošly přestavbami a tak i zde je třeba provádět individuální úpravy návrhu. I přesto je tento systémový návrh aplikovatelný.

5.2.2.2. Návrh

Návrh podrobněji upravuje konceptuální rozpracování vybrané předzahrádky u č.p. 466 (viz Výkres č. 7 Návrh). Keřová výsadba u domu je zde rozdělena do čtyř výškových pater a na rozdíl od konceptu je v návrhu protažena lemová výsadba až k hranici cesty. Ta tak tvoří, spolu s výsadbou v úzkém vegetačním poli, mezi příjezdovou cestou a chodníkem, přístupový koridor k hlavnímu vchodu do domu.

5.2.2.3. Zeleň

Charakteristika výsadeb

Výsadba je komponována do tvaru podkovy (viz, 5.2.2.1. Koncept). K tomuto půdorysnému tvaru náleží další aplikace kompozičních principů. Výškový gradient výsadeb postupně roste se vzdáleností od vozovky a u domu a na hranici mezi předzahrádkami jsou vysazeny vysoko vzrůstné keřové dominanty. Vegetační lemy v úzkých pásech mezi zpevněnými plochami jsou osázeny monokulturně kvetoucími keři a tvoří přístupové koridory. Výsadby jsou navrženy tak, aby na sebe navazovaly v opakování při aplikaci na zájmové území ulice, a to rozmístěním i druhovým složením.

Veškeré výsadby jsou navrženy s ohledem na klimatickou charakteristiku regionu (viz 4.2.4.4. Klimatická charakteristika).

Nejvyšší patro výsadeb tvoří solitery druhů bobkovišeň lékařská (*Prunus laurocerasus*) a magnolie hvězdokvětá (*Magnolia stellata*). Oba tyto druhy jsou zastoupeny jediným jedincem, při opakování předzahrádky na dalších pozemcích však dochází k principu opakování (viz Výkres č. 6 Koncept). Kromě těchto druhů mezi dominanty návrhu patří také dva keře druhu zimostřez malolistý (*Buxus microphyla*), které jsou umístěny bezprostředně u domu v malých výsadbových polích (viz Výkres č. 8 Osazovací plán).

Střední patro keřových výsadeb představují druhy levandule úzkolistá (*Lavandula angustifolia*) a brslen Fortuneův (*Euonymus fortunei* 'Emerald Gaiety'). Levandule tvoří lem mezi příjezdovou cestou ke garážím a sousední parcelou a zároveň mezi přístupovým chodníkem a travnatou plochou. Tyto dva lemy tak tvoří hlavní přístupový koridor k domu a představuje jeden z dominantních prvků návrhu. Brslen je pak umístěn v zadní části předzahrádky a tvoří přechodový prostor mezi výsadbou levandule a budovou domu. Kultivar 'Emerald Gaiety' druhu *Euonymus fortunei* svým bíle panašovaným listem vhodně navazuje na sivou barvu levandule a bílá květenství dominant magnolie hvězdokvěté (*Magnolia stellata*) a bobkovišeň lékařské (*Prunus laurocerasus*), na jejichž výsadby navazuje. Dalším pozitivním efektem výsadby brslenu je jeho schopnost působit jako opěrná liána. Může tak částečně zakrýt zděnou konstrukci elektroskříně a zároveň zakrýt zpevněnou plochu nacházející se u domu.

Půdopokryvné druhy v návrhu představují skalník Damerův (*Cotoneaster dammeri*) a barvínek menší (*Vinca minor*). Sklaník je navržen v úzkém vegetačním pásu mezi příjezdovou cestou a přístupovým chodníkem. Jeho nízká výška je nezbytná pro bezproblémové vystupování z parkovaného automobilu. Barvínek je pak navržen jako podsadba dominanty magnolie hvězdokvěté (*Magnolia stellata*).

Celková barevnost keřů v návrhu přechází od sivě zelené u druhů levandule úzkolistá (*Lavandula angustifolia*), brslen Fortuneův (*Euonymus fortunei* 'Emerald Gaiety') k svěže zelené druhů magnolie hvězdokvětá (*Magnolia stellata*) až k tmavě zelené barvě listů druhů bobkovišeň lékařská (*Prunus laurocerasus*), skalník Damerův (*Cotoneaster dammeri*) a barvínek menší (*Vinca minor*). Tmavě zelené rostliny jsou umístěny v pozadí aby daly vyniknout světlejším druhům v popředí. Barvy květů jsou pak v odstínech bílé a modré (viz Výkres č. 8 Osazovací plán). V návrhu převládají stálezelené druhy barvínek menší (*Vinca minor*), bobkovišeň lékařská (*Prunus laurocerasus*), brslen Fortuneův (*Euonymus fortunei* 'Emerald Gaiety') a skalník Damerův (*Cotoneaster dammeri*).

5.2.2.4. Zhodnocení návrhu

Jedná se o komplexní návrh, který je následkem zástavby identickými domy, snadno aplikovatelný i na další předzahrádky v daném zájmovém území. Zásadní překážku ale představují vlastnické vztahy. Všechny předzahrádky v území spadají do soukromého vlastnictví.

5.2.2.5. Ekonomické zhodnocení

Položka	m.j.	cena/m.j.	počet m.j.	cena
Výsadba solitérního keře kontejner *	Kč/ks	220 Kč	4	880 Kč
MATERIÁL <i>Buxus microphyla</i>	Kč/ks	95 Kč	2	190 Kč
<i>Prunus laurocerasus</i>	Kč/ks	700 Kč	1	700 Kč
<i>Magnolia stellata</i>	Kč/ks	730 Kč	1	730 Kč
Skupinová výsadba keřů *	Kč/m ²	190 Kč	18,5	3 515 Kč
MATERIÁL <i>Lavandula angustifolia</i>	Kč/ks	35 Kč	45	1 575 Kč
<i>Cotoneaster dammeri</i>	Kč/ks	35 Kč	17	595 Kč
<i>Euonymus fortunei</i> 'Emerald Gaiety'	Kč/ks	95 Kč	20	1 900 Kč
<i>Vinca minor</i>	Kč/ks	35 Kč	9	315 Kč
* výsadba do jamek s 50% výměnou půdy vč. náhradního substrátu (bez ceny sazenic)				
** včetně materiálu				
Příprava půdy pro sadovnické úpravy	Kč/m ²	10 Kč	20,9	209 Kč
Založení trávníku parkového na půdě připravené	Kč/m ²	10 Kč	20,9	209 Kč
CENA CELKEM :				10 818 Kč

5.2.3. Návrh systémové předzahrády v ulici Werichova obce Velké Přílepy

Zpracované zájmové území v ulici Werichova odpovídá délce 50m a zahrnuje jednostranou uliční zástavbu řadového charakteru (viz Výkres č. 10 Koncept). Tato zástavba byla kouludována v roce 2000 a jedná se o typický developerský projekt. Domy mají identický architektonický návrh, maximálně zrcadlově převrácený. Zahrádky v této ulici mají minimalistické rozměry, stejně jako předzahrádky, na kterých je pouhých 5,6m² plochy vyhrazeno pro zeleň. Jedná se tedy o ideální podklad pro projektování systémových předzahrádek.

Do zájmového území ulice Werichova domy na parcelách č. 418 až 425 a čísla popisná 988, 989, 991, 993 a 994. Ne všechny domy byly prodány a tak množství č. p. neodpovídá množství domů potažmo parcel. Pro zpracování návrhu byla vybrána předzahrádka náležící k domu čísla popisného 991.

5.2.3.1. Koncept

Charakter území

Pro zpracování návrhu byla vybrána předzahrádka náležící k domu čísla popisného 991. Východní hranici prostoru předzahrádky tvoří návaznost na sousední předzahrádku. Severní hranici tvoří vozovka, západní opět návaznost na zrcadlově převrácený půdorys zpracovávanou předzahrádkou. Jižní hranici tvoří budova domu. Jedná se o velmi malý prostor, kde jsou pro výsadbu přísně definovány okolními zpevněnými plochami. Jde pouze o pás při východní hranici pozemku o rozměrech 3 x 0,5 m a pás mezi příjezdovou cestou ke garáži a přístupovou cestou k domu o rozměrech 2,7 x 0,5 m. Hlavní zelenou plochu pozemku tvoří travnatá plocha o rozměrech 2,8 x 2 m. Ta je vprostřed dále rozdělena chodníkem o šířce 1 m (viz Výkres č. 10 Koncept).

Popis konceptuálního řešení

V konceptuálním návrhu je navržena zeleň vyplňující volné vegetační prostory. Pro malé rozměry těchto prostor se jedná vždy o souvislou keřovou zeleň. V tomto bodě návrh počítá se aplikací na okolní předzahrádky, tím se velikost těchto pásů znásobuje a vzniká tak prostor pro mohutnější keřové druhy. V hlavní ploše věnované předzahrádce je opakován princip lineární výsadby tvaru, který udávají výše zmíněné vegetační pásy a na hranici mezi sousedními předzahrádkami je navržena dominanta středního vzrůstu. Ve zbylém prostoru je navržena drobná travnatá plocha, která napomáhá optickému zvětšení prostoru a dává vyniknout navazujícím linárním výsadbám.

Aplikace konceptuálního řešení na zájmové území ulice

Aplikace konceptuálního řešení v zájmovém území ulice Werichova je snadné, díky identické formě předzahrádek sousedících. Při aplikaci není třeba individuálních úprav návrhu.

5.2.3.2. Návrh

Návrh dále rozlišuje použitou zeleň do čtyř vegetačních pater. Výsledkem je silná gradace, která prostor obohacuje o cenný kompoziční princip. Zpracování předzahrádky s předpokladem na její opakování dovoluje aplikovat další kompoziční principy, viz níže (viz Výkres č. 11).

5.2.3.3. Zeleň

Charakteristika výsadeb

Výsadby navržené v této předzahrádce odpovídají volným vegetačním plochám v území. Výsadby v těchto volných výsadbových polích vytváří přístupový koridor k domu. Následkem návaznosti sousedních předzahrádek vzniká prostor pro mohutnější výsadby, než by předzahrádka samotná dovozovala. To splňuje dominantu druhu temnoplodec černoplodý (*Aronia melanocarpa*), který je navržen na východní hranici pozemků a bez použitého přístupu by se do prostoru této předzahrádky nevešel. Vzárnější keř v tomto místě představuje vhodnou volbu i z důvodu potřeby zakrytí nevzhledného přístřešku pro popelnice, kterou je každá předzahrádka vybavena. Podní kryt pod temnoplodcem tvoří, žlutě kvetoucí, trpasličí kultivar 'Bronxensis' druhu zlatice zelená (*Forsythia viridissima*). Žlutá barva květů se opakuje i v lemové výsadbě náležící k přístupovému chodníku ke vchodu do domu, ten tvoří výsadba druhu třezalka kališkatá (*Hypericum calycinum*). Jako vegetační kryt úzkého zeleného pásu, mezi příjezdovou cestou a chodníkem ke vchodu, je navržena výsadba druhu skalník Damerův (*Cotoneaster dammeri*). Ten je vhodný pro svou nízkou výšku, netvoří barieru pro parkující obyvatele domu. V pásu při východní hranici pozemku je uplatněn stejný výsadbový princip, jako při umístění dominanty na západní hranici (viz Výkres č. 10 Koncept). S předpokladem pro opakování návrhu tak vzniká větší výsadbový prostor. Do něj je navržena výsadba nízkého živého plotu tvořeného druhem tavolník Thunbergův (*Spiraea thunbergii* 'Bronxensis'). Tato vegetační clona tak tvoří bohatě kvetoucí a na podzim zajímavě barvící barieru mezi jednotlivými domy.

V barevném uspořádání kvetoucích druhů dominuje bílá a žlutá barva (viz Výkres č. 12). Důraz je zde kladen na celoroční průběh kvetení, kdy se obě zvolené barvy doprovázejí během celého roku (viz Výkres č. 12). Kromě barevnosti květů je zde uplatněna se silným důrazem i podzimní barva opadávajících listů, které barví v odstínech oranžové až karmínové barvy. Opadavé a barvicí keře jsou rozmístěny na okrajích pozemku, vegetační lemy v centrální části předzahrádky jsou tvořeny polopadavými druhy skalník Damerův (*Cotoneaster dammeri*) a třezalka kalíškatá (*Hypericum calycinum*). Roli zde hraje také barevnost plodů. Temnoplodec černoplodý (*Aronia melanocarpa*) je charakteristický bohatým plodenstvím černé barvy, skalník Damerův (*Cotoneaster dammeri*) má výrazný okrasný efekt i mimo vegetační sezonu díky svým červeným plodům, které na rostlině dlouho vytrvávají.

5.2.3.4. Zhodnocení návrhu

Základem návrhu této drobné předzahrádky je velký důraz na barevnost v průběhu ročních období, při relativně malém množství použitých druhů. Uplatnění kompozičních principů a funkčních charakteristik použité zeleně tak na malém prostoru vytváří bohatý efekt.

Pro tento typ developerské zástavby je aplikace předzahrádek do systému velmi vhodný až žádoucí. Sjednocuje se tak charakter místa a výrazně vzrůstá estetická hodnota veřejného prostranství ulice (viz 4.3.5.1. Fotodokumentace současného stavu Velkých Přílep, Výkres č. 13 Vizualizace). Překážkou zůstávají vlastnické poměry v oblasti, kde každý prodaný dům spadá do soukromého vlastnictví.

5.2.3.5. Ekonomické zhodnocení

Položka	m.j.	cena/m.j.	počet m.j.	cena
Výsadba solitérního keře kontejner *	Kč/ks	220 Kč	1	220 Kč
MATERIÁL <i>Aronia melanocarpa</i>	Kč/ks	700 Kč	1	700 Kč
Skupinová výsadba keřů *	Kč/m ²	190 Kč	4,6	874 Kč
MATERIÁL <i>Spiraea thunbergii</i>	Kč/ks	90 Kč	6	540 Kč
<i>Cotoneaster dammeri</i>	Kč/ks	35 Kč	7	245 Kč
<i>Hypericum calycinum</i>	Kč/ks	70 Kč	7	490 Kč
<i>Forsythia viridissima</i> 'Bronxensis'	Kč/ks	95 Kč	4	380 Kč
* výsadba do jamek s 50% výměnou půdy vč. náhradního substrátu (bez ceny sazenic)				
** včetně materiálu				
Příprava půdy pro sadovnické úpravy	Kč/m ²	10 Kč	2,3	23 Kč
Založení trávníku parkového na půdě připravené	Kč/m ²	10 Kč	2,3	23 Kč
CENA CELKEM :				3 495 Kč

5.2.4. Návrh systémové předzahrádky v ulici Nerudova obce Velké Přílepy

Ulice Nerudova patří mezi nejnovější zastavěné území obce Velké Přílepy s domy kolaudovanými v období let 2010 až 2014. Jedná se o typickou suburbii s nízkou hustotou osídlení, se samostatně stojícími rodinnými domky ze všech stran obklopených zahradou. Předzahrádky domů v této ulici se nacházejí až za oplocením a jejich prostor je silně individualizovaný. Společný charakter mají rozmístění zpevněných ploch, kdy ke každému domu vede samostatná příjezdová plocha a samostatný chodník spojující vozovku s domovním vchodem. Před plotem oddělujícím veřejný prostor od soukromého se nachází 1m široký pás vegetace náležící do obecního vlastnictví. V tomto pásmu mnozí z obyvatel vybudovaly drobné předzahrádky.

Zvolené zájmové území ulice má délku 50 m a náleží do něj domy s čísly popisnými 619, 621, 623. Pro podrobné zpracování byla vybrána předzahrádka náležící k domu s číslem popisným 619.

5.2.4.1. Koncept

Charakter území

Koncepční návrh předzahrádky u domu č.p. 919 pracuje s výše zmíněným, 1 m širokým pásem obecního prostoru a prostorem zasahujícím za plot do soukromého pozemku o hloubce 1,8 m (viz Výkres č. 14 Koncept).

Tento, z vlastnického hlediska smíšený prostor, byl vybrán pro zpracování na základě principu tohoto projektu, který zhodnocuje estetickou kvalitu předzahrádek z hlediska veřejnosti využívající prostranství náležící k předzahrádkám (komunikace, chodníky apod.). Primární zájem, při navrhování této části projektu, je tak směřován na efekt zeleně za plotem směrem do uličního prostoru. Efekt navrženého ozelenění směrem do zahrady, tedy zacílený na uživatele domu, má až sekundární důležitost. Při navrhování však byl brán ohled i na něj.

Severní a jižní hranici pozemku zájmové předzahrádky tvoří ploty navazujících pozemků rodinných domů. Západní hranici zájmové předzahrádky tvoří vozovka, za kterou se vyskytuje výše zmíněný pás zeleně. Za ním se nachází oplocení a prostor vnitřní předzahrádky. Východní hranici představuje prostor zahrady před domem.

Popis konceptuálního řešení

Pro prostor před plotem, tedy na obecním pozemku je zvoleno osázením trvalkovými výsadbami, po celé délce pásu. Vnitřní (soukromá) část zájmové parcely je osázena kvetoucími keřy o různých výškách a jedním stromem, tvořícím dominantu v území (viz Výkres č. 14 Koncept). Vegetace je navržena tak aby zahrnovala délku celého plotu a poskytovala okrasný efekt na jeho vnější i vnitřní straně (viz Výkres č. 18 Vizualizace).

Aplikace konceptuálního řešení na zájmové území ulice

Na sousedících parcelách lze aplikovat návrh poměrně snadno, pro jejich jednotnou velikost. Stejně tak šířka pásu trvalkových výsadeb se nemění.

5.2.4.2. Návrh

Charakter návrhu

Návrh podrobně upravuje konceptuální rozpracování vybrané předzahrádky u č.p. 919 (viz Výkres č. 15 Návrh). Keřová výsadba u domu je rozdělena do tří výškových pater a pod navržený alejový strom je přidán půdopokryvný plazivý keř.

5.2.4.3. Zeleň

Charakteristika výsadeb

Výsadby jsou komponovány do pásů o maximální šířce 1,8 m za plotem soukromého pozemku. Keřové výsadby ve vnitřním prostoru zahrady tedy tvoří pás po celé délce plotu, mimo zpevněné plochy. Tato výsadba umožňuje napojení na individuální návrh zahrady náležící k domu.

Trvalkovou výsadbu v pásu před plotem tvoří akreditovaná trvalková směs, s podsadbou cibulovin a vysoký stupněm autoregulace, Rozkvetlé nábřeží atelieru A05.

Charakteristika stromové a keřové výsadby

Veškeré výsadby, stromové, keřové i trvalkové jsou navrženy s ohledem na klimatickou charakteristiku regionu (viz 4.2.4.4. Klimatická charakteristika).

Pro soliterní výsadbu stromu, tvořícího dominantu v území, byl vybrán muchovník hladký (*Aelanchier laevis* 'Balerina').

Dominanty keřového patra tvoří druhy vejgela bohatokvětá (*Weigela floribunda*), brslen křídlatý (*Euonymus alatus*) a pustoryl 'Belle Eloite' (*Philadelphus* 'Belle Eloite'). Tyto dominanty jsou umístěny nejbližší plotu. Tyto druhy jsou vybrány pro svou vysokou estetickou hodnotu květenství a podzimního zbarvení. Jejich výška zaručuje přerůstání zděnné části plotu a dovoluje tak promítnutí okrasného efektu do veřejného prostoru ulice. Předsadba těchto vzrůstných keřů má podobný efekt, nečeká se od nich však přerůstání plotu. Jsou zde umístěny jakožto předsadba vzrůstných keřů a tvoří výškový mezistupeň mezi hladinou terénu a výškou keřových dominant. Zároveň se mají vysokou okrasnou hodnotu ovzvláště uplatněnou směrem do zahrady. Zde byly použity keře druhů tavolník popelavý (*Spiraea x cinerea* 'Grefsheim') a pěnišník 'Baden Baden' (*Rhododendron* 'Baden Baden'). Středně vzrůstný keř druhu brslen Fortuneův (*Euonymus fortunei* 'Greifshem') je navržen jakožto podsadba stromové dominanty.

Barevné složení kvetoucích keřů bylo komponováno do odstínů karmínově červené a bílé barvy. Uplatňuje se zde princip střídání a opakování těchto barev c. Velký důraz je kladen i na podzimní barvení a zimní efekt. Jsou zde navrženy druhy barvicí do sytých odstínů žluté a oranžové až červené barvy. Oranžově barví druhy muchovník hladký (*Aelanchier laevis* 'Balerina') a brslen křídlatý (*Euonymus alatus*). Do žluta barví druhy pustoryl 'Belle Eloite' (*Philadelphus* 'Belle Eloite'), tavolník popelavý (*Spiraea x cinerea* 'Grefsheim') a vejgela bohatokvětá (*Weigela floribunda*). Krom zajímavě barvicích keřů jsou v návrhu umístěny i druhy stálezelené, mezi které patří pěnišník 'Baden Baden' (*Rhododendron* 'Baden Baden') a brslen Fortuneův (*Euonymus fortunei* 'Greifshem'), který působí okrasně díky panašovanému listu celoročně.

Výsledkem je tak celoroční atraktivní vzhled zeleně jak pro uživatele domu, tak pro veřejnost užívající prostor ulice.

Charakteristika trvalkové výsadby

Pro osazení volného vegetačního pásu podél cesty byla vybrána akreditovaná trvalková směs, s podsadbou cibulovin a vysoký stupněm autoregulace, Rozkvetlé nábřeží. Tato trvalková směs byla úspěšně odzkoušena v přírodních podmínkách blízkého hlavního města Prahy, na pozemcích stejného

charakteru jako v zájmovém území. Tedy v uživatelsky vytíženém uličním prostoru na pásu o šířce 1 m (viz Výkres č. 17 Osazovací plán).

Tato směs představuje nízkonákladový druh osázení veřejných prostor s životností 7 až 10 let. Tato výsadba je význačná celoročním okrasným efektem. Jarní efekt představují kvetoucí cibuloviny, letní a podzimní efekt tvoří kvetoucí trvalky a v zimě působí esteticky rostlinná torza.

Druhové složení trvalkové směsi s vysokým stupněm autoregulace – Rozkvetlé nábřeží.

SOLITERNÍ	<i>Phlomis russeliana</i>	3	
	<i>Helictotrichon semperfirens</i> 'Saphirsprudel'	3	
	<i>Calamagrostis brachytricha</i>	4	
	<i>Filipendulina vulgaris</i> 'Plena'	4	
	<i>Echinopsis ritro</i> 'Veitch's Blue'	3	
SKUPINOVÉ	<i>Aster novi-angliae</i> 'Purple dome'	4	
	<i>Iris x barbata</i> skupina <i>Nana</i>	5	
	<i>Linum flavum</i>	5	
	<i>Paeonia tenuifolia</i> 'Plena'	4	
	<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>sulivantii</i> 'Goldsturm'	6	
	<i>Sedum telephium</i> 'Herbstfreunde'	6	
	<i>Veronica teucrium</i> 'Königsblau'	7	
	POKRYVNÉ	<i>Artemisia schmidtiana</i> 'Nana'	7
		<i>Origanum vulgare</i> 'Compactum'	5
		<i>Geranium x cantabrigiense</i> 'Saint Ola'	9
<i>Potentilla neumaniana</i>		4	
<i>Geranium renardii</i>		6	
<i>Gypsophila repens</i> 'Rosea'		4	
VTROUŠENÉ		<i>Lychnis coronaria</i>	3
		<i>Linum perene</i>	3
		<i>Gaura lindheimeri</i>	2
		<i>Knautia macedonica</i> 'Mars Midget'	3
CELKEM		100	
CIBULOVINY	<i>Alium aflatunense</i> 'Purple Sensation'	200	
	<i>Narcissus jonquilla</i> 'Baby Moon'	500	
	<i>Narcissus poeticus</i> var. <i>recurvus</i>	500	
	<i>Crocus chrysanthus</i> 'Gipsy Girl'	500	
	<i>Tulipa praestans</i>	500	
	CELKEM ks/100m ²	2200	

5.2.4.4. Zhodnocení návrhu

Návrh na dané ploše vytváří atraktivní prostředí (viz Výkres. č. 18) s minimálními možnými náklady. Použitý typ trvalkových výsadeb představuje jeden z nejlevnějších druhů výsadeb, kdy pořizovací cena představuje nejvyšší náklad s minimálními náklady údržby. Spolu s efekty bohatě kvetoucích a zajímavě barvicích dřevin tvoří ideální směs pro dané místo.

Aplikace návrhu předzahrádky, pro parcelu domu s č.p. 919, na předzahrádky domů v zájmové oblasti ulice Nerudova je možná a vzhledem k identické velikosti parcel domů i snadná. Zásadní překážkou pro opakování návrhu, v soukromé části pozemku, jsou opět vlastnické vztahy. Aplikace trvalkové výsadby, v pásu podél cesty, je vzhledem k náležitosti do obecního vlastnictví mnohem reálnější.

5.2.4.5. Ekonomické zhodnocení

Položka	m.j.	cena/m.j.	počet m.j.	cena
Výsadba stromu s balem *	Kč/ks	1 240 Kč	1	1 240 Kč
MATERIÁL <i>Amelanchier laevis</i> 'Balerina'	Kč/ks	5 000 Kč	1	5 000 Kč
Výsadba solitérního keře kontejner *	Kč/ks	220 Kč	8	1 760 Kč
MATERIÁL <i>Weigela floribunda</i>	Kč/ks	300 Kč	1	300 Kč
<i>Spiraea x cinerea</i> 'Greifsheim'	Kč/ks	400 Kč	2	800 Kč
<i>Rhododendron</i> 'Baden Baden'	Kč/ks	600 Kč	2	1 200 Kč
<i>Euonymus alatus</i>	Kč/ks	400 Kč	1	400 Kč
<i>Philadelphus</i> 'Belle Etoile'	Kč/ks	300 Kč	2	600 Kč
Skupinová výsadba keřů *	Kč/m ²	190 Kč	5,9	1 121 Kč
MATERIÁL <i>Euonymus fortunei</i> 'Emerald Gaiety'	Kč/ks	95 Kč	24	2 280 Kč
* výsadba do jamek s 50% výměnou půdy vč. náhradního substrátu (bez ceny sazenic)				
** včetně materiálu				
Založení trvalkového záhonu s vysokým stupněm autoregulace - Rozkvetlé nábřeží ***	Kč/m ²	750 Kč	15,2	11 400 Kč
*** cena celkem (práce a materiál)				
CENA CELKEM :				19 861 Kč

5.3. Technologický postup výsadeb

5.3.1. Stromová výsadba

Výsadbu je vhodné provést v jarním období, po dokončení terénních úprav. Vhodné jsou balové sazenice. Ve výsadbové jámě je vhodná výměna zeminy z 50%. Vysezené stromy je třeba ukotvit třemi kůly a fixovat úvazky. Takové kotvení je vhodné zachovat po dobu tří let. Nezbytná je závlaha vysazené sazenice a závlaha povýsadbová než sazenice adekvátně zakoření. Nezbytná je také zálivka v suchých obdobích.

Výsadba musí splňovat kritéria ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba.

Postup výsadby stromů

Výsadbová jáma má průměr 1,5 násobku rozměru balu a hloubku odpovídající výšce kořenového balu, tak aby nebyl kořenový krček zakryt zeminou, ale aby byl nepatrně nad úrovní terénu. Vysazovaný strom je umístěn ve středu výsadbové jámy a kmen je ve svislé poloze. Kotvící kůly jsou umístěny okolo ve výsadbové jámě okolo balu v pravidelných rozestupech a musí být dostatečně pevně zatlučeny. Následně je výsadbová jáma zasypána připravenou zeminou. Následně jsou spojeny kotvící kůly dřevěnými příčkami a kmen stromu je pevně zafixován pomocí fixačních úvazků, které jsou ke kůlům připevněny dostatečně pevně aby nedocházelo k jejich posunům. Na povrchu, okolo kmene vysazeného stromu, je do vzdálenosti 1 m připravena výsadbová mísa, která slouží k zadržení zálivkové vody. Tato mísa je následně zasypána mulčem z drcené borové kůry o mocnosti 10 cm, ale ve vzdálenosti 5 cm od kmene stromu aby nedocházelo k vzájemnému kontaktu.

Materiál:

3 dřevěné hloubkově impregnované kůly (250 cm x 6 cm)

3 dřevěné příčky

3 fixační úvazky

Rozvojová péče

Před výsadbou balového stromu je potřeba ořezat, nebo zakrátit poraněné, nebo zaschlé kořeny. V závislosti na velikosti vysazovaného materiálu je potřeba provést řez nadzemní části. Řez se provádí pro ochranu stromu před infekcemi v případě, že došlo k poranění části koruny, nebo aby došlo k žádoucímu vývoji koruny. V případě nutnosti je vhodné provést srovnávací řez, aby došlo k rovnováze mezi korunou stromu a kořenovým systémem. Při řezu se nikdy nezakracuje terminál a maximální řez větví nesmí přesáhnout délku 5 cm. Zásadní pro žádoucí rozvoj stromu je dodržet nezbytnou zálivku. Povýsadbová péče o strom musí splňovat kritéria ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rozvojová a udržovací péče o rostliny

Ve vhodném agrotechnickém termínu je vhodné provést odborný výchovný řez. Strom je třeba nahradit v případě, že dojde k proschnutí koruny nebo v případě odumření rostliny. Výsadbu nového jedince je třeba provést opět ve vhodném agrotechnickém termínu.

Dále je třeba doplňovat mulč podle potřeby a kontrolovat, zda nedochází k odírání kmene úvazky.

5.3.2. Keřová výsadba

Výsadbový materiál je sázen do zpracované zeminy, do výsadbových jamek o velikosti 1,5 násobku kořenového balu. Při výsadě je třeba dbát, aby nedocházelo k utužení stěn, či dna výsadbové jamky. Kořeny výsadbového materiálu je třeba rozprostít do jejich přirozené podoby a je nezbytné odstranit všechny části přepravních nádob, které se v zemině nerozloží. Po obsypání a zasypání kořenové části je třeba zeminu v okolí keře rovnoměrně přitlačit. Hloubka výsadby musí odpovídat hloubce původního zasazení rostliny. Následně je třeba výsadbu dostatečně zalít tak, aby došlo k prolité celého profilu, do kterého byla rostlina vysazena. Po dokončení výsadby je vhodné osázenou plochu nakypřit a urovnat a plochu výsadby zakrát borkou z borové kůry o mocnosti 10 cm. Ph půdy je v případě některých druhů keřů potřeba regulovat.

Výsadba musí splňovat kritéria ČSN 83 9021.

Rozvojová péče

Pro zachování kvality výsadby je nezbytné udržovat ji v bezplevelném stavu. Výsadbu je třeba nahradit v případě, že dojde k proschnutí nebo v případě odumření rostliny. Výsadbu nového jedince je třeba provést opět ve vhodném agrotechnickém termínu.

5.3.3. Výsadba půdopokryvných rostlin

Výsadba půdopokryvných rostlin je vhodná až po dokončení výsadeb vzrostlejších dřevin. Vhodný rostlinný materiál představují kontejnerované sazenice. Ty jsou sázeny do předem připravených jamek v odplevelené zemině. Hnojiva se aplikují při výsadbě. Vhodné je při výsadbě provést 50 % výměnu zeminy ve výsadbové jamce. Nezbytná je adekvátní závlaha provedena ihned po výsadbě. Následně je výsadba zakryta mulčovacími materiálem.

Rozvojová péče

U okrasných rostlin bývá případně potřeba zásahu proti savým, požerovým aj. škůdcům. V obytné části zahrady se doporučuje především mechanická ochrana, případně chemická. Je však vhodné dbát na bezpečnost produktu s ohledem na pobyt osob v daném prostředí.

5.3.4. Trvalková výsadba

Sazenice se sázejí do připravené srovnané zeminy po výsadbě stromového a keřového patra. Po vyjmutí kontejnerové rostliny z obalu je sázena do výsadbové jamky odpovídající velikosti původního balu tak, aby nedocházelo k zasypání sazenice. Následně je zahrnutá jamka mírně, rovnoměrně stlačena. Po výsadbě je provedena závlaha tak, aby došlo k prolití celého výsadbového profilu.

Rozvojová péče trvalek a travin

Povýsadbová péče trvalkových záhonů zahrnuje především závlahu, pletí a kypření půdy. Dvakrát ročně je potřeba provádět odpichování okrajů v případě, že není okraj provedený jiným způsobem. Při jarní údržbě je třeba odstranit odumřelé prýty. Zimní kryt je nezbytný pro zachování náchylnějších druhů.

5.3.5. Výsadby cibulovin

Cibuloviny se vysazují plošně, nebo do hnízd na základě návrhu výsadby.

Rod *Allium* se vysazuje v září do hloubky 6-15 cm, při teplotě půdy pod 12°C.

Rod *Narcissus* se vysazuje v září do hloubky 15-20 cm, při teplotě půdy pod 12°C.

Rod *Tulipa* se vysazuje v říjnu do hloubky 12-15 cm, při teplotě půdy pod 9°C.

Rozvojová péče

Rozvojová péče cibulovin zahrnuje odstranění květenství po odkvětu, aby nedocházelo k vysilování cibulí. U rodů *Narcissus* a *Tulipa* je vhodné cibule po třech letech vyjmout z půdy po zatažení, aby nedocházelo ke zplnění. Tyto cibule je možné na podzim znovu vysadit.

5.3.6. Založení trávníku

Trávník je potřeba založit na čisté připravené ploše o mocnosti půdy minimálně 20cm, přičemž se tato mocnost nesmí odchylovat o více než čtvrtinu. Plochu pro setí je třeba nejprve dostatečně nakypřit, vyzbít kameny a odstranit zbytky původní vegetace. Výsev je nevhodné provádět na ploše nedostatečně utužené a napojení na okraje musí být plynulé s odchylkou směrem dolů menší než 2cm.

Vhodné podmínky pro výsev nastávají za dostatečně teplých (8°C) a vlhkých podmínek. Ideálně v období květen až září. Při ranějším nebo pozdějším výsevu hrozí nevzejítí určitých druhů ve směsi.

Obecné podmínky pro založení trávníků určuje ČSN 83 9031.

Hnojení

Po vysetí trávníku je vhodné aplikovat startovací dusíkové hnojivo. Tovšak nesmí být zapraveno příliš hluboko, jinak hrozí vyplavování hnojiva. Druhou dávku je vhodné aplikovat dva týdny po vzejítí trávníku. Doporučená dávka je 20g / m².

Rozvojová péče

První sečení po výsevu trávníku se provádí při výšce trávy přibližně 10 cm. Čerstvě vysazený trávník vyžaduje častou závlahu v menších dávkách. Pravidelná závlaha je nezbytná do 1 seče. Následná závlaha se odvíjí od stavu počasí.

6. Diskuze

Návrh systémových předzahrádek přináší zcela nový druh výsadeb, obzvláště vhodný pro čerstvé realizace developerských projektů. Složitější aplikaci představuje použití u starších zástaveb, kde již došlo k individualizaci předzahrádkových prostor, ať už výsadbami nebo úpravou zpevněných ploch. Vhodným příkladem je návrh v ulici Komárov, kde došlo k výrazným úpravám příjezdových ploch ke garážím, což zvyšuje náročnost aplikace projektu a potřebu individuálních úprav. U developerské zástavby, s uniformním přístupem ke vzhledu obydlí, jsou i předzahrádkové prostory shodné, co do výměry a podoby technických elementů. Jedná se především o zpevněné plochy, nájezdů ke garážím a přístupových chodníků ke vchodům, které představují zásadní limity pro umístění výsadeb. Při navržení jednoho nebo více výsadbových plánů je pak možné je úspěšně aplikovat na větší množství předzahrádek. To dokazuje obzvláště návrh v zájmovém území ulice Werichova. Aplikace tohoto přístupu na historické obce s sebou přináší řadu úskalí. Návrh musí především respektovat historické pozadí území, aby nepůsobil rušivě.

Nespornou výhodou je estetická hodnota, kterou návrhy přináší, jak dokazují přiložené vizualizace. A to i v prostorech historické části obce Petrov. Což je vidět při porovnání vizualizací v ulici Rybáře se současným stavem, který dokazuje dlouhodobé opomíjení předzahrádkových prostor. Zápor návrhu pro toto území představuje vysoká pořizovací cena. Tu je možné případně snížit redukcí drahých trvalkových výsadeb, nebo omezením nejdražší položky výsadby alejového stromu. Relativně vysokou pořizovací cenu vykazuje také návrh v ulici Nerudova. Opět je to způsobeno použitím většího množství trvalkových výsadeb. Přesto je možné celkovou cenu při širším použití považovat za výhodu tohoto principu výsadeb. A to v důsledku opakování omezeného množství návrhů. Nejlépe je tento princip viditelný opět na zpracování ulice Werichova v obci Velké Přílepy. Následkem malých rozměrů předzahrádky je nízká i celková cena pořízení. Z tohoto hlediska se zdá být navržený princip ideální.

Značnou překážku pro aplikaci pak představují vlastnické poměry. Je značně nepravděpodobné, že by se větší množství obyvatel shodlo na použití tohoto konceptu. Obzvláště pak u dříve realizovaných staveb domů, u kterých již byl nějaký typ výsadeb proveden. Jisté východisko představují uliční prostory, které jsou zcela ve vlastnictví obce, jako je tomu v ulici Rybáře v obci Petrov. Je však velmi pravděpodobné, že i zde by se vyskytly protesty z řad veřejnosti. Opět se tedy úvaha na reálné použití vrací k aplikaci u čerstvě realizovaných developerských projektů. I zde by však bylo vhodné provést výsadby ihned po dokončení výstavby, dříve než dojde k prodeji do soukromého vlastnictví.

Další sporný bod, představuje uniformita tohoto přístupu. S tím je spojena určitá ztráta individuality na úrovni pozemku. Na druhou stranu to může napomoci vzniku identity v rámci nově vznikajících suburbií na úrovni ulice, nebo bloku, vzhledem k šíři aplikace.

Celkovým předpokládaným důsledkem použití těchto výsadeb, má být maximální ozelenění, v rámci minimalistických ploch pro zeleň u těchto typů zástaveb a zvýšení přitažlivosti nemovitosti pro prodej do soukromého vlastnictví. Na základě zvýšení atraktivity, je teoreticky možné i zvýšení ceny domů a pozemků. Vzhledem k nízkým nákladům na pořízení projektu pro rozsáhlé plochy a nízké náklady na pořízení u malých předzahrádek se může jednat o značné navýšení příjmů.

7. Závěr

Na základě zpracování projektu bylo zjištěno, že myšlenka Systémových předzahrádek může představovat vhodnou alternativu k tradičním výsadbám v prostředí čerstvě zakládaných suburbií. Zároveň byl potvrzen předpoklad obtížné aplikace, na prostředí dříve dokončených zástaveb, s nějakou formou již založených výsadeb nebo individuální úpravou zpevněných ploch.

Dále bylo zjištěno nejvýhodnější použití u předzahrádek menšího charakteru, kde klesá cena zhotovení výsadeb. Všechny zhotovené návrhy však zvyšují atraktivitu zvolených prostor vybraných ulic, bez ohledu na typ zástavby a její původ.

8. Seznam použité literatury

- Beevers, R., 1988, *The Garden City Utopia – A critical biography of Ebenezer Howard*, 2. vyd., Olivia Press, Abingdon, s. 205-207, ISBN 0 9542118 0 4
- Blanda, R., 2008, *Spořilov – urbanistická perla Prahy 4*, *Tučňák – měsíčník Městské Části Praha 4*, ročník XVII, *Zelené zlato čtyřky*, s. 70-71
- Cílek, V., Baše, M., 2005 *Suburbanizace pražského okolí: Dopady na sociální prostředí a krajinu*, Praha, (online), dostupné z http://www.vizezasova.cz/images/suburbanizace_1.pdf
- Fabinger, F., 1923, *Zahradní město – Howardovo zahradní město a jeho smysl hospodářský*, *Nová práce – list pro organizaci práce, technickou a sociální politiku*, ročník V., číslo 2., s.23-25
- Flegl, N., 2000, *Ořechovka – Od vinice přes barokní zahradu k zahradní čtvrti*, *Knihovnička časopisu Břevnovan*, č.4
- Flegl, M., Fleglová, J., 1981, *Ořechovka – pražská vilová čtvrť dvacátých let*, *Památky a příroda - Časopis státní památkové péče a ochrany přírody*, Praha, ročník VI., s. 513-520
- Hampstead Garden Suburb Trust, *History*, (online), datum neuvedeno, [cit. 2016-7-4], dostupné z <http://www.hgstrust.org/>
- Hetherington, P., *Common Ground*, (online), 2004, [cit. 2016-3-4], dostupné z <http://www.theguardian.com/society/2004/jul/07/regeneration.communities>
- Himmelhuber, P., 2004, *Selbst Vorgärten, Einfahrten und Eingänge gestalten*, Compact Verlag, Munich, s. 2-10, ISBN 978 3817421855
- Hnilička, P., 2012, *Sídelní Kaše*, 2. vyd., Host – vydavatelství s.r.o., Brno, s. 53-83, ISBN 978 80 7294 592 4
- Howard, E., 2014, *Garden Cities of To-Morrow*, CreateSpace Independent Publishing Platform, s. 15-42, ISBN 978 1515036623
- Hrůza, J., 1965, *Teorie města*, Československá akademie věd, Praha, s.328
- Jebavý, M., 2001, *Zeleň malých měst – doktorská disertační práce*, *Fakulta architektury ČVUT v Praze, Ústav urbanismu*, s. 253-256
- Kupka, J., 2006, *Zeleň v historii města*, ČVUT v Praze, Nakladatelství ČVUT, s 143, ISBN 80 01 03443 7
- Mareček, J., 2005, *Krajinářská architektura venkovských sídel*, ČZU – FAPPZ, Praha, ISBN 80 213 1324 2, s. 128 (Miller, 2002).
- Moravec, J., 1994, *Fytocenologie*, Academia, Praha, ISBN 80 200 0457 2
- Moutvic, M., 1995, *Spořilov - stavební družstvo zklamaných nadějí*, *Pražský sborník historický*, XXVIII, KLP, Praha, s. 102-144
- North Hertfordshire District Council, *Urban Design Assessment Letchworth garden City*, (online), 2007 [cit. 2016-4-1], dostupné z <http://www.north-herts.gov.uk/planning/planning-policy/local-plan-emerging-policy/evidence-base/urban-design-assessment>
- Nová, D., 2009, *Zlín – Funkcionalistické město v zahradách*, *ZAHRADA PARK KRAJINA*, ročník XIX., číslo 4, s. 30-37
- Nový, O., 1991, *Zlín – První funkcionalistické město*, *Zlínský funkcionalismus – sborník příspěvků sympózia*, *Státní galerie ve Zlíně*, Zlín, s. 29-35
- Ott, E., 2001, *Vorgärten: Gestaltungsbeispiele*, BLV Verlagsgesellschaft mbH, str. 4-7, ISBN 978 3405160555

Suburbanizace, Ouředníček, M., (online), 2010, [cit. 2016-4-6], dostupné z
http://suburbanizace.cz/01_teorie_suburbanizace.htm

Roleček, J., 2013, Vegetace subkontinentálních doubrav ve střední a východní Evropě – doktorská
disertační práce, Přírodověcká fakulta Masarykovy univerzity

Rudolf, K., 1912, Anglická zahradní města, J. & A. Nepomucký, Tábor, s. 37

Stockar, R., 1912, Město budoucnosti, Styl – měsíčník pro architekturu, umělecké řemeslo a úpravu
měst, ročník IV., s43-68

Ševeček, O., 2009, Zrození Baťovy průmyslové metropole, Veduta, České Budějovice, s. 412, ISBN 978
80 86829 42 5

Vorel, I., 2008, Satelitní nízkopodlažná obytná zástavba – vztah struktury zástavby a kvalita obytného
prostředí, ZAHRADA PARK KRAJINA, ročník XVIII., číslo 1, s. 4-6

autor anonymní, 1950, Welwyn Gity Official Guide, Pyramid Press Ltd with the authority of Welwyn
Garden City U.D.C.

Welwyn Garden City Society, History, (online), 2009, [cit 2016-3-4], dostupné z
http://welwynhatfield.co.uk/wgc_society/?page_id=33

Ženíšek, T., 1940, Výstavba Hanspaulky a vznik TJ sokolské

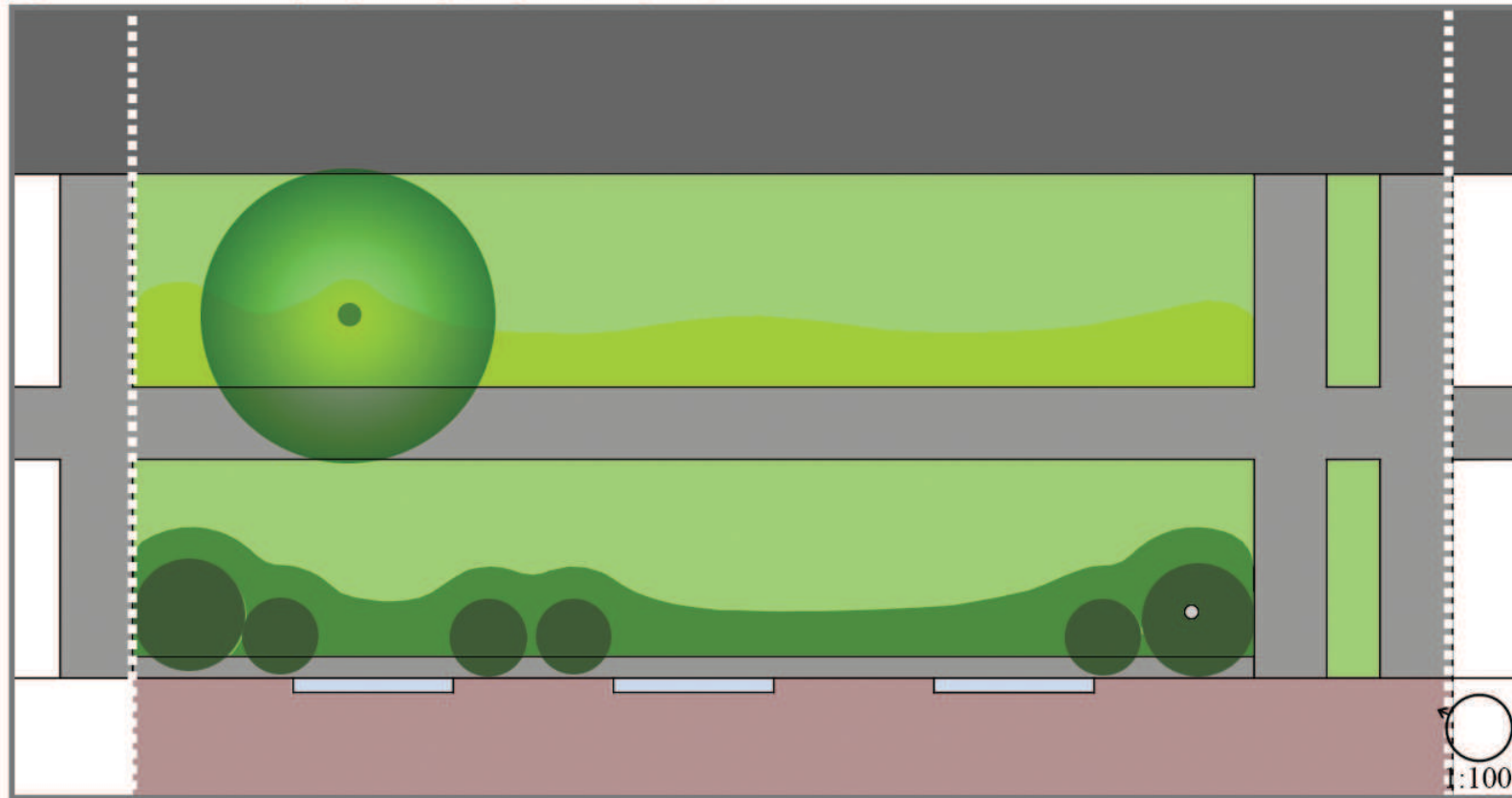
9. Seznam obrázků

- Obr. č. 1 Protihlukové působení zeleně
- Obr. č. 2 Ideální město pro 10 000 obyvatel J.S. Buckinghama
- Obr. č. 3 Ideální město architekta C. N. Ledoux
- Obr. č. 4 Tři magnety Zahradního města Ebenezer Howarda
- Obr. č. 5 Plán zahradního města a přilehlého zemědělského pásu
- Obr. č. 6 Plán zahradního města
- Obr. č. 7 Plán Města bez kouře a ubohých obydlí
- Obr. č. 8. Původní plán města Letchworth
- Obr. č. 9 Původní plán města Welwyn Garden City
- Obr. č. 10 Původní plán Hapstead Garden suburb
- Obr. č. 11 Široké uliční prostory Ořechovky se zelenými pásy podél vozovky
- Obr. č. 12 Regulovaná podoba oplocení domků v zahradní čtvrti Ořechovka
- Obr. č. 13 Současná podoba zahradní čtvrti Hanspaulka
- Obr. č. 14 Extremní příklad suburbanizace v Sun City, Arizona, USA
- Obr. č. 15 Vliv automobilové dopravy suburbií na jádrová města
- Obr. č. 16 Vymezení zájmových území v rámci ČR
- Obr. č. 17 Vymezení katastrálního území obce Petrov
- Obr. č. 18 Budova školy z roku 1908
- Obr. č. 19 Geomorfologická mapa, na úrovni Podcelek, zájmového území obce Petrov
- Obr. č. 20 Geologická mapa zájmového území obce Petrov
- Obr. č. 21 Pedologická mapa zájmového území obce Petrov
- Obr. č. 22 Mapa příslušnosti území obce Petrov do Klimatických regionů ČR
- Obr. č. 23 Mapa příslušnosti území obce Petrov do Biogeografických regionů ČR
- Obr. č. 24 Mapa potenciální přirozené vegetace v katastrálním území obce Petrov
- Obr. č. 25 Analýza rozvoje zastavěného území obce Petrov
- Obr. č. 26 Analýza vlastnictví pozemků předzahrádek - původní zástavba - ulice Rybáře
- Obr. č. 27 Analýza vlastnictví pozemků předzahrádek - nová zástavba 90. let - ulice Komárov
- Obr. č. 28 Současný stav, ulice Rybáře
- Obr. č. 29 Současný stav, ulice Rybáře
- Obr. č. 30 Současný stav, ulice Rybáře
- Obr. č. 31 Současný stav, ulice Rybáře
- Obr. č. 32 Současný stav, ulice Komárov
- Obr. č. 33 Současný stav, ulice Komárov
- Obr. č. 34 Současný stav, ulice Komárov
- Obr. č. 35 Současný stav, ulice Komárov
- Obr. č. 36 Technické sítě a limity v zájmových územích obce Petrov
- Obr. č. 37 Vymezení katastrálního území obce Velké Přílepy
- Obr. č. 38 Zástavba obce v období III. Vojenského mapování (r. 1918)
- Obr. č. 39 Zástavba obce v roce 1961
- Obr. č. 40 Geologická mapa zájmového území obce Velké Přílepy
- Obr. č. 41 Mapa příslušnosti území obce Petrov do Klimatických regionů ČR dle VÚKOZ
- Obr. č. 42 Analýza rozvoje zastavěného území obce Velké Přílepy
- Obr. č. 43 Analýza vlastnictví pozemků předzahrádek - zástavba r. 2000 - ulice Werichova
- Obr. č. 44 Analýza vlastnictví pozemků předzahrádek - zástavba r. 2014 - ulice Nerudova
- Obr. č. 45 Současný stav, ulice Werichova
- Obr. č. 46 Současný stav, ulice Werichova
- Obr. č. 47 Současný stav, ulice Werichova
- Obr. č. 48 Současný stav, ulice Werichova
- Obr. č. 49 Současný stav, ulice Nerudova
- Obr. č. 50 Současný stav, ulice Nerudova
- Obr. č. 51 Současný stav, ulice Nerudova
- Obr. č. 52 Technické sítě a limity v zájmových územích obce Velké Přílepy
- Obr. č. 53 Části obce Petrov určené ke zpracování
- Obr. č. 54 Části obce Velké Přílepy určené ke zpracování

Seznam grafických příloh

- Výkres č. 1 KONCEPT zájmového území v ulici Rybáře v obci Petrov
Výkres č. 2 NÁVRH zájmového území v ulici Rybáře v obci Petrov
Výkres č. 3 OSAZOVACÍ PLÁN zájmového území v ulici Rybáře v obci Petrov
Výkres č. 4 OSAZOVACÍ PLÁN zájmového území v ulici Rybáře v obci Petrov
Výkres č. 5 VIZUALIZACE NÁVRHU zájmového území v ulici Rybáře v obci Petrov
- Výkres č. 6 KONCEPT zájmového území v ulici Komárov v obci Petrov
Výkres č. 7 NÁVRH zájmového území v ulici Komárov v obci Petrov
Výkres č. 8 OSAZOVACÍ PLÁN zájmového území v ulici Komárov v obci Petrov
Výkres č. 9 VIZUALIZACE NÁVRHU zájmového území v ulici Komárov v obci Petrov
- Výkres č. 10 KONCEPT zájmového území v ulici Werichova v obci Velké Přílepy
Výkres č. 11 NÁVRH zájmového území v ulici Werichova v obci Velké Přílepy
Výkres č. 12 OSAZOVACÍ PLÁN zájmového území v ulici Werichova v obci Velké Přílepy
Výkres č. 13 VIZUALIZACE NÁVRHU zájmového území v ulici Werichova v obci Velké Přílepy
- Výkres č. 14 KONCEPT zájmového území v ulici Nerudova v obci Velké Přílepy
Výkres č. 15 NÁVRH zájmového území v ulici Nerudova v obci Velké Přílepy
Výkres č. 16 OSAZOVACÍ PLÁN zájmového území v ulici Nerudova v obci Velké Přílepy
Výkres č. 17 OSAZOVACÍ PLÁN zájmového území v ulici Nerudova v obci Velké Přílepy
Výkres č. 18 VIZUALIZACE NÁVRHU zájmového území v ulici Nerudova v obci Velké Přílepy

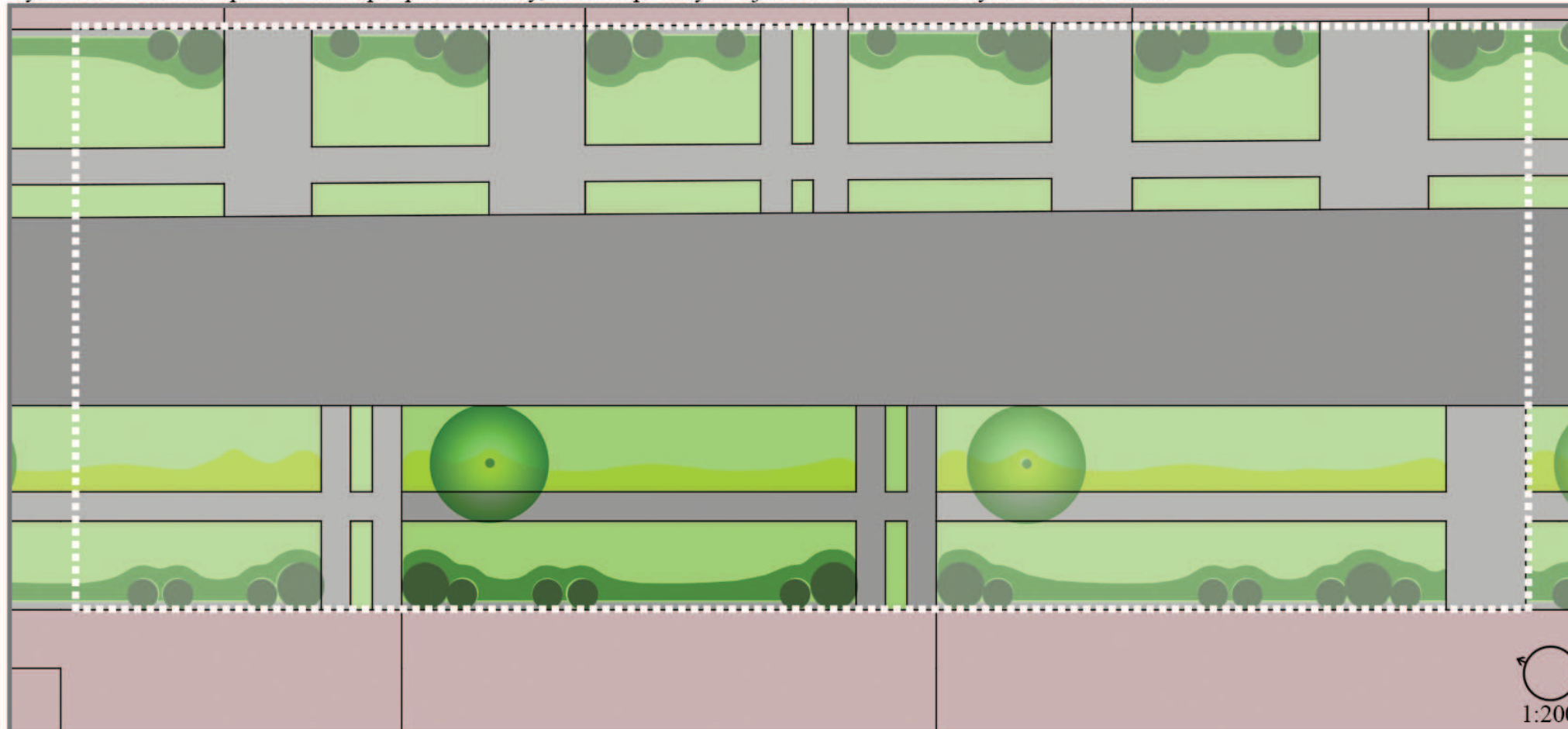
Výkres č. 1.1 Koncept zájmové parcely v ulici Rybáře, obce Petrov

LEGENDA pro výkresy č. X.1 a X.2 :

- vymezení zájmového území
- TECHNICKÉ PRVKY**
- silnice
- zpevněné plochy (chodníky, nájezdy)
- sloup elektrického vedení
- plocha domů
- okna domu náležícího k zájmové předzahrádce
- NAVRŽENÁ VEGETACE**
- trávnik
- trvalková výsadba
- keřová výsadba
- dominanty keřové výsadby
- stromová výsadba

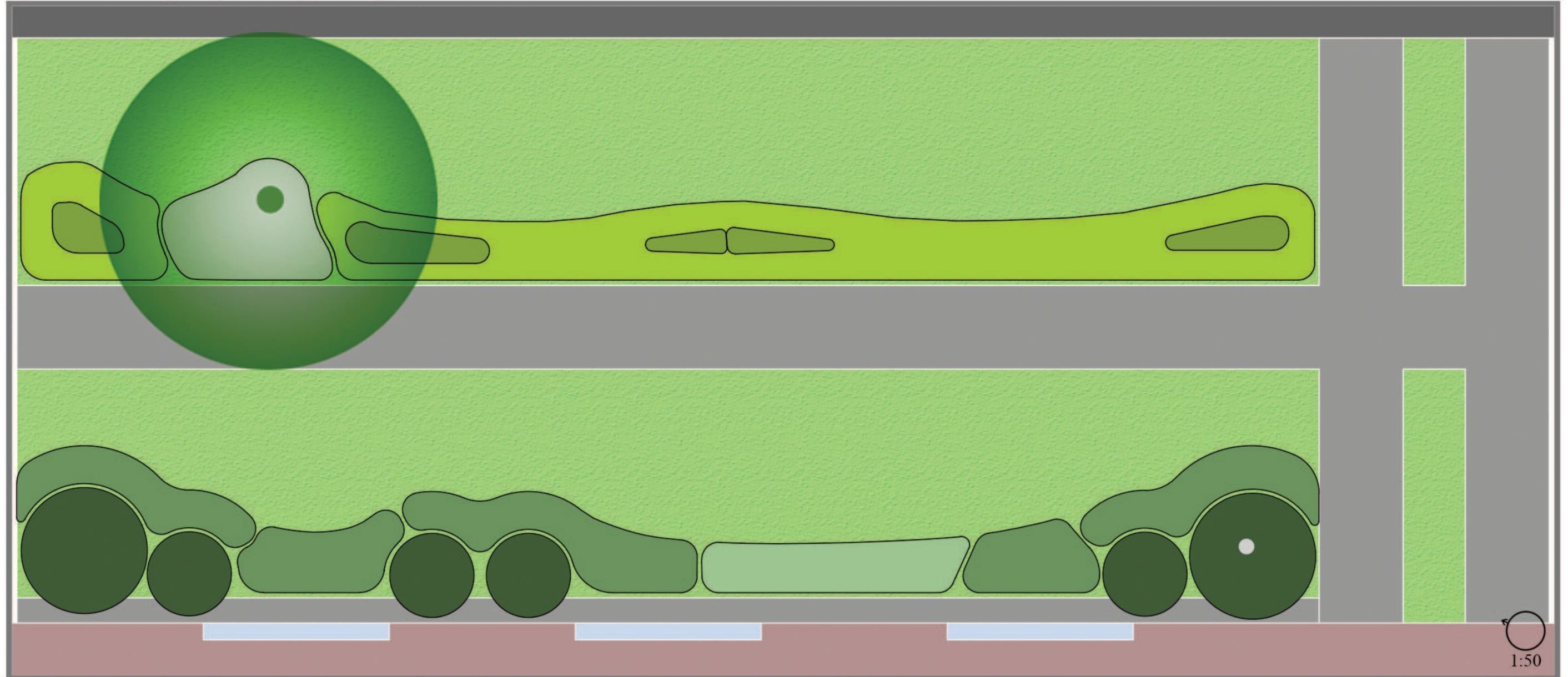
Výkres č. 1.2 Příklad aplikace konceptu předzahrádky, na další parcely v zájmovém území ulice Rybáře v obci Petrov

POPIS KONCEPTU :

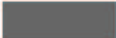

- výsadba kvetoucích keřů u paty domů představuje efektní řešení nenáročné, nízkoúdržbové zeleně
- v keřové výsadbě jsou umístěny dominanty tvořící výškové členění výsadby
- trvalkové výsadby plní funkci hlavní pohledové plochy s nejvyšší estetickou hodnotou
- výsadba soliterních stromů tvoří při opakování konceptu stromořadí
- travnaté plochy u komunikací netvoří překážku pro uživatele paralelně parkujících vozidel v ulici

Výkres č. 2 Návrh zájmové předzahrádky v ulici Rybáře, obce Petrov

LEGENDA :

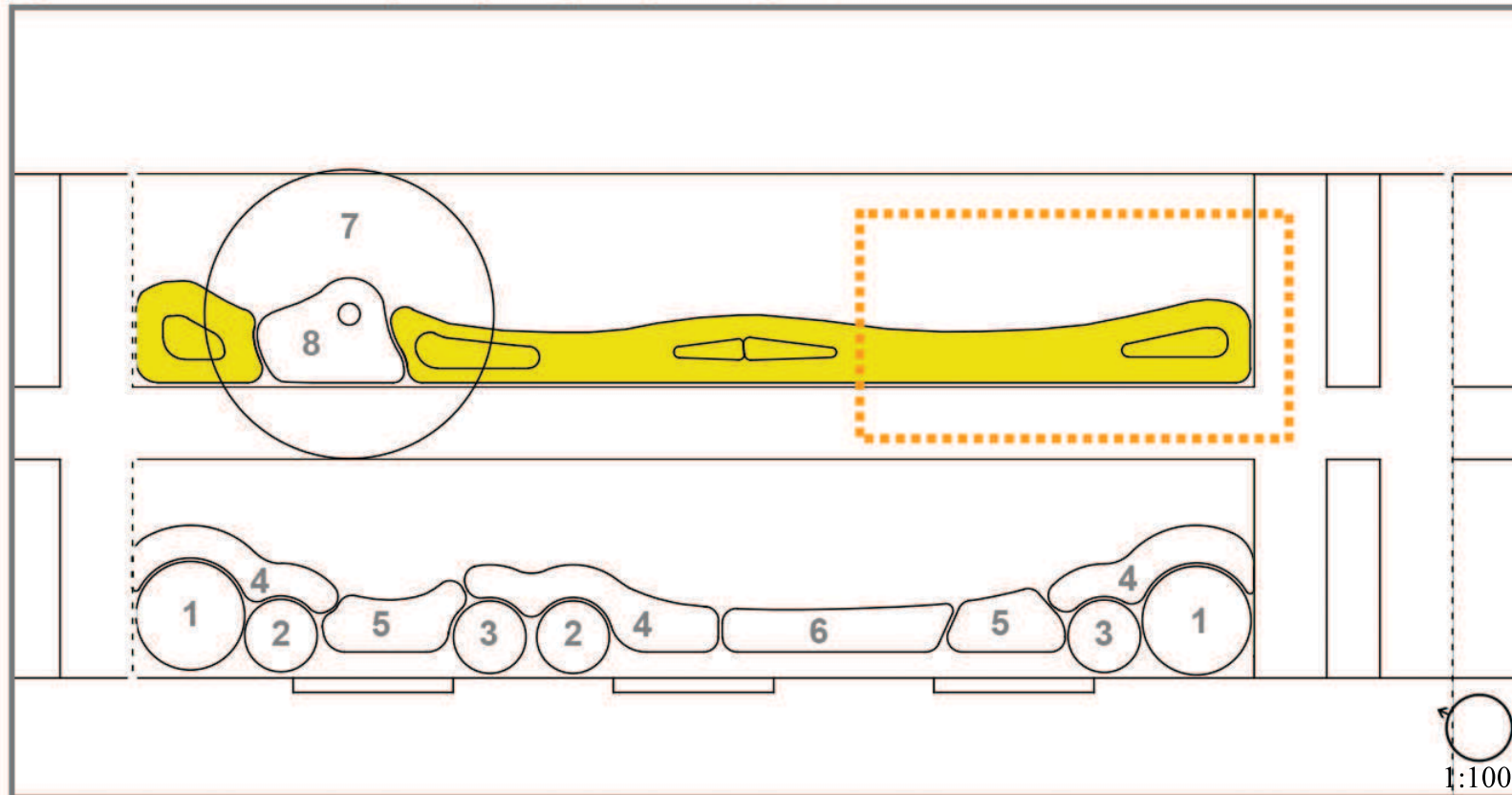
TECHNICKÉ PRVKY

	silnice
	zpevněné plochy (chodníky, nájezdy)
	sloup elektrického vedení
	plocha domů
	okna domu náležícího k zájmové předzahrádce

NAVRŽENÁ VEGETACE

	trávník		keřová výsadba - středně vzrůstné keře do výšky 1 m
	trvalková výsadba - do výšky 0,4 m		keřová výsadba - dominanty keřového patra - do výšky 1,5 m
	trvalková výsadba - dominanty do výšky 1 m		stromová výsadba - alejový strom
	keřová výsadba - půdopokryvné keře		
	keřová výsadba - nízké keře do výšky 0,6 m		

Výkres č. 3.1. Osazovací plán zájmové parcely v ulici Rybáře, obce Petrov

LEGENDA :

- vymezení zájmového území
- vymezení detailu trvalkového záhonu (viz Výkres. č Y)

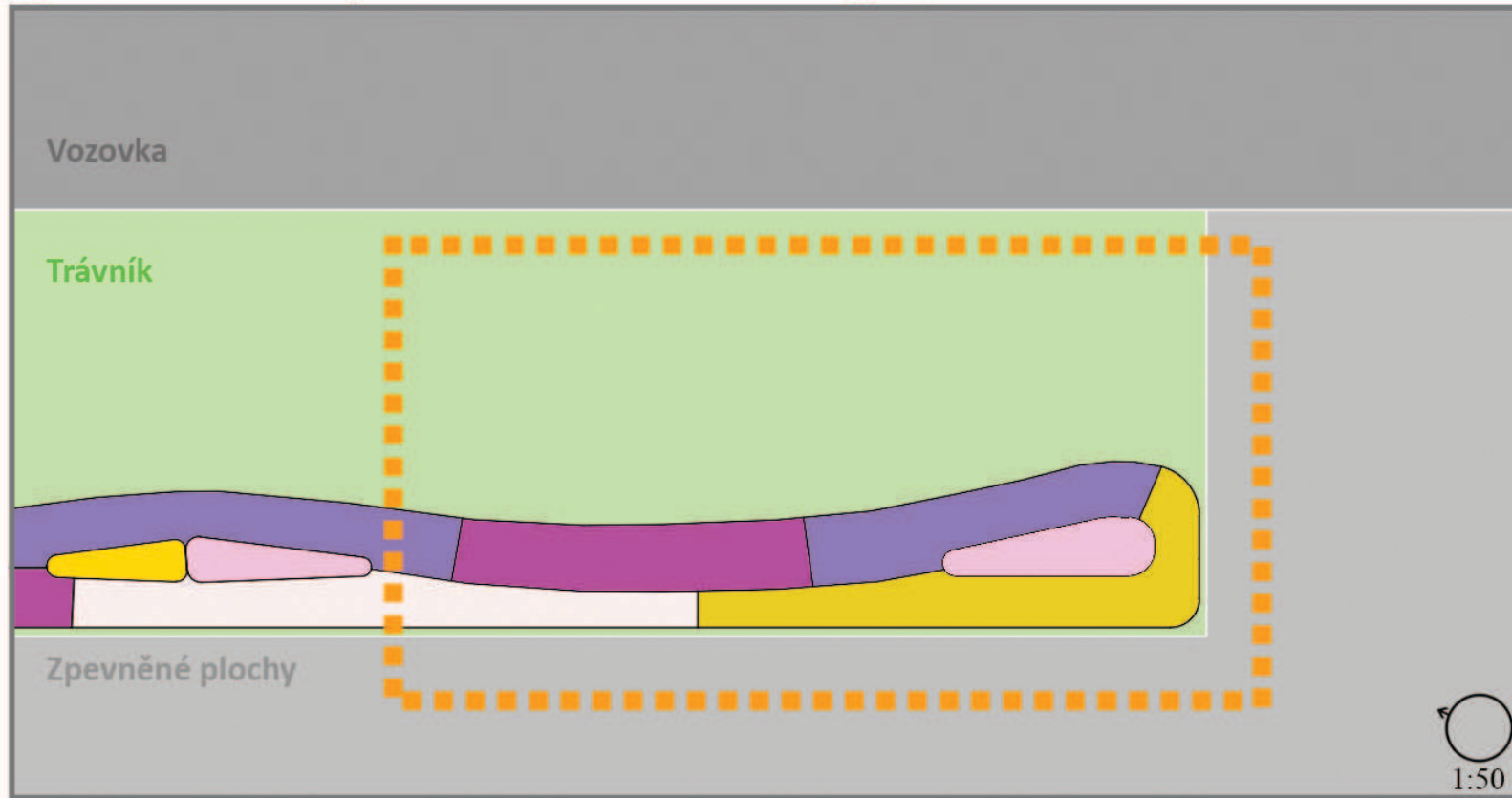
DRUHOVÁ SKLADBA NÁVRHU

- 1 *Syringa meyeri*
- 2 *Spiraea x cinerea* 'Grefsheim'
- 3 *Deutzia gracilis*
- 4 *Prunus laurocerasus* 'Otto Luyken'
- 5 *Symphoricarpos x chenaultii* 'Hancock'
- 6 *Spiraea betulifolia*
- 7 *Prunus* 'Accolade'
- 8 *Vinca minor*

Latinský název	Český název	Maximální výška	Doba a barva květu						
			IV	V	VI	VII	VIII	IX	
<i>Spiraea x cinerea</i> 'Grefsheim'	tavolník popelavý 'Grefsheim'	1,5m							
<i>Syringa meyeri</i>	šeřík Meyerův	1,5m							
<i>Deutzia gracilis</i>	trojpuk něžný	1m							
<i>Prunus laurocerasus</i> 'Otto Luyken'	bobkovišeň lékařská 'Otto Luyken'	1m							
<i>Symphoricarpos x chenaultii</i> 'Hancock'	pámelník Chenaultův 'Hancock'	0,5m							
<i>Spiraea betulifolia</i>	tavolník březolistý	0,7m							
<i>Prunus</i> 'Accolade'	třešeň 'Acollade'	8m							
<i>Vinca minor</i>	barvinek menší	0,3m							

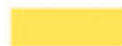

Výkres č. 3.2. Osazovací plán detailu trvalkového záhonu v ulici Rybáře, obce Petrov

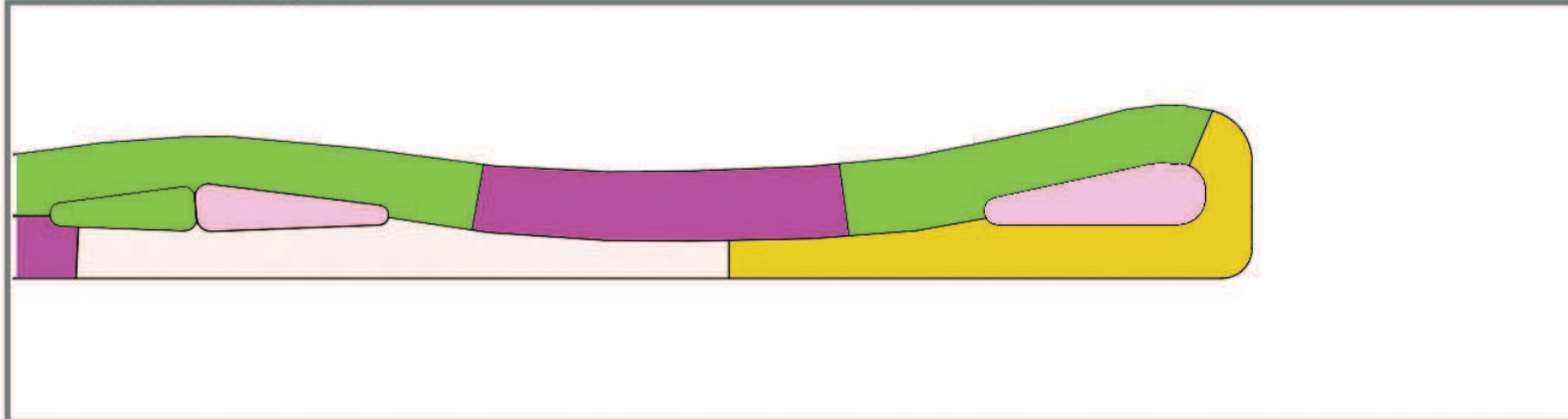
LEGENDA :

----- vymezení detailu trvalkového záhonu (viz Výkres. č Y)

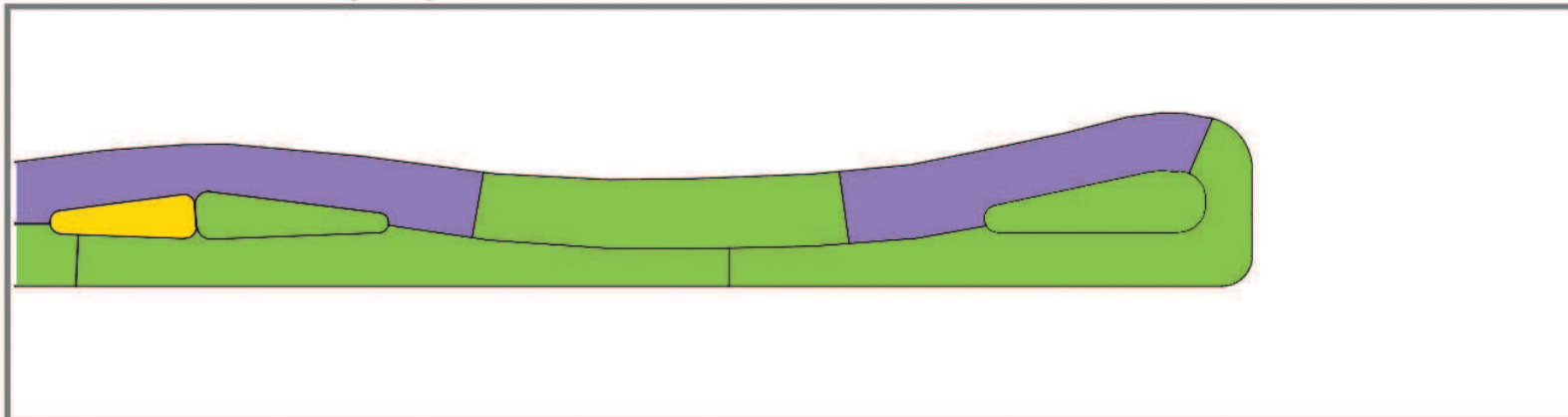
DRUHOVÁ SKLADBA NÁVRHU

- *Gypsophyla paniculata* 'Compact Plena'
- *Echinacea purpurea*
- *Aster amellus* 'Silbersee'
- *Geranium sanguineum* 'Aviemoire'
- *Rudbeckia fulgida*
- *Achillea tomentosa*

Jarní efekt trvalkové výsadby

Podzimní efekt trvalkové výsadby

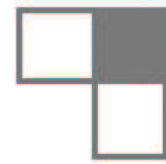
Latinský název	Maximální výška	Doba a barva květu					
		IV	V	VI	VII	VIII	IX
<i>Gypsophyla paniculata</i> 'Compact Plena'	30 cm						
<i>Echinacea purpurea</i>	100 cm						
<i>Aster amellus</i> 'Silbersee'	40 cm						
<i>Geranium sanguineum</i> 'Aviemoire'	30 cm						
<i>Rudbeckia fulgida</i>	70 cm						
<i>Achillea tomentosa</i>	20 cm						

Axonometrický pohled

- aplikace návrhu na okolní předzahrádky

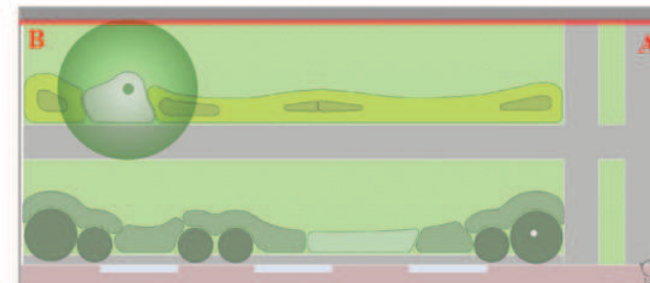
Perspektiva

- pohled na systémovou podobu navržené předzahrádky

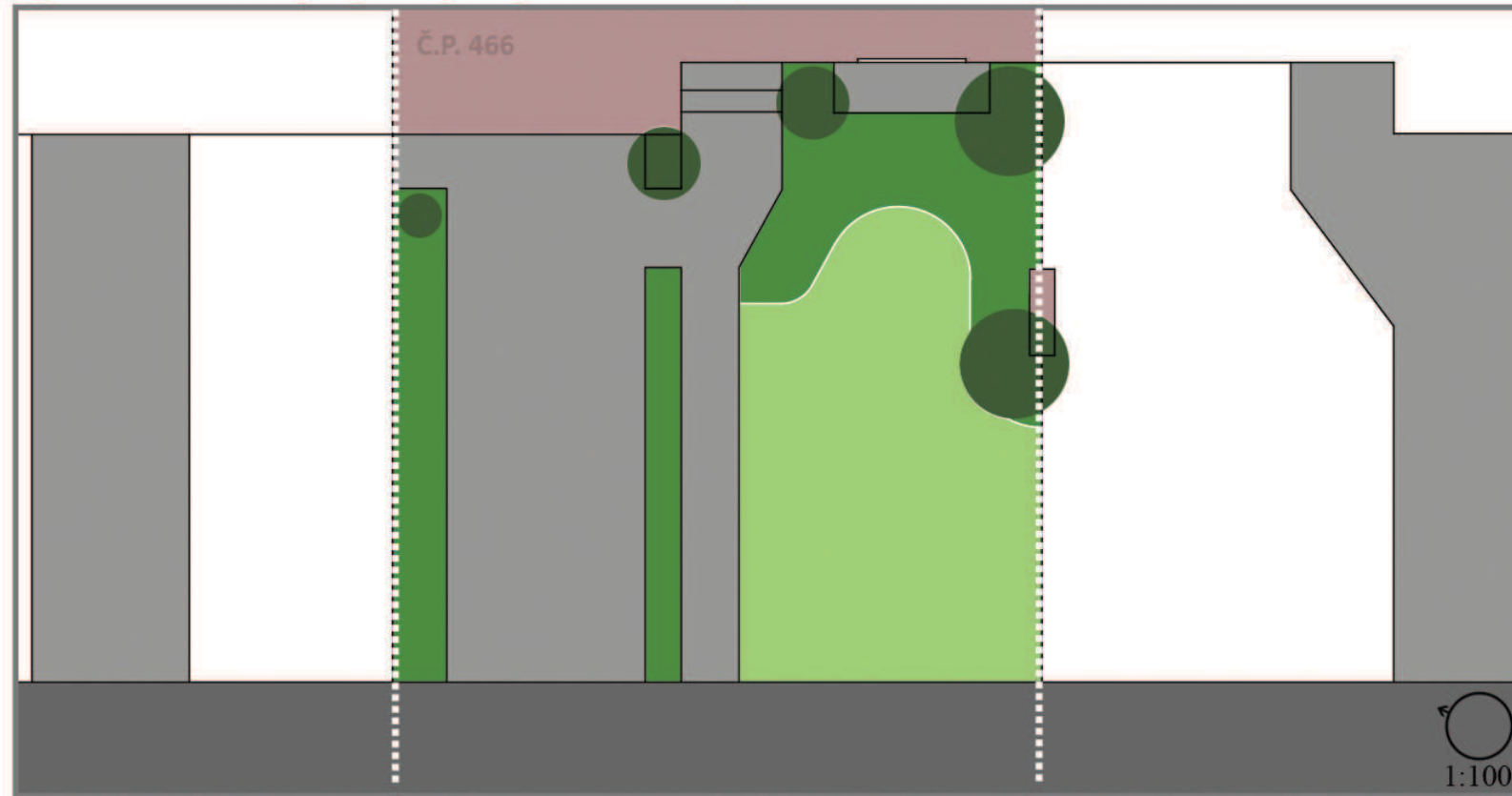

ŘEZ

- řez vedený uliční čarou

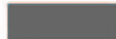
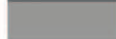
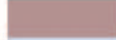
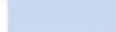
Výkres č. 6.1 Koncept zájmové parcely v ulici Komárov, obce Petrov

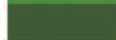
LEGENDA pro výkresy č. X.1 a X.2 :

..... vymezení zájmového území

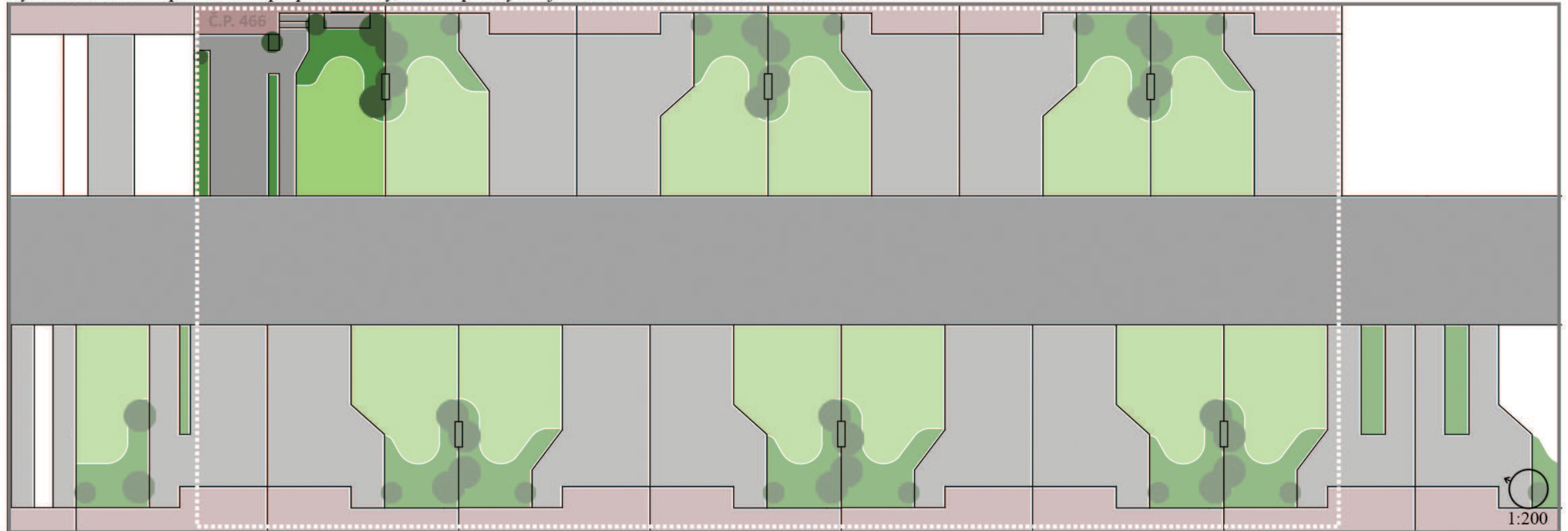
TECHNICKÉ PRVKY

- silnice
- zpevněné plochy (chodníky, nájezdy)
- plocha domů a dalších konstrukcí
- okna domu náležícího k zájmové předzahrádce

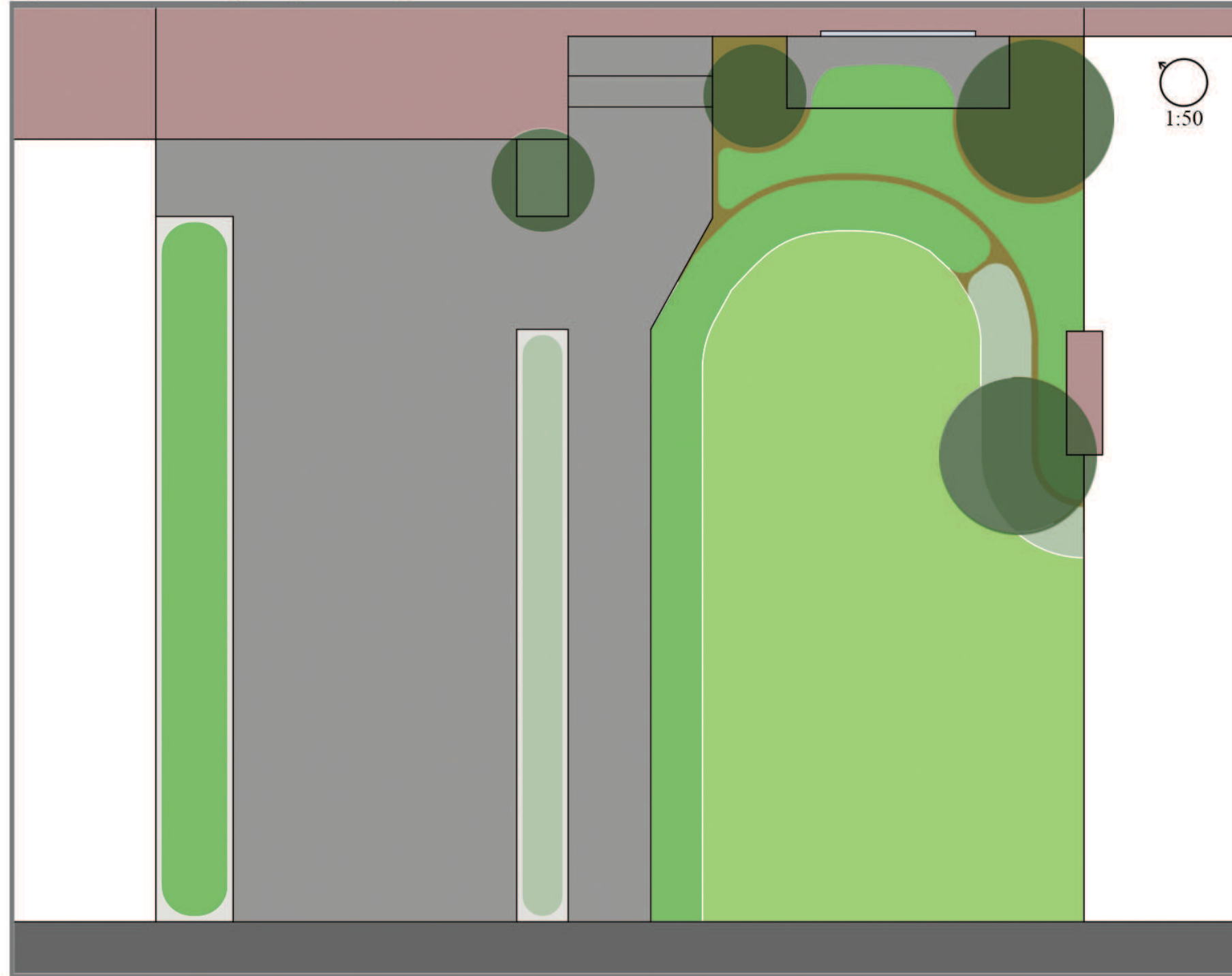
NAVRŽENÁ VEGETACE

- trávnik
- keřová výsadba
- dominanty keřové výsadby

Výkres č. 6.2 Příklad aplikace konceptu předzahrádky, na další parcely v zájmovém území ulice Komárov v obci Petrov

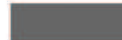

Výkres č. 7 Návrh zájmové předzahrádky v ulici Komárov, obce Petrov

LEGENDA :

TECHNICKÉ PRVKY

- silnice
- zpevněné plochy (chodníky, nájezdy)
- plocha domů a dalších zděných konstrukcí
- okna domu náležícího k zájmové předzahrádce

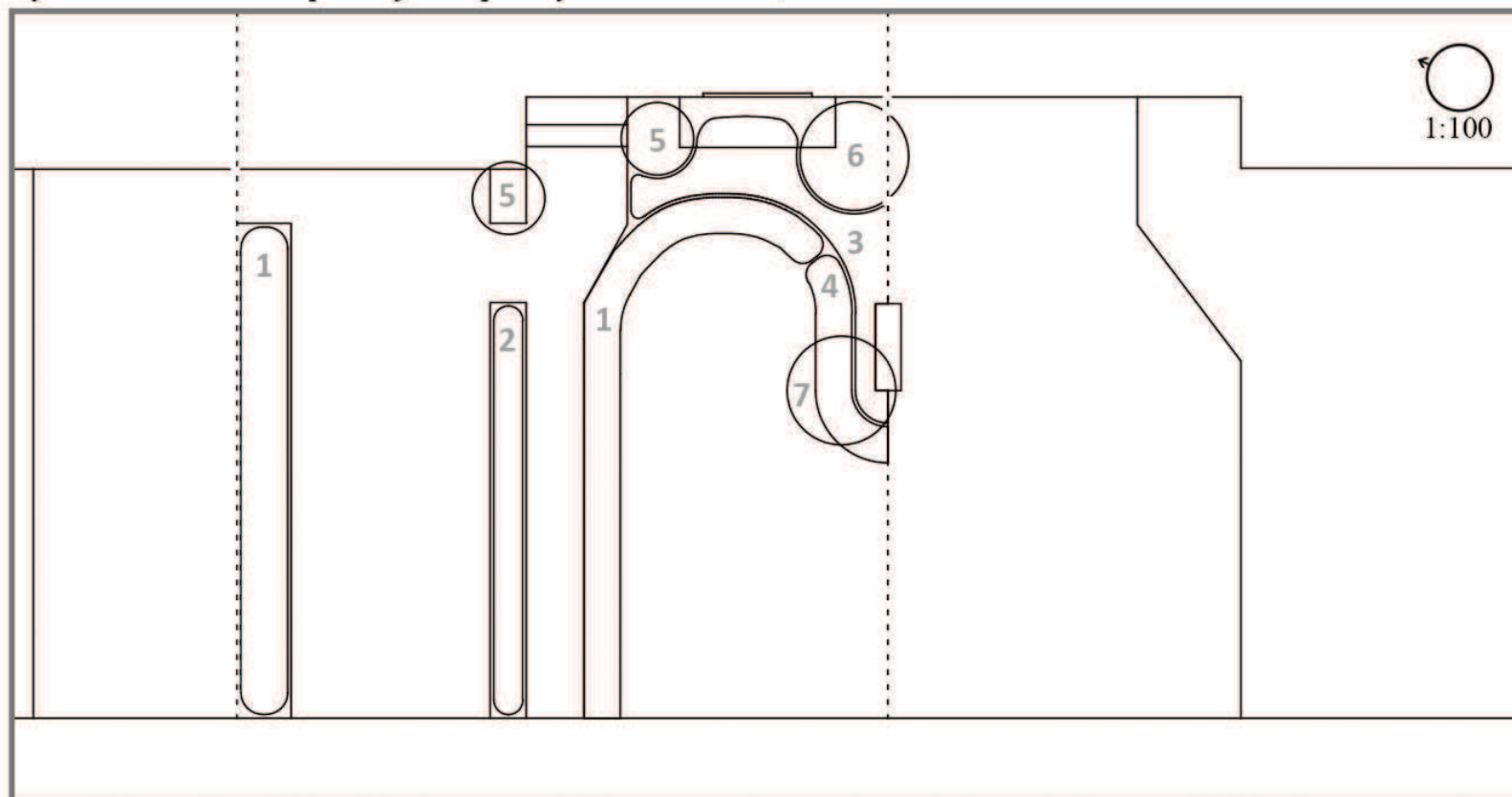
NAVRŽENÁ VEGETACE

- trávnik
- keřová výsadba - půdopokryvné keře
- keřová výsadba - nízké keře do výšky 0,6 m
- keřová výsadba - středně vzrůstné keře - do výšky 1 m
- keřová výsadba - dominanty keřového patra

STABILIZAČNÍ VRSTVY ZÁHONŮ

- mulč - borová kůra
- mulč - štěrková vrstva

Výkres č. 8 Osazovací plán zájmové parcely v ulici Komárov, obce Petrov

LEGENDA :

----- vymezení zájmového území

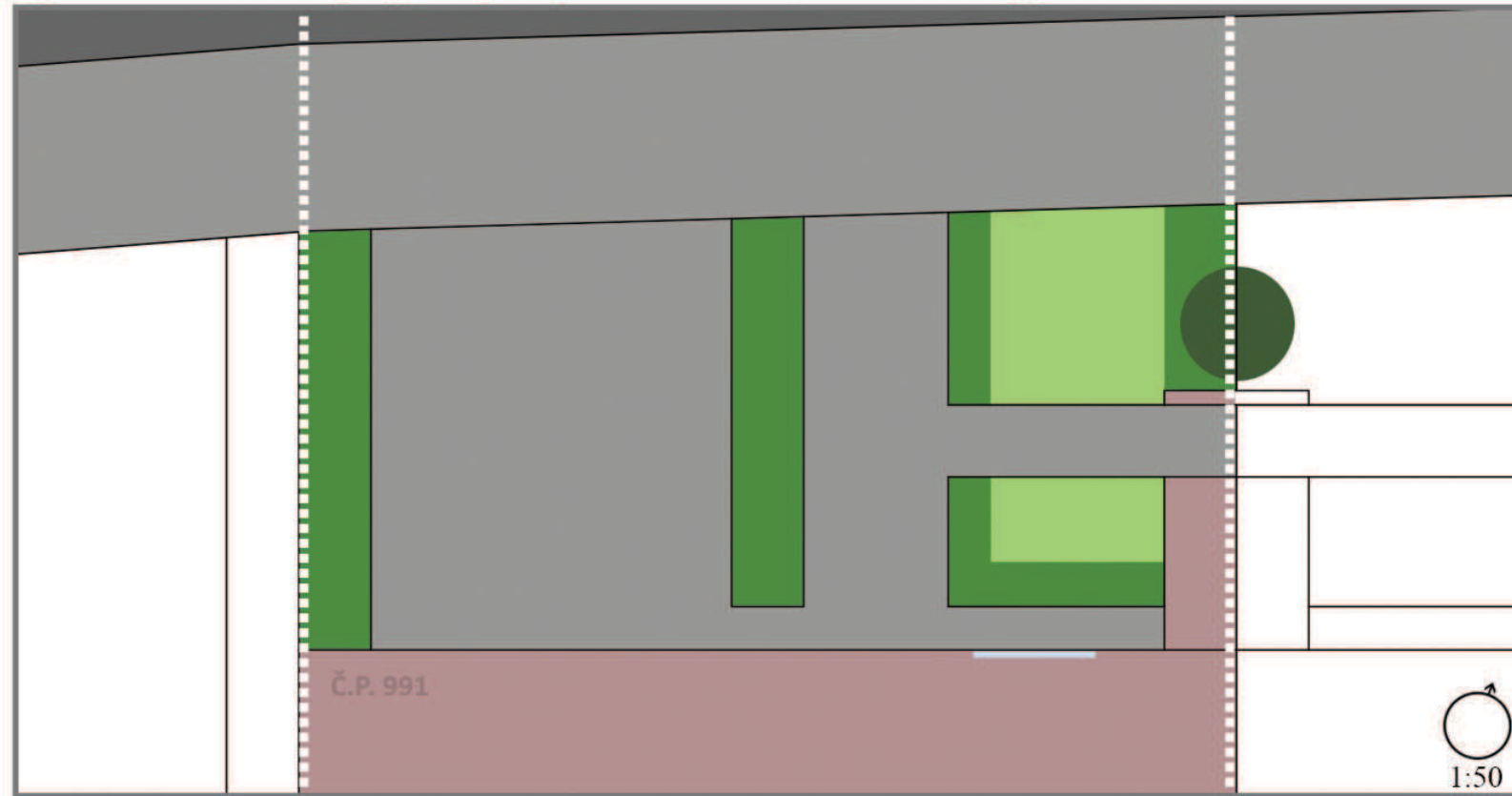
DRUHOVÁ SKLADBA NÁVRHU

- 1 *Lavandula angustifolia*
- 2 *Cotoneaster dammeri*
- 3 *Euonymus fortunei* 'Emerald Gaiety'
- 4 *Vinca minor*
- 5 *Buxus microphylla*
- 6 *Prunus laurocerasus*
- 7 *Magnolia stellata*

Latinský název	Český název	Maximální výška	Doba a barva květu								
			III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
<i>Lavandula angustifolia</i>	levandule úzkolistá	0,6 m									
<i>Cotoneaster dammeri</i>	sklaník Damerův	0,1 m									
<i>Euonymus fortunei</i> 'Emerald Gaiety'	brslen Fortuneův	0,6 m									
<i>Vinca minor</i>	brčál menší	0,2 m									
<i>Buxus microphylla</i>	zimostráz malolistý	1m									
<i>Prunus laurocerasus</i>	bobkovišeň lékařská	4 m									
<i>Magnolia stellata</i>	magnolie hvězdokvětá	4m									

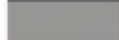

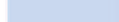
Výkres č. X.1 Koncept zájmové parcely v ulici Werichova, obce Velké Přílepy

LEGENDA pro výkresy č. X.1 a X.2 :

- vymezení zájmového území
- parcely zahrad mimo zájmové území

TECHNICKÉ PRVKY

- silnice
- zpevněné plochy (chodníky, nájezdy)
- plocha domů a dalších konstrukcí
- okna domu náležícího k zájmové předzahrádce

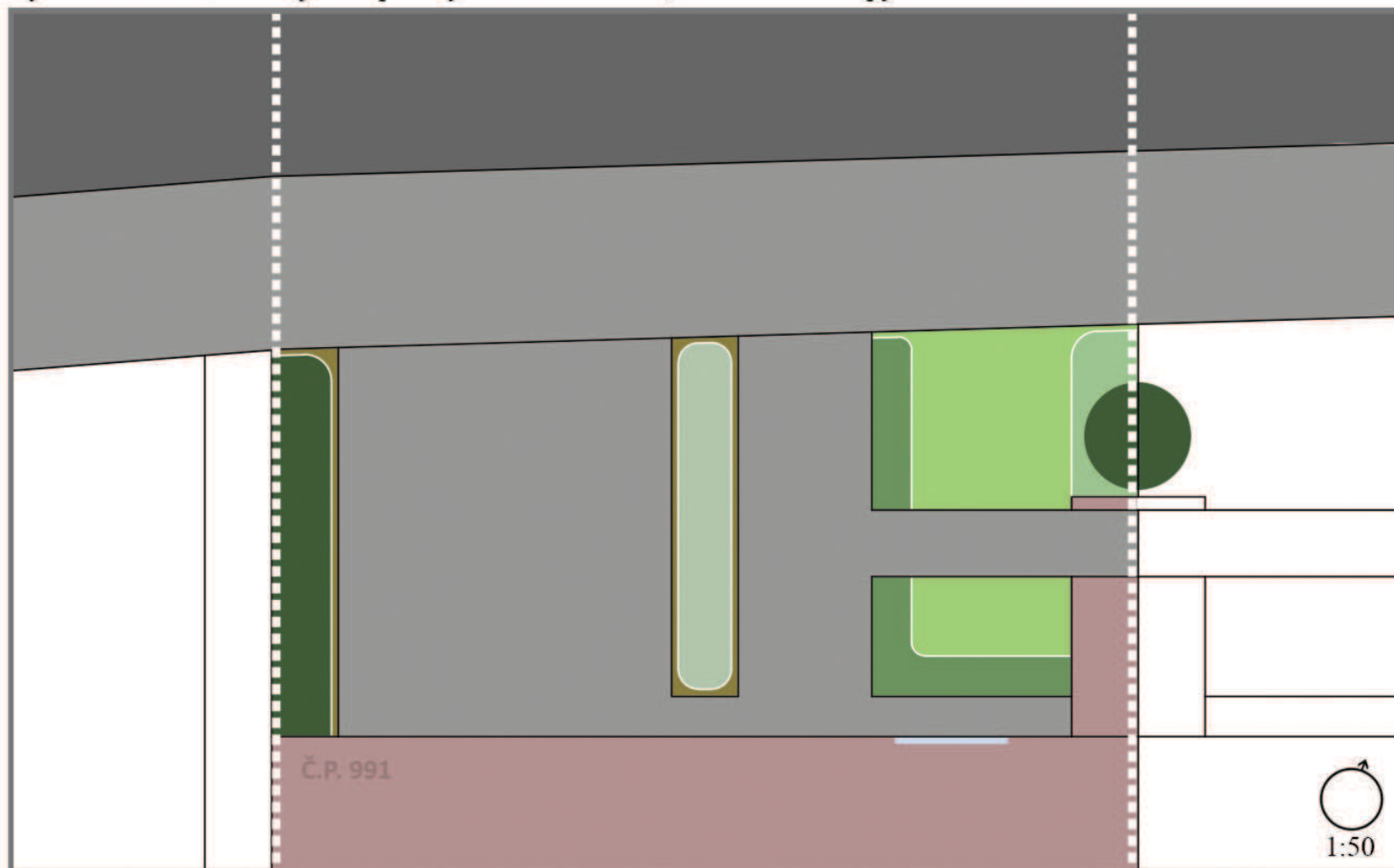
NAVRŽENÁ VEGETACE

- trávník
- keřová výsadba
- dominanty keřové výsadby

Výkres č. X.2 Příklad aplikace konceptu předzahrádky, na další parcely v zájmovém území ulice Werichova v obci Velké Přílepy

Výkres č. 11. Návrh zájmové parcely v ulici Werichova, obce Velké Přílepy

LEGENDA :

TECHNICKÉ PRVKY

- silnice
- zpevněné plochy (chodníky, nájezdy)
- plocha domů a dalších zděných konstrukcí
- okna domu náležícího k zájmové předzahrádce

NAVRŽENÁ VEGETACE

- trávník
- keřová výsadba - půdopokryvné keře
- keřová výsadba - keře do výšky 0,5 m
- keřová výsadba - do výšky 1 m
- keřová výsadba - dominanty keřového patra

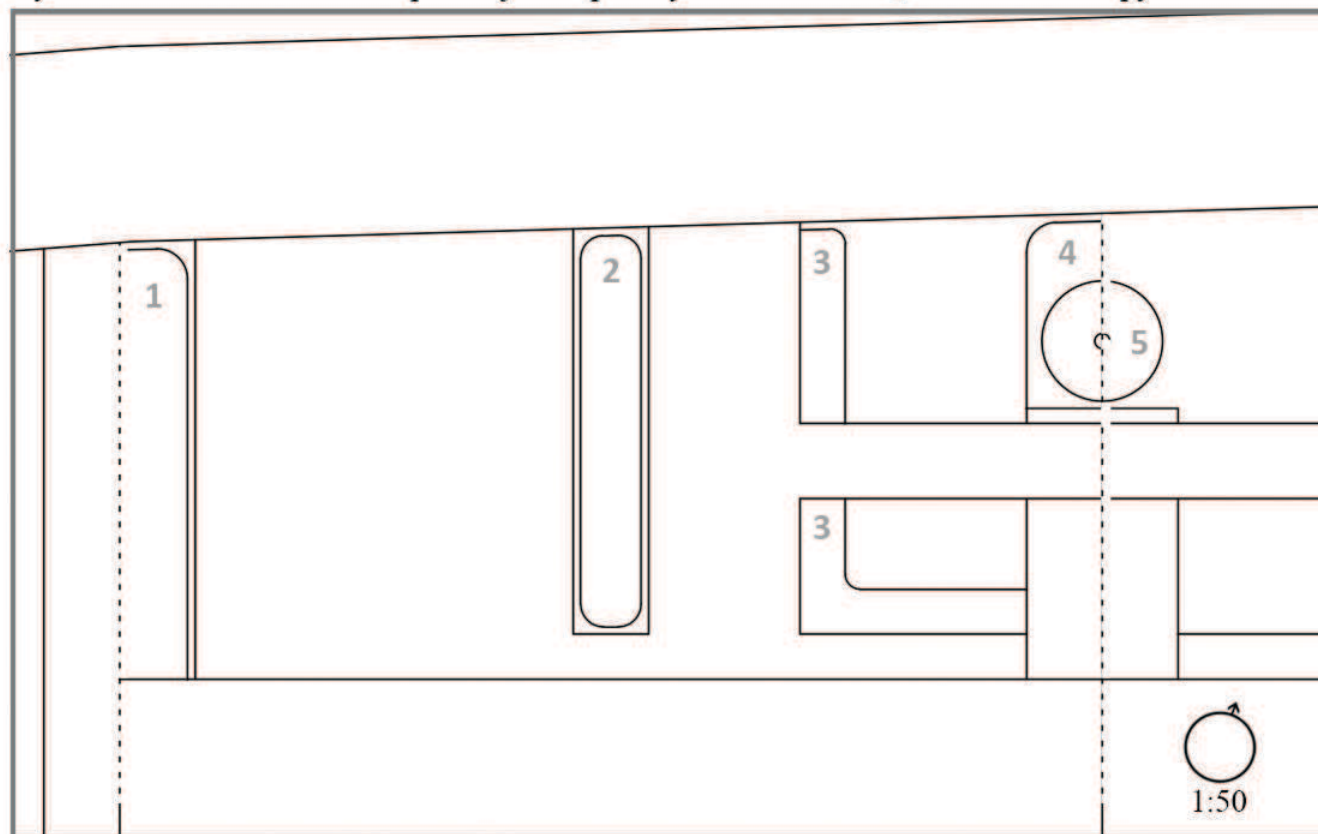
STABILIZAČNÍ VRSTVY ZÁHONŮ

- mulč - borová kůra

Fotogalerie navržených druhů (viz Výkres č.12 Osazovací plán)

Výkres č. 12.1. Osazovací plán zájmové parcely v ul. Werichova, obce Velké Přílepy

LEGENDA :

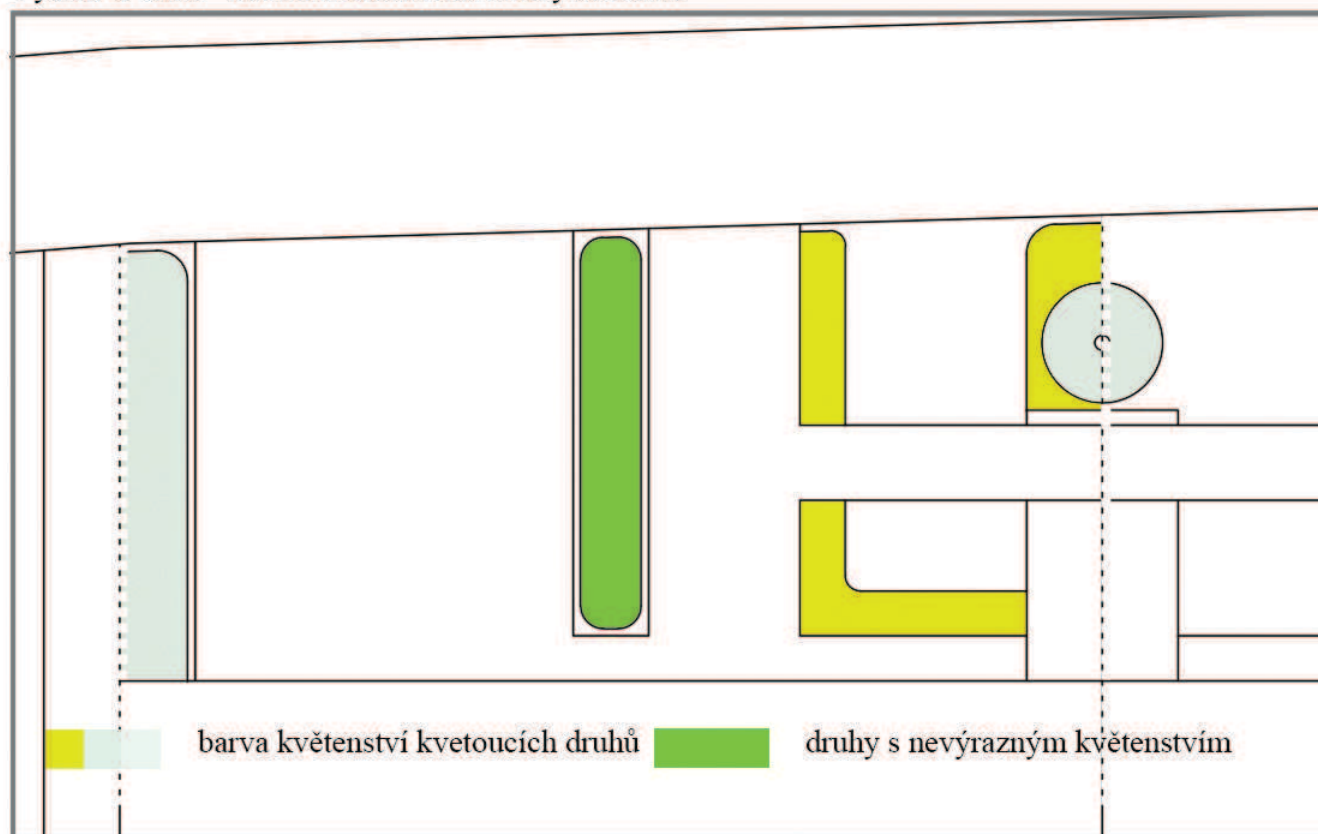
----- vymezení zájmového území

DRUHOVÁ SKLADBA NÁVRHU

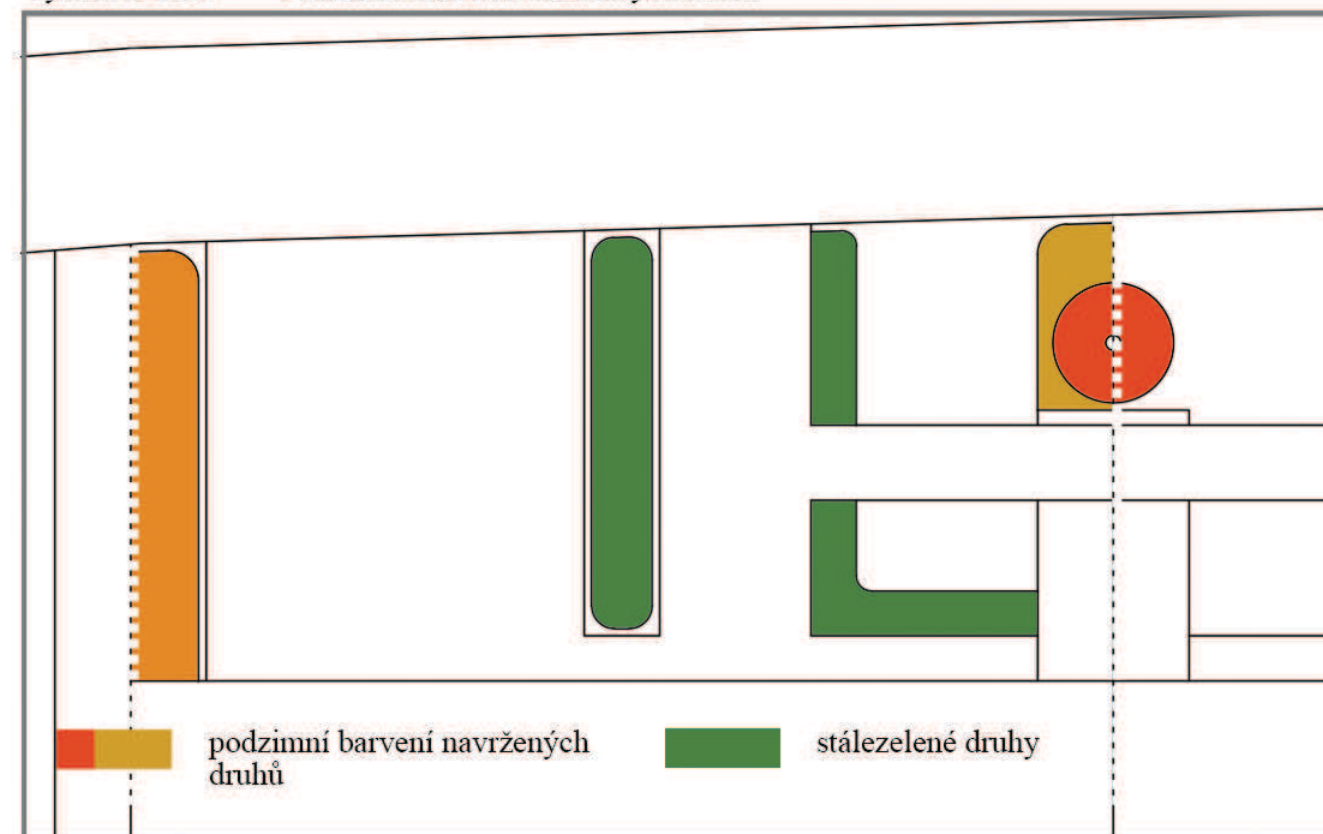
- 1 *Spiraea thunbergii*
- 2 *Cotoneaster dammeri*
- 3 *Hypericum calycinum*
- 4 *Forsythia viridissima* 'Bronxensis'
- 5 *Aronia melanocarpa*

Latinský název	Český název	Maximální výška	Doba a barva květu								
			III	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
<i>Spiraea thunbergii</i>	tavolník Thunbergův	1m									
<i>Cotoneaster dammeri</i>	sklaník Damerův	0,1 m									
<i>Hypericum calycinum</i>	třezalka kališkatá	0,4 m									
<i>Forsythia viridissima</i> 'Bronxensis'	zlatice zelená 'Bronxensis'	0,5m									
<i>Aronia melanocarpa</i>	temnoplodec černoplodý	1,5m									

Výkres č. 12.2. Barva květenství navržených druhů

Výkres č. 12.3. Podzimní zbarvení navržených druhů

Axonometrický pohled

- aplikace návrhu na okolní předzahrádky

Perspektiva

- pohled na systémovou podobu navržené předzahrádky

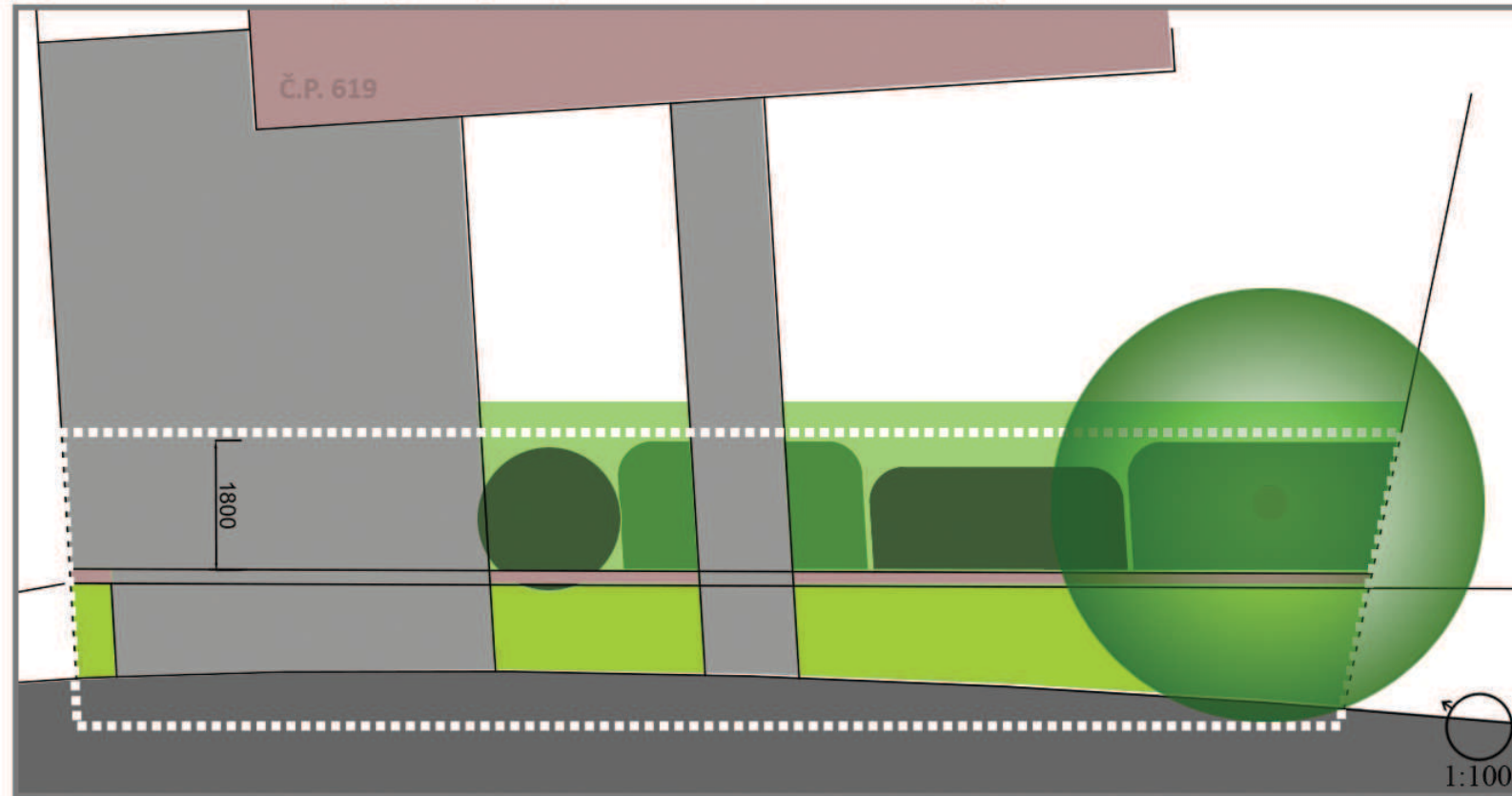

ŘEZ

- řez vedený uliční čarou

Výkres č. 14.1. Koncept zájmové parcely v ul. Nerudova, obce Velké Přílepy

LEGENDA pro výkresy č. X.1 a X.2 :

..... vymezení zájmového území

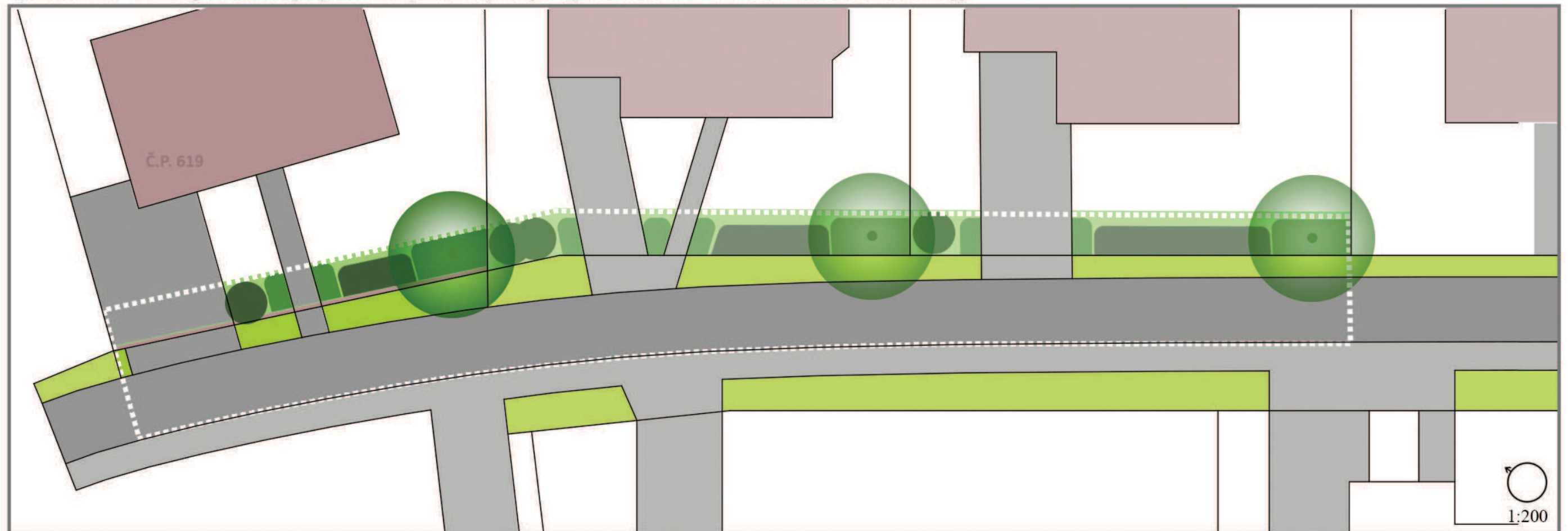
TECHNICKÉ PRVKY

silnice
zpevněné plochy (chodníky, nájezdy)
plocha domů a dalších konstrukcí

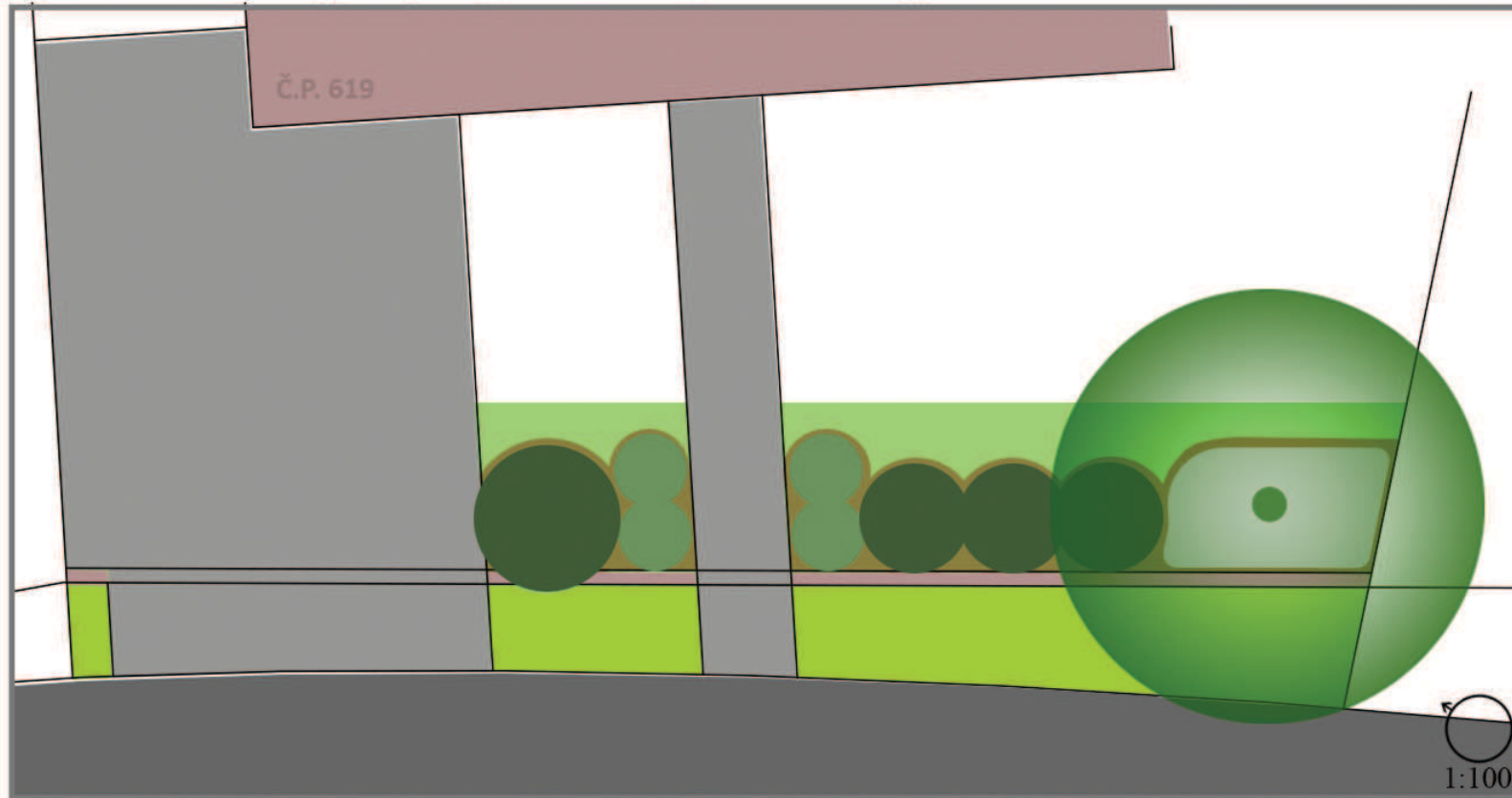
NAVRŽENÁ VEGETACE

trvalková výsadba s vysokým stupněm autoregulace
trávník
keřová výsadba
dominanty keřového patra
stromová výsadba

Výkres č. 14.2. Příklad aplikace konceptu předzahrádky, na další parcely v zájmovém území ul. Nerudova, obce Velké Přílepy

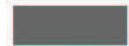

Výkres č. 15 Návrh zájmové parcely v ul. Nerudova, obce Velké Přílepy

LEGENDA :

TECHNICKÉ PRVKY

- silnice
- zpevněné plochy (chodníky, nájezdy)
- plocha domů a dalších zděných konstrukcí

NAVRŽENÁ VEGETACE

- trvalková výsadba s vysokým stupněm autoregulace
- trávnik
- keřová výsadba - do výšky 0,5 m
- keřová výsadba - do výšky 1 m
- keřová výsadba - dominanty keřového patra

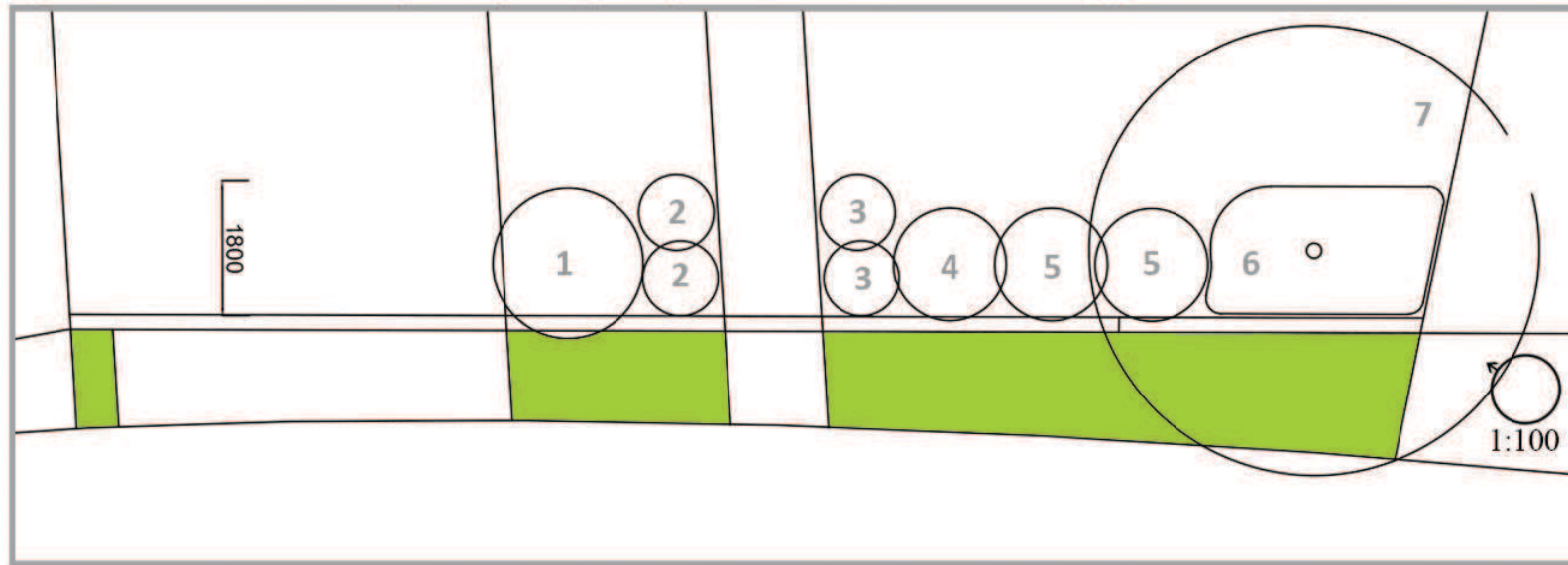
STABILIZAČNÍ VRSTVY ZÁHONŮ

- mulč - borová kůra

Fotogalerie navržených druhů (viz Výkres č.16 Osazovací plán)

Výkres č. 16.1. Osazovací plán zájmové parcely v ul. Nerudova, obce Velké Přílepy

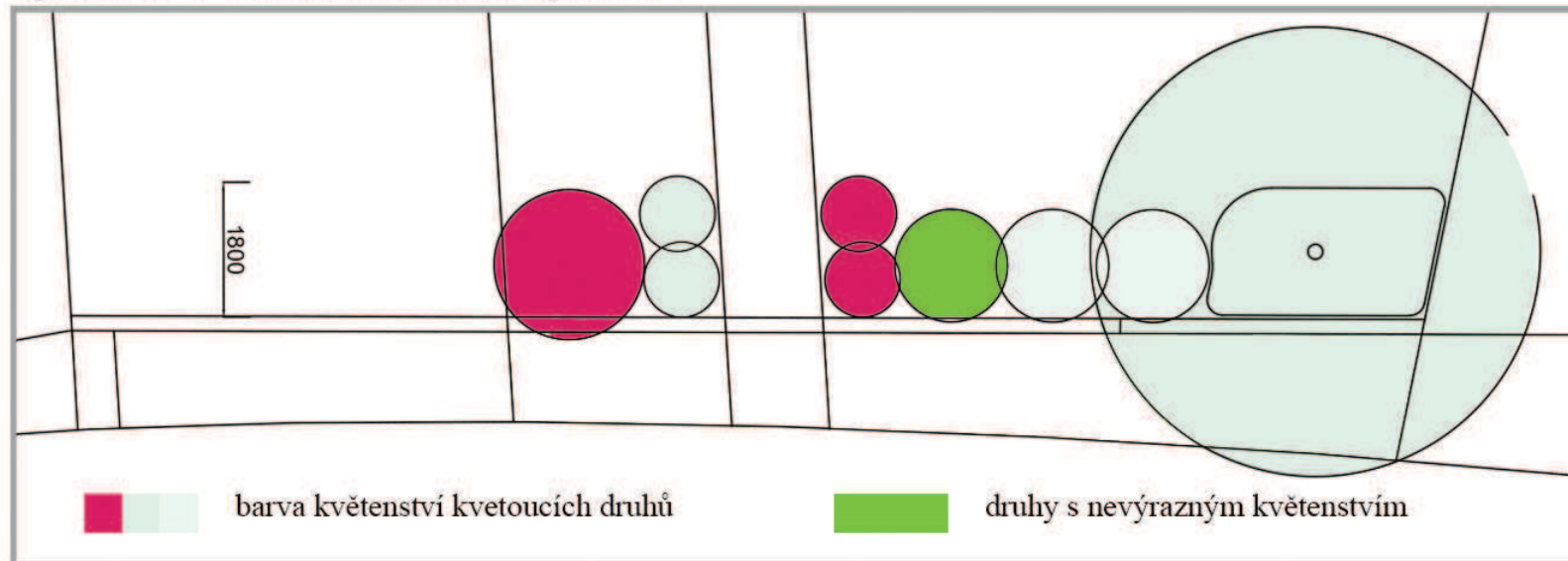

LEGENDA :

- vymezení zájmového území
- trvalková výsadba s vysokým stupněm autoregulace registrovaná směs Rozkvetlé Nábřeží atelieru A05

DRUHOVÁ SKLADBA NÁVRHU

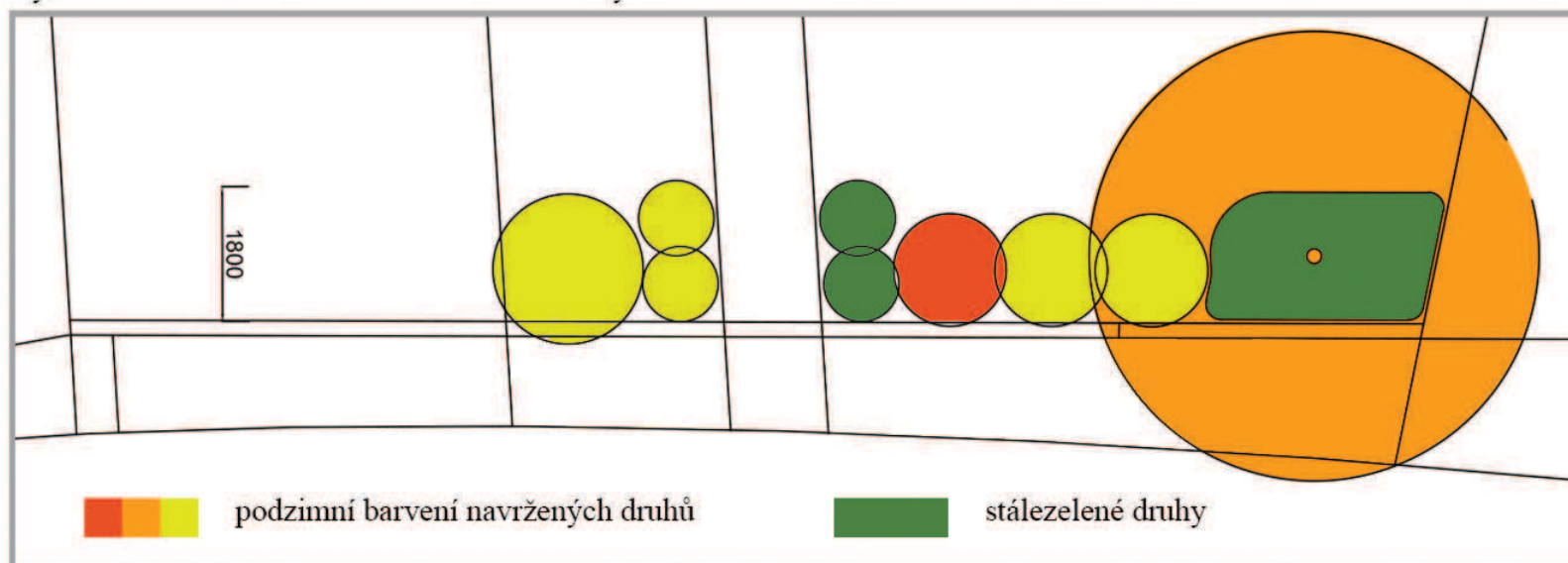
- 1 *Weigela floribunda*
- 2 *Spiraea x cinerea* 'Grefsheim'
- 3 *Rhododendron* 'Baden Baden'
- 4 *Euonymus alatus*
- 5 *Philadelphus* 'Belle Etoile'
- 6 *Euonymus fortunei* 'Emerald Gaiety'
- 7 *Amelanchier laevis* 'Ballerina'

Výkres č. 16.2. Barva květenství navržených druhů

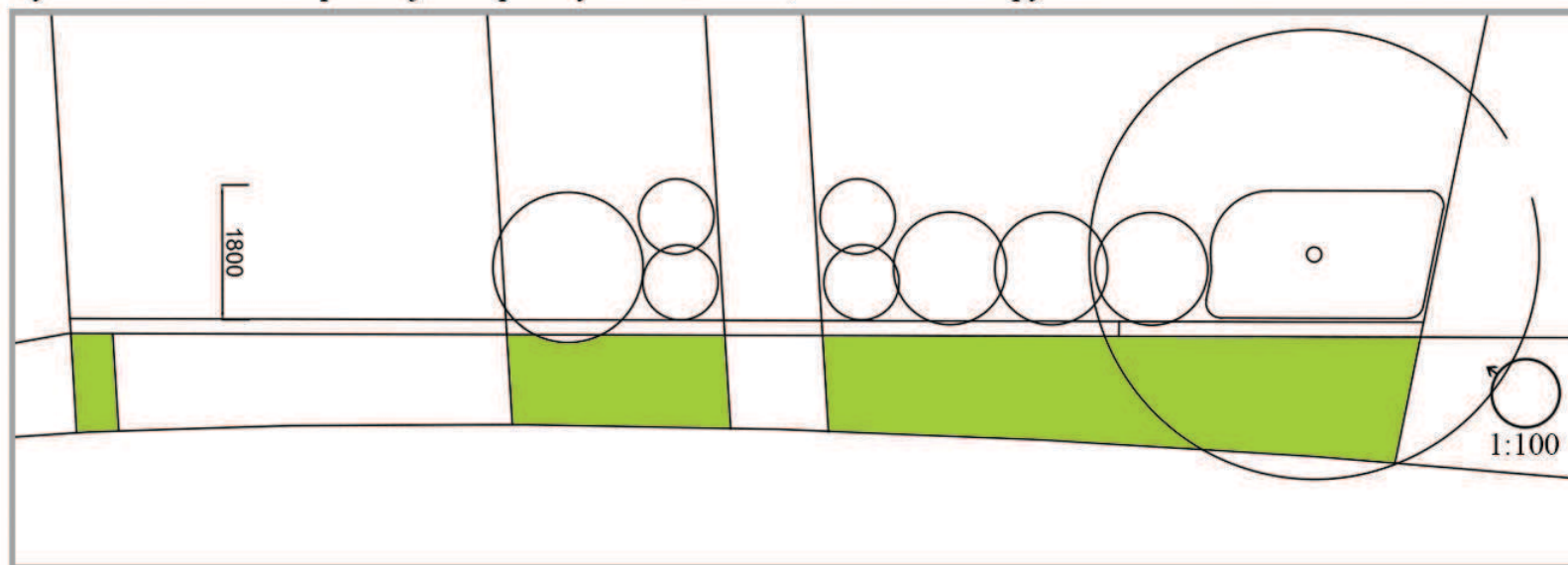

Latinský název	Český název	Maximální výška	Doba a barva květu					
			IV	V	VI	VII	VIII	IX
<i>Weigela floribunda</i>	vejgela bohatokvětá	2 m			■	■		
<i>Spiraea x cinerea</i> 'Grefsheim'	tavolník popelavý 'Greifsheim'	1,5 m						
<i>Rhododendron</i> 'Baden Baden'	pěníšník 'Baden Baden'	1,4 m			■	■		
<i>Euonymus alatus</i>	brslen křídkatý	2 m			■	■		
<i>Philadelphus</i> 'Belle Etoile'	pustoryl 'Belle Etoile'	2 m						
<i>Euonymus fortunei</i> 'Emerald Gaiety'	brslen Fortuneův 'Emerald Gaiety'	1,5 m						
<i>Amelanchier laevis</i> 'Ballerina'	muchovník hladký	7 m						

Výkres č. 16.3. Podzimní zbarvení navržených druhů

Výkres č. 17 Osazovací plán zájmové parcely v ul. Nerudova, obce Velké Přílepy

Příklady efektního využití navržené trvalkové směsi v Praze na Hořejším nábreží.

LEGENDA :

trvalková výsadba s vysokým stupněm autoregulace registrovaná směs Rozkvetlé Nábřeží atelieru A05

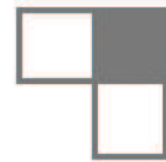
DRUHOVÁ SKLADBA TRVALKOVÉ VÝSADBY

FUNKCE	TAXON	%	ks/100m ²	
SOLITERNÍ	<i>Phlomis russeliana</i>	3	30	
	<i>Helictotrichon semperfirens</i> 'Saphirsprudel'	3	30	
	<i>Calamagrostis brachytricha</i>	4	35	
	<i>Filipendulina vulgaris</i> 'Plena'	4	40	
	<i>Echinopsis ritro</i> 'Veitch's Blue'	3	30	
	SKUPINOVÉ	<i>Aster novi-angliae</i> 'Purple dome'	4	40
<i>Iris x barbata</i> skupina Nana		5	40	
<i>Linum flavum</i>		5	45	
<i>Paeonia tenuifolia</i> 'Plena'		4	35	
<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>sulivantii</i> 'Goldsturm'		6	55	
<i>Sedum telephium</i> 'Herbstfreunde'		6	55	
<i>Veronica teucrium</i> 'Königsblau'		7	60	
POKRYVNÉ		<i>Artemisia schmidtiana</i> 'Nana'	7	60
		<i>Origanum vulgare</i> 'Compactum'	5	50
		<i>Geranium x cantabrigiense</i> 'Saint Ola'	9	65
	<i>Potentilla neumaniana</i>	4	40	
	<i>Geranium renardii</i>	6	50	
	<i>Gypsophila repens</i> 'Rosea'	4	40	
	VTROUŠENÉ	<i>Lychnis coronaria</i>	3	25
<i>Linum perene</i>		3	25	
<i>Gaura lindheimeri</i>		2	20	
<i>Knautia macedonica</i> 'Mars Midget'		3	30	
CELKEM		100	900	
CIBULOVINY	<i>Alium aflatunense</i> 'Purple Sensation'		200	
	<i>Narcissus jonquilla</i> 'Baby Moon'		500	
	<i>Narcissus poeticus</i> var. <i>recurvus</i>		500	
	<i>Crocus chrysanthus</i> 'Gipsy Girl'		500	
	<i>Tulipa praestans</i>		500	
CELKEM ks/100m ²		2200		

Axonometrický pohled

- aplikace návrhu na okolní předzahrádky

Perspektiva

- pohled na systémovou podobu navržené předzahrádky

ŘEZ

- řez vedený uliční čarou

